11.2.76 שנה 40 2006

העולם הזה

לאה רבין - האם היא מנהלת את המדינה?

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

הבהרה

לנוכח גל השמועות, בעיקבות מישדר הטלוויזיה „השעה השלי־שית" בנושא ההומוסכסואליזם, הרינו להודיע כי אין כל קשר בין ממשלת־הצללים שלנו לבין הצל־לים שהופיעו במישדר.

כל ניסיון לקשר בין השניים הוא עוול מרושע וחסר־בסיס.

הליכוד.

בראש־הנפץ של הטיל „לאנס" 873 פצצונות הגורמות ל־1200 הרוגונים ו־5000 פצועונים

בתדריך לכתבים צבאיים מסר אמש מקור בכיר בפמליית שר־הביטחון, כי בראש־הנפץ של הטיל „לאנס", המצוי בידי ישראל, יש 873 פצצונות, שב־התרסקותן גורמות להיווצרות ממוצעת של 1200 הרוגונים וכ־5000 פצועונים (מהם כ־1500 קטועונים, 1000 חיגרונים, 600 פיסחונים, 45 עיוורונים ו־12 חרשונים־אילמונים).

דבר ההגנה

כבוד השופט, רבותי המושבעים.

אין בכוונת ההגנה להתייחס למעשהו של הנאשם. ההגנה תנסה רק לבחון את טענות עדי־התביעה.

עדי־התביעה הראשונים הם כתבים מדיניים. ספר, שעמד אחד מהם להוציא, נפסל על־ידי הנאשם מסיבות שונות. הנאשם גם נטה להגביר את הפיקוח על פירסום נושאים מדיניים בעיתונות, ובכך עמד להצר את צעדיהם. ייתכן שיש בשני נושאים אלה כדי להסביר את גישתם העויינת אל הנאשם, ואת דברי הביקורת החריפה ש־השמיעו על הנאשם ועל אשתו, שאינה עומדת לדין, דווקא בעצם מהלך המשפט.

עד־התביעה הבא הוא עמיתו־יריבו של הנאשם, בענייני ביטחון וראשות־ממשלה. למוצגיו המישפטיים של עד זה, כלי־נשק סודיים, שנחשפו לצורך שיפור מעמדו של העד, על חשבון פגיעה בתדמיתו של הנאשם, אין כל קשר למהלכו העניייני של המשפט. ואם לקחת בחשבון את העובדה שעם הרשעתו של הנאשם יירש עד־התביעה הנ"ל את מקומו, יש, לדעת ההגנה, כדי לפסלו מלהעיד.

עד־התביעה האחרון, והמרכזי עד עתה, הוא אדם המנסה ל־הופיע כ„עד מומחה" ולגרום בחוות־דעתו המיקצועית להרשעתו של הנאשם. למרות מומחיותו, השתמש עד זה בצרור שמועות ועדויות־אופי שליליות, המנסות להציג את הנאשם ככלי ריק, חולה, עצבני, חסר־שליטה ושאינו אחראי למעשיו. אותו עד מנסה להטיל על גבו של הנאשם את האחריות לחללי העתיד, ועושה שימוש מכוער ברגשות המושבעים, תוך שהוא מנפנף באלמנות ויתומים — וכל זה לצורך חיסול חשבונות אישיים. יש לזכור כי עד זה התפטר ממישרדו בגלל חילוקי־דיעות עם הנאשם. ויש לזכור כי הנאשם, ולא העד, נבחר על־ידי הציבור לשמש בתפקידו.

ההגנה מסכמת את טיעוניה ואומרת כי כל העדויות, שהוצגו עד כה, אינן מתייחסות למעשה הנאשם, שבעקבותיו עומד הוא לפני בית־דין זה, ומציעה לפסול את כל עדי ועדויות התביעה.

ההגנה סיימה.

לוגיקה

הנחה — הערבים המוסלמים אינם יכולים לחיות במדינה אחת עם קבוצות אחרות. הם שואפים להשמיד כל קבוצה אחרת, להשתלט בילעדית על המדינה.

עובדה — לבנון.

מסקנה — לספח את השט־חים.

אנחנו על הסוס

אנחנו על הסוס, ארה"ב אתנו, ואנו עומדים לפתוח במו"מ עם ירדן. יהיה קשה, בלי ספק — תתיינה הפגנות, יהיה גוש אמונים, תהייה היסטריה, יהיה לחץ אמריקאי — אבל לא יהיו פלשתינאים וזה כבר שווה המון.

בקצור, יבואו הסכמים עם חוסין, הפ־רדת כוחות והגדה תחזור לירדן. כמו ש־תמיד רצינו.

הגדה ירדנית — ואז מתחיל לחץ בין ערבי ולחץ פנימי בגדה להקמת מדינה פלשתינאית, והיא תקום. תאמינו לי היא תקום. ההבדל יהיה שלמדינה כזאת לא יהיו שום הסכמים אתנו, לא הסכ־מים על פרוזים, לא בריתות, לא משא ומתן — אנחנו נהיה אויבים מראש כמו שרצינו. וגם זה שוה משהו.

ד"ר מלכיאל ומתוקה־נופך זוארץ

חונקים בן

אח לאסימון וז'יטון

הטכס נערך בחוג המשפחה

מסעותי עם אשתי

מאת בעלה *

הערת המלבה"ד

הספר „מסעותי עם אשתי" הוא תאור דרכה ומסעותיה של הגברת לאה רבין, כפי שנרשמו ע"י יצחק. במשך שנים נלוה יצחק אל הגב' רבין, ועמד לצידה בשעותיה הגדולות בהן שימשה כאשת רמטכ"ל הנצחון 1967, אשת שגריר ישראל בארה"ב; ועתה, עת הגיעה ל־פסגת שאיפותיה — אשת ראש־הממש־לה הישראלי.

כמי ששימש כאיש הקרוב לה, יכול היה יצחק לקלוט ולחרוט בלבו את הגיגיה, מחשבותיה, אמרות שפרה, ו־מעשיה של הגב' רבין. ולהעלותם בעט אמן למען הדורות הרבים.

נביא לפניכם קטעים מתוך כתב היד שנמסר למערכת "ZOO הארץ" לפר־סום ראשוני.

1. אשתי.

הכנסת, ירושלים — אני נושא את נאום התשובה להתקפות „הליכוד". הגברת רבין יושבת ביציע ועושה לי סימנים. אני יודע שהיא אינה מפסידה מילה, וכולי

(המשך בעמ' 3 טור 4)

* הכוונה ליצחק רבין איש הפלמ"ח.

העולם הזה

ממישנתו של מייסדו

כשחוטבים עצים,
ניתזים שובבים.

ד"ר מ. זוארץ
מתוך סיפור „חסיבת הפלדה"

רבין ירוץ לסנאט
מטעם מדינת ניו־יורק או ישראל

מקורות יודעי־דבר בירושלים הת־ייחסו הבוקר בספקנות מרובה להודעת מר רבין כי פרישתו מתפקיד ראש־הממשלה נובעת מרצונו העז „לחזור ללמוד בכדורי."

לדעת המקורות מתכוון מר רבין להתחרות בבחירות הקרובות על מיש־רת הסנאטור של מדינת ניו־יורק. חו־גים במחלקת־המדינה מסרו, לעומת זאת, כי מר רבין ירוץ לסנאט מטעם מדינת־ישראל.

כל המשקיפים מדגישים כי מר רבין רואה במישרת הסנאטור קרש־קפיצה חיוני לתפקיד נשיא ארה"ב.

פרשנים מדיניים מסרו השבוע, כי פעולות מר רבין בעת האחרונה מצבי־עות על שאיפתו לזכות במינוי לנשי־אות מטעם אחת המיפלגות.

בין פעולותיו אלה הם מונים את מינוי הביוגראף הרישמי, מישחקי־הטניס באילת, הפמליה הרישמית. „ה־מקורות הבכירה", וזאקלין.

בידיעות שלא אושרו נמסר, כי מר רבין שכר את שירותיו של יועץ ל־החלקה (התגלצ'ות), על־מנת להגיע למעמדו של מר פורד גם בנושא זה. „אין ספק שמר רבין, ולא סאדאת, הוא המייצג האמיתי של האינטרסים האמריקאים בישראל," אמר כותב־בדיחות בכיר בפמליית הסנאטור מ־ישראל, „ולפיכך רבים סיכוייו להי־בחר."

בקרוב:
חידון הגשש העולמי

אלוף קליפורניה בגשש

„בעיצומן של שעות קשות אלו לעם ולעולם, נותנים אנו את תשובתנו ל־החלטות מועצת־הביטחון בעריכת חי־דון עולמי בידיעת הגשש לנוער יהודי, כאן, במולדת הגשש, בארץ ישראל." דברים אלה אמר שר־החינוך־והתרבות בטכס הכתרתו של חתן־הגשש תשל"ו, אלוף מגדיאל — יוסף מלפפון־ספאר, בן שמונים וחצי.

החידון הארצי, שנערך ברוב־עם ב־בבנייני־האומה, נשא אופי חגיגי. עש־רים הנבחנים, שהגיעו לשלב הגמר, ישבו תחת תמונתו הגדולה של חווה הגשש, תיאודור פשאנל, ומעליהם נכ־תבה באותיות־ענק הסיסמה: „אם תרצו, המפתחות בפנים" — כיאות לעם שתרם לעולם את מערכון־המער־כונים.

שר־החינוך הודיע כי כבר הוחל ב־הכנות לקראת חידון־הגשש העולמי, שייערך בחסות „המכון לחקר הגשש ועתיקותיו" ביום העצמאות הכ"ח ל־מדינה. בחידון יתחרו אלופי־גשש מ־127 מדינות, ביניהן מלאווי ואיי־פיג'י. חבר־השופטים יכלול מומחים לחלפון ולקפיטריה, שיבואו במיוחד מהולנד, וחוגים במישרד־התיירות כבר הביעו סיפוק מעריכת החידון, שכן, לדעתם, יגדיל הדבר את תנועת הצליינות ל־ישראל.

נפלה עטרת ראשנו

בצער רב אנו מודיעים על הסתלקותו ללא עת
של בעלי, אשתי, אבינו, דודנו, גיסנו, שגרירנו,
בבת־עיננו, איש תם וישר

פטריק דניאל מויניהאן
הי"ד

(הרצוג ייקום דמו)

מלכיאל, מתוקה־נופך, הילדים,
ההורים, הגיסים, השגרירים,
בבות־העיניים, אנשים תמים וישרים

דבר המערכת

במחציתן של המוזות

בראיון שנתפרסם ברבעון המכו־בד „פשגלתדר", מכריז הרזיסער הנו־דע א. בברוצ'יק כי „המחזה המצולם עמנואל יביא מהפכה־רבתי בתול־דות הראינוע המדבר".

ואכן, משרק ניקרה בידי הזמן קפצ־תי על השאנסה לחזות ב„מהפכתו" של אותו בחור יהודי עמנואל ואף חשבתי, לתומי כמסתבר, כי אמצא כאן משהו מחוסנו של עמנואל הרומי, ואולי אף מחדותו של עמ־נואל הרוסי.

ולא כך הוא.

שכן, באולם הסינמה „זכיתי" במין מאמבו־ג'אמבו דובר פרנקית (וכי מה נפלה שפתנו משפתם?) שלא מאם בו ולא ג'אם בו, וכל כולו אינו אלא רחשי טוסיקה של גויה אחת הלוך־וחזור וחוזר־חלילה, ואף לכדי מעשה סדום בחייל מגיעה.

וכיוון שטוסיקה של גויה אין בו ו־לוא קמצוץ מעושר טוסיקי בנו־תינו, הנפתי רגלי והידרתי אותן מן ה„פרעפורמהה" עוד בטרם הגיעו המוזות למחציתן.

ואומר אני, על כן, לכל יהודי — לעולם על תתן דעתך על אורכו של הסרט, כי אם אל רוחבו שית לבך.

(המשך מעמ' 2 טור 1)

נרגש: „האוכל להצדיק את ה־אמון הרב שנתנה בי? הראוי אני לכל אותם שנים שעשתה ב־מחיצתי? היוכל נאום זה להיות פיצוי מעט על כל אותם הכוחות שהקדישה לקידומי." קריאות ה־בינים של לנדאו מוציאות אותי מכלי, אני תולה עיני בלאה והיא מזעיפה פניה. לאה כועסת. מה אעשה? כיצד אוכל להישיר עיני מולה אחר כל הגימגום הזה? אנא אפנה? אני מתעשת וממשיך ובליבי תפילה, יהי ההמשך פיצוי מעט על כל הבזיונות שגרמתי לה. לאה מרכינה ראשה ואני יודע, קורבני נתרצה.

שלהי ינואר, ירושלים — לאה נפגשת עם העתונאים ומוסרת הצהרות בקשר למהירות נסיע־תה, הדו"חות שהיא מקבלת, המקרים בהם התהפכה במכו־ניתה, יחס שוטרי התנועה אליה — ושאר נושאים העומדים ברומו של עולם. איזו אשה! מה היא מצאה בי בעצם?

פברואר, ארה"ב — בקשתי מ־לאה שתפגיש אותי עם ז'קלין קנדי. לאה סרבה ובצדק! אחרי הכל יכול פרובינציאלי כמוני לא־מר איזו שטות וכל ידידותה עם ז'קלין תהיה כלא הייתה. הצצתי

2. בפגישה חשאית עם ראשי מדינות.

בגניבה על שיחתן של השתים. איזה נשים גדולות, אשרי שזכיתי להיות במחיצתן.

כנ"ל — לאה נוזפת בעתונאים, גוערת בפורד ומטיפה מוסר לסנ־טורים. מחר היא עומדת להפגש עם ראשי היהודים ועם נסי קי־סינג'ר. שיחתה עם בטי פורד זכ־תה להדים חיובים. מבחינתה ב־כל אופן זה היה מסע מוצלח.

משרד הבריאות

הודעה למתמכרים

בקרוב תפתח
בירושלים

תחנה לגמילת חסדים

יתקבלו מכורים לצד־קה, נדבות ומעשים טובים שאינם יכולים לתפקד עקב התמכרו־תם זו והזקוקים לטפול מיידי.

תשקיף

רבין נזף במזכירו הצבאי

ההאשמה כאילו הפרופסור יובל נאמן, מי שהיה יועצו האסטרטגי של שר־הביטחון שימעון פרס, הוא האחראי לרשימות הרכש „שלא הוסיפו כבוד לישראל", עליהן דיבר „המקור הבכיר", נפלטה מפיו של מזכירו הצבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף אפרים („פרויקה") פורן.

ככל הנראה נקט פרויקה יוזמה עצמאית, במטרה לחלץ את רבין מהסבך אליו נקלע בעיקבות פרשת רשימות־הרכש, סיפר לכתב דבר בארצות־הברית, נחום ברנע, על חלקו של נאמן בהכנת הרשימות, וגרם רק להסתבכות נוספת. רבין נזף בו על יוזמה פרטית זו.

פרס יתבע לחדש את הוועדה המדינית

פעולת־התגמול של שימעון פרס נגד יצחק רבין תהיה, ככל הנראה, התביעה לכנס מחדש את הוועדה המדינית של מיפלגת־העבודה, במועדים קבועים, לדיונים ולהחלטות בנושאים מדיניים העומדים על הפרק.

רבין התנגד עד כה לכינוס הוועדה שבה חברים, בין השאר, גם גולדה מאיר, משה דיין ואבא אבן, ושבה לא מובטח לו רוב אוטומטי. תומכיו של פרס כבר עורכים מסעי־שיכנוע, לתבוע את החייאתה של הוועדה המדינית, שתשמש מעין מחסום לשילטון הבילעדי של רבין.

אלון זועם על ניטרולו

שר־החוץ יגאל אלון מתכוון להפגין, בהזדמנות הקרובה ביותר, את מורת־רוחו מניטרולו הגמור בכל הנוגע למגעים המדיניים בין ישראל לארצות־הברית.

כמו בתקופת כהונתו של רבין כשגריר בוושינגטון, כשהיה מדווח ישירות לראש־הממשלה גולדה מאיר, תוך עקיפה והתעלמות משר־החוץ אבא אבן, קורה גם עתה. השגריר בוושינגטון, שימחה דיניץ, מדווח ישירות לרבין, ואלון זוכה במידע רק אם עולה הדבר על דעתו של רבין.

אלון כבר התכוון לעורר את הבעייה, אולם העימות בין רבין ופרס גרם לו לדחות את העימות שלו, למועד נוח יותר.

אלמוגי מוציא כסף

היו"ר החדש של הנהלת הסוכנות היהודית, ח"כ יוסף אלמוגי, לא הסכים לרשת שתי מכוניות „וולוו" חדשות שהועמדו לרשותו, ודרש לקנות לו מכונית אמריקאית משנת 1976. הסוכנות קנתה לפני כחודש עבור אלמוגי מכונית „ואליאנט" גדולה, בסכום של 170 אלף לירות, אולם כעבור שבועיים החזיר אותה אלמוגי, בטענה שאינה די נוחה בשבילו. עתה מחפשים עבור היו"ר מכונית חדשה אחרת, וה„וואליאנט" מושבתת בינתיים.

צעד נוסף, שעשה אלמוגי, עם כניסתו לסוכנות, היה להורות לשפץ ולרהט מחדש את שתי לישכותיו, זו שבירושלים וזו שבתל־אביב.

ידידיו של אלמוגי נזכרו כי הוא נהג בדיוק באותו אופן, בקשר למכונית חדשה ולשיפוץ ראוותני של לישכה, כשנבחר כראש־עיריית חיפה.

הידיעות על חמאמי - ברווז

בשיחות עם עיתונאים בריטיים הכחיש סעיד חמאמי, נציג אש"ף בלונדון, מכל וכל את הידיעה שפורסמה בשבועון היהודי ג'ואיש כרוניקל, ושהועתקה גם בישראל. לפי ידיעה זו כאילו חזר בו חמאמי מתוכנית־השלום שלו, המבוססת על דו־קיום של מדינה פלסטינית ומדינת ישראל. הדבר כאילו קרה בוועידה של סטודנטים פלסטיניים בבריטניה, שבה נתקבלה כביכול החלטה נגד דו־קיום עם ישראל, תוך גינוי חמאמי.

חמאמי הודיע לידידיו הבריטיים: כל הסיפור לא היה ולא נברא, והוא מצוץ מן האצבע מתחילתו ועד סופו.

חברי „אגד" נוקמים ב„הארץ"

עורכו הראשי ובעליו של היומון „הארץ", גרשום שוקן, נפגש עם חברי מזכירות „אגד" במטרה לשכנעם למנוע הפעלת סנקציות, שחברי הקואופרטיב עומדים לנקוט את עיתונו.

בעיקבות העמדה שנקט הארץ בסיכסוך התחבורה הציבורית, שנראתה לרבים מחברי אגד כעויינת להם, ובמייוחד אחרי פירסום קאריקטורה של הצייר זאב, ממנה נפגעו רבים מהנהגים, הועלתה דרישה שהנהלת הקואופרטיב תבטל את המינוי על היומון עבור החברים.

עד כה היו בקרב חברי אגד כשמונת אלפים מינויים של הארץ, שדמי־המינוי המופחתים, בסך של 35 ל"י לחודש, היו מנוכים ממשכורתם החודשית. נציגי כמה סניפים כבר תבעו לבטל את המינוי עבור חבריהם. אם אומנם תתבצע הסנקציה שמתכוונים חבר אגד לנקוט נגד העיתון, עלול הדבר לגרום להארץ הפסדים בסך של כרבע מיליון ל"י לחודש.

עיתונו של דיין - עיתון־בוקר של „מעריב"

„היום הזה", העיתון היומי החדש, העומד לצאת לאור כשעורכו המיועד הוא משה דיין, עשוי להפוך עיתון־הבוקר של הצהרון „מעריב". משא־ומתן בדבר הדפסת העיתון בדפוס „מעריב" עומד עתה לפני סיומו. בשבוע שעבר נפגש משה דיין עם מישלחת עורכי „מעריב", בראשות שלום רוזנפלד, שבאה אליו למישרדו לצורך זה. דיין ביקש לאפשר לו להדפיס את עיתונו בדפוס החדיש והמשוכלל של „מעריב" ובתום שיחה ארוכה, שנמשכה אל תוך הערב, גובשו תנאי הסכם, שלפיו יודפס עיתונו של דיין בדפוס „מעריב" תמורת סכום של 300 אלף ל"י לחודש.

אם אומנם ייחתם ההסכם, יהיה זה עבור דיין ניצחון ממדרגה ראשונה. למרות ש„מעריב" לא יהיה שותף בעיתונו יזוהה העיתון עם „מעריב", וקרוב לוודאי שבין שני העיתונים יהיו גם קישרי מודעות, דוגמת „הלוח הכפול", המשותף ל„ידיעות־אחרונות" ול„הארץ". אנשי דיין טוענים כי הדפסת העיתון בדפוס „מעריב" מבטיחה 50% מהצלחתו, שכן עד־מהרה יתהדקו הקשרים, והעיתון יהפוך עיתון־בוקר של „מעריב", כשהוא נהנה מהמוניטין שלו. לעורכי „מעריב" יהיה קשה, במצב זה, לתקוף את דיין, את דיעותיו או את עיתונו, שבאופן תיאורטי — עצם קיומו מתחרה בהם. נראה גם כי אריה דיסנצ'יק, מי שהיה בעבר עורכו של „מעריב", ושימש כיועצו האישי של דיין בענייני עתיקות וכספים, יהפוך עתה יועצו בענייני עיתונות. ההסכם בין שני הצדדים טרם נחתם, וצפויים עוד מהלכים העלולים להכשיל את העיסקה.

מילחמה בסמים - בהדרכה אמריקאית

שליחים של המוסדות האמריקאיים, הממונים על המילחמה בסמים, הדריכו את מישטרת ישראל בפעולה נגד הסמים בישראל.

זהו חלק ממערכת אמריקאית עולמית למניעת הברחות של סמים, אשר חלק ניכר מהם מגיע בסופו של דבר אל השוק האמריקאי.

גמזו יסיים את תפקידו

מנהל מוזיאון תל־אביב, ד"ר חיים גמזו, קיבל השבוע מיכתב מראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, בו נמסר לו על סיום תפקידו כמנהל המוזיאון.

ד"ר גמזו אמור לסיים את תפקידו לקראת אמצע השנה הנוכחית, וכמחליף לו מוצע מנהל אחד המוזיאונים הגדולים בארצות־הברית, בעל ניסיון בניהול מוזיאונים לאומיים. המטרה היא לשנות את מדיניות המוזיאון, לפתוח פתח להצגת אמנות מודרנית, ולהצגת אמנים ישראלים במוזיאונים בין־לאומיים. הצעד מבטא את ראשית התערבותו המעשית של צ'יצ' בחיי האמנות בתל־אביב.

תרגום עברי בטלוויזיה הירדנית

בעוד מיספר שבועות תתחיל הטלוויזיה הירדנית להקרין את הסרטים הזרים שלה עם תרגום עיברי. התרגום יופיע בכיתובי־המתח, הסדרות והסרטים האחרים ברשתות 6 ו־3, וכן בתוכניות ערביות, אשר הטלוויזיה הירדנית תחליט כי הן בעלות עניין לקהל הצופים בישראל. ההחלטה על כך נפלה בלחץ המפרסמים בטלוויזיה הירדנית. חברות־פירסום בינלאומיות רבות, כ„בלאק אנד דקר", המוכרות את מוצריהן גם בירדן וגם בישראל, הסכימו לפרסם משום ששוכנעו כי גם צופים ישראליים רבים צופים בטלוויזיה הירדנית. מפרסמים אלה דרשו להגביר את הצפייה הישראלית בירדן, על־ידי הוספת תרגום עברי בסרטים.

שיתוף קולנועי צ'כי - ישראלי

למרות שצ'כוסלובקיה וישראל אינן מקיימות ביניהן יחסים מדיניים או תרבותיים, עשוייה השנה הבאה לעמוד בסימן של שיתוף־פעולה צ'כי־ישראלי בתחום תעשיית הקולנוע.

לגמרי במיקרה, וללא כל קשר ביניהם, עומדים שלושה מגדולי במאי הקולנוע הצ'כיים, השוהים מחוץ לגבולות ארצם, להיות קשורים או בסרטים ישראליים או בסרטים שישראלים קשורים בהם.

קיים סיכוי סביר שהבמאי הצ'כי פיטר יאסני, שרק לאחרונה ביים בגרמניה סרט לפי הספר המוקיון של היינריך בל, יביים עבור חברת סרטי נוח של מנחם גולן את הסרט בולגרו, לפי תסריט של אלי תבור, ובכיכובו של ראובן בר־יותם. באותו זמן מכין המפיק הישראלי אלכס מסיס להפקה את סרטו של הבמאי הצ'כי יאן קאדאר, לפי ספרו של יורם קניוק, אדם בן־כלב. גדליה שיבא, מי שהיה מנהל להקת כרמון ועזב אותה כשנשא לאשה את בתו של יו"ר מועצת־המנהלים של חברת הסרטים האמריקאית אוניברסל, יפיק את סרטו הבא של הבמאי הצ'כי מילוש פורמן, האשה מלאס־וגאס.

שלושת הבמאים הצ'כים עזבו את ארצם אחרי הפלישה הסובייטית בשנת 1968. יאסני שוהה בגרמניה, ואילו פורמן וקאדאר חיים ועובדים בארצות־הברית.

SONY®

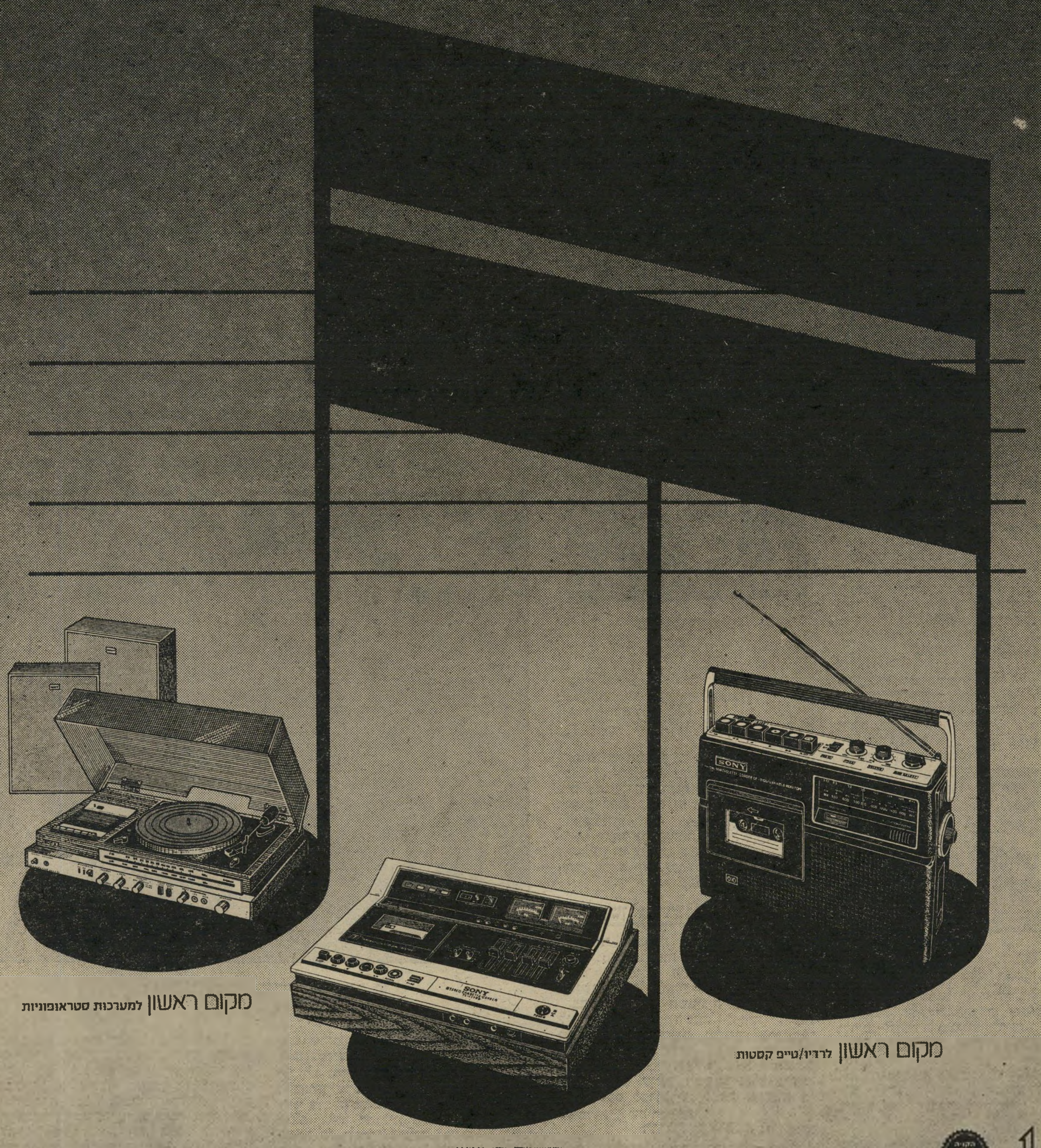

שלושה מקומות ראשונים במשאלי דעת קהל: המוצר הנבחר 1976, הקניה הטובה ביותר 1976. **הם שאלו כל אחד.**

בואו לראות לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל-אביב: מגדל שלום, רח' אחד-העם 9, טל. 52431

פרסום מלניק/רפאל סיראן

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 243386־03. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר.

מי שנכח ביום החמישי לפני שבועיים בנמל־התעופה בן־גוריון בלוד, יכול היה לחשוב שהמישטרה הצליחה ללכוד קבוצת פדאיון שעמדו לחזור על מעשיו של קוזו אוקאמוטו.

שלושה ג'יפים וקומנדקארים של המישטרה ומישמר־הגבול התפרצו, תוך כדי הפעלת הסירנה, לעבר קבוצה של אנשים שעמדה ליד המסלול, הקיפו אותם עם נשק שלוף, והחלו דוחפים אותם לעבר בניין בית־הנתיבות.

אך לא היו אלה פדאיון. אלה היו עיתונאים ושדרנים, שבא לנמל כדי לצלם את ילדי יונדף, בעת הניסיון הראשון להעלותם על מטוס לופטהנזה. העיתונאים הצטיידו קודם־לכן באישורים מתאימים ממישטרת נמל־התעופה, וגדולה היתה תדהמתם כאשר גורשו מהמקום. אחד מהם, פטר פן, צלם העולם הזה, הצליח להתחמק מן המצוד המישטרתי, בעוד כתב־העיתון מרסל זוהר מנהל ויכוח עם הממונה על המצוד, פקד אפריים יבלון.

רק אחרי שהעיתונאים הקימו צעקות עד לב השמיים, הגיעה ליבלון הוראה להסיר את המצור, ולאפשר להם להגיע עד ל־קירבת המטוס.

שם, ראה הפקד את פן, ליד המטוס. הוא התייצב מולו ואמר לו: „אתה לא תצלם כאן אף תמונה אחת!" פן הסביר לו בניחותא: „תן לי לעשות את העבודה שלי בשקט ואל תפריע," ובפנותו הצידה, ניסה לצלם בכל־זאת.

יבלון רדף אחריו, הפריע לו לצלם, וכשנוכח שפן זריז ממנו, תקף אותו, דחף והיכה ואף שבר את הטלסקופ היקר של מצלמתו. זוהר, שניסה להרגיע את הפקד המשתולל, זכה אף הוא במנת של דחיפות גסות.

כדי שיוכלו לבצע את משימתם העיתונאית, ניגש זוהר אל מכוניתו של מפקד המחוז הדרומי של המישטרה, ניצב אריה איבצן, אשר חנתה במרחק כ־20 מטרים מהמקום. הוא פנה אל איבצן וביקש ממנו שיתערב וירגיע את הפקד שאיבד את עשתונותיו. איבצן לא הגיב כלל.

לשיא ההיתממות הגיע ניצב איבצן כאשר הודיע אחר־כך, ברדיו, כי הוא מוכן לקבל תלונות, אם ישנן כאלה, של צלמים שהוכו על־ידי שוטרים. איבצן עצמו ראה במו־עיניו כיצד משתולל הקצין שלו, אך לא נקף אצבע להפסיק זאת.

באותו ערב שלח עורך־הדין אמנון זיכרוני מיברק־מחאה למפכ"ל־המישטרה, רב־ניצב שאול רוזוליו. כעבור ימים אחדים נשלח אל רוזוליו מיכתב, ובו פירוט התקרית, ושלושה צילומים המעידים כאלף עדים כי פקד אפריים יבלון ביזה את המדים שהוא לובש.

א.ס.

קצין־מישטרה דוחף את פטר פן
הפקד המשתולל

איחולים לאורי אבנרי

דאגנו לך. העיקר שאתה בריא־ושלם עכשיו. והתנהגות המישטרה בנדון — נו! מאחר שכמובן הם הצאצאים הישירים (לא היחידים) של חכמי־חלם, קשה להאשים אותם. (לי, אישית, קשה לעמוד בפיתויים הלשוניים במה שנוגע למוסד הזה.)

מזעזע אותנו הרעיון שיש גב מאחרי הניסיון לרצוח אותך, ומזעזע עוד יותר שכימעט הצליחו.

אתה לא חושב שכדאי שיהיה לך אמצעי־הגנה תמיד בטווח־יד? מה שבטוח בטוח, עד כמה שאפשר. לצערי, מחשבותי על מה שקורה במדינה מאד נוגות.

ברכה ודויד לוי, סאן־פרנציסקו

● ברכה לוי היתה ידועה, לפני נישואיה, כזמרת ברכה נאמן.

הרשה לי להביע ריגשי־הזדהות עמוקים עם מאמרך „חסמבה בכנסת" (העולם הזה 2004). אגב, יום לפני הופעת העולם הזה פירסמתי רשימה באותו נושא בדבר.

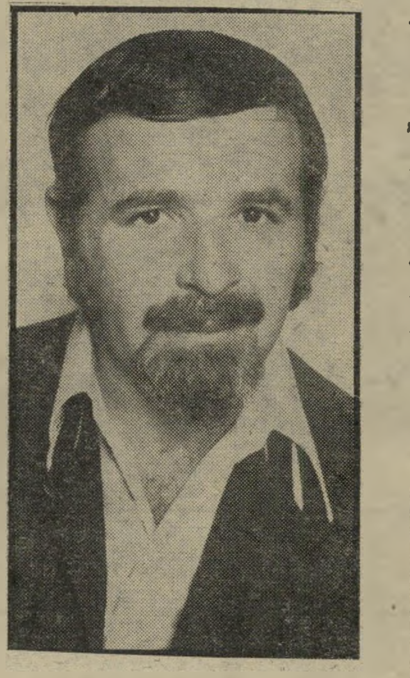

פרופסור וייס
חסמבה

אני מאחל לך איחולי־החלמה. מאד הצטערתי על המעשה שעוללו לך. אני מקווה שהתגברת.

פרופסור שבח וייס, חיפה

נמאס לי המאבק על חיים תקינים בארץ, ועזבתי. ואני שמח שיש עוד אנשים החושפים את כל השחיתות והגניבות, ואתה הראשון בהם. בגלל זה רצו לקצר את חייך, ולא הצליחו.

אני מאחל לך החלמה מהירה מאד. כקורא השבועון זה עשרים שנה, עשר בארץ ועשר בחוץ, תהיה חסר לנו.

עמוס ברזילי, קנדה

מי מעשן בירושלים?

קראתי בתדהמה במאמר „חשיש בגימנסיה" (העולם הזה 2003), כי בית־הספר בויאר בירושלים הוא, כביכול, אחד משלושת בתיה"ס המובילים בעישון חשיש.

בתור תלמידת השמינית בבויאר, ידוע לי בפירוש כי (השנה, לפחות) אחוז מעשני־החשיש בקרב תלמידי בית־סיפרי הוא מן הנמוכים ביותר בירושלים, בעוד שבבתי־ספר אחרים (שאת שמותיהם לא ציינתם) עישון החשיש נפוץ ביותר.

אבקשכם לבדוק שנית את אמיתות ה„עובדות" שפירסמתם.

דורית קאופמן, ירושלים

● לצערנו, טועה הקוראת קאופמן. בית־הספר **בויאר** מתחרה בהצלחה בבתי־הספר התיכוניים האחרים בירושלים שבהם נפוץ עישון החשיש.

בן־משה במקום ששון

תחת הכותרת „איך מוכרים את כיבשת־הרש" (העולם הזה 2002) העמיד אותי כתבכם בראש מחלקה המטפלת בייבוא כבשים וכבד קפוא.

רצוני להבהיר כי תפקידי הרישמי ובפועל הוא „מנהל חטיבת תעשיות קלות", שאין לה כל נגיעה או זיקה לנושא המזון.

חבל שכתבכם לא טרח לברר לפני פירסום כתבה זו, עם מר אברהם בן־משה, שהוא העומד בראש חטיבת־המזון והאחראי לנושאים אלה, את אמיתות הנתונים.

עודד ששון, מנהל חטיבת תעשיות קלות, ירושלים

● בטעות פורסם שמו של הקורא ששון במקום שמו של אברהם בן־משה, האחראי למחלקה האמורה, ועימו הסליחה.

„אל־על" והנפוטיזם

בעיתון הארץ מיום 11.1.76, קראתי קטע שהדהים אותי לגמרי, שאמר: „אל־על שכרה חברה לטיפוח תדמיתה בחו"ל — בראשה אשתו של אלקנה גלי, מנהל המחלקה לקישרי־חוץ בתעשייה האווירית." מייד צצו בליבי שאלות כגון: למה לא יצא מיכרז לכך בין פירמות ליחסי־ציבור?

או: למה החברה מקבלת תשלום על־כך גבוה עבור שירותיה — „לפי ההסכם תשלם אל־על לחברה 10,000 ל"י לחודש, כולל כל ההוצאות" — שהוא סכום כפול מהמקובל בשוק?

שאלה נוספת: מה הם נתוניה של הגברת גלי, המכשירים אותה ל„פיתוח תדמית וקידום מכירות בחו"ל? האם אין זה, בעצם, נפוטיזם מדרגה ראשונה?

ולבסוף, איך זה שחברה ששמה כלל לא ידוע בקרב העוסקים ביחסי־ציבור — תיקשורת מידע מיזרח־תיכונית בע"מ, כפי שנכתב — זכתה בתפקיד זה — האם חברה כזאת קיימת בכלל?

אודה לכם אם תבדקו את העניין.

נ. ל., גבעתיים

גולדה מאיר חוזרת

הגברת מאיר, ולו בגילה המופלג, אינה מסוגלת לחיות ללא מסעות וזרקורי־פירסומת למיניהם.

אחרי האסון של יום־הכיפורים צפינו בה כאילו התגמדה דמותה מרוב צער על מסך הטלוויזיה. אולם הזמן עושה את שלו, והיא שוב החלה לחדור בדלת האחורית לחיי המדינה, ולהשמיע את ה„לאווים" הנזעמים שלה ביחס לשלום במדינות שבהן היא מבקרת.

דומני כי הציבור הישראלי חש יותר ויותר במשיכת חוטיה בממשלת רבין, וחבל — מאחר שבהופעותיה המחודשות היא פותחת שוב פצעים אכזריים שעדיין לא הגלידו.

מאשה פורמן, פתח־תקווה

החלטה לא מוסרית

לפי מיטב ידיעתי והבנתי בנושא ילדי יונדף (העולם הזה 2004, 2003) בית־המישפט העליון שגה מישגה פאטאלי וגרם לשערורייה לאומית, וגרר איתו למחדל חמור זה גם את מישטרת ישראל, שהיא הרשות המבצעת.

עומרד

מישטרת ישראל נקטה במשך שבועיים את כל התחבולות והאמצעים העומדים לרשותה, לרבות כוחות־מישטרה מתוגברים, ובכל־זאת לא עלה בידה לבצע את הצו. זאת, למרות שבמיקרה זה מישטרת ישראל לא היתה צריכה לבצע את הצו, היות שההחלטה להטיס את הילדים לגרמניה בניגוד לרצונם היא לא מוסרית, ובניגוד לכללי הצדק במדינה דמוקרטית.

בית־המישפט העליון גירש מן המדינה שני ילדים יהודיים, שביום מן הימים המדינה וצה"ל יזדקקו לשירותם.

יצחק עומרד, תל־אביב

נזקים חמורים

בשבועון העולם הזה פורסמו דברים שייוחסו למרשי בכתבות „בתי מוות לזקנים" (1996) ו„הזקנים נשרפו למוות" (1997).

הכתבות הנ"ל מייחסות למרשי הבעלים, העובדים והמוסדות עדה, גיל בקריית־טבעון, בית־חולים בלומנטל בחיפה, דברים שאין להם כל אחיזה במציאות ואשר

(המשך בעמוד 10)

כמה אתה מוכן להשקיע בעצמך?

נסה לראות את עצמך כהשקעה.
כן, השקעה טובה.
השקעה שיש בצידה יתרונות רבים, והחשוב שבהם: עתיד בטוח, העתיד שלך.
השקעה כזאת מציעה לך "גדיש", קופת הגמל של בנק הפועלים.
ב"גדיש" ערכך עולה משנה לשנה: אתה צובר רווחים גדולים, אתה מבוטח בביטוח חיים.
אתה רשאי לקבל הלוואות בתנאים נוחים, אתה פטור ממס הכנסה ובד"כ גם ממס־עזבון – ואתה מבטיח את עצמך לאחר הפרישה מהעבודה.
ב"גדיש" אתה משקיע כפי יכולתך, בפרקי זמן הנוחים לך – ואתה מרויח מעצמך סכומים גדולים, כשתפרוש.

בוא לסניף בנק־הפועלים או לסניפי בנק אמריקאי־ישראלי, ושאל איך להשקיע בעצמך. כמה להשקיע בעצמך? זה כבר תלוי בך. בהכנסתך, בגילך וכמובן - בכמה אתה מעריך את עצמך.

גדיש קופת גמל ההשקעה שלך בך

המהפכה השקטה בבנק הפועלים

בנק הפועלים בע"מ

תמרורים

נחוג • יום הולדתה ה־31 של הצ׳לנית **ז׳אקלין דה־פרה**, אשתו של הפסנתרן הישראלי **דניאל בארנבוים**. ז׳אקלין, שהחלה את הקאריירה המוסיקאלית שלה כילדת־פלא, נמנתה עם גדולי מנגני הצ׳לו בעולם. לפני שלוש שנים חלתה במחלה חשוכת מרפא: הסתיידות כלי־הדם במוח, וכעת היא רתוקה לכיסא־גלגלים בביתה שבבריטניה. לפני שבועות אחדים העניקה לה מלכת בריטניה את אות אביר האימפריה הבריטית — כאות־הערכה על התרומה שתרמה למוסיקה.

מנהלים רומן • **כריס אוורט** וג׳ק **פורד**. כריס, בת ה־21, הנחשבת כאחת הטניסאיות המעולות בעולם, היתה מאורשת בעבר לאלוף־הטניס **ג׳ימי קונורס**. ג׳ק פורד, בן ה־23, בנו של נשיא ארצות־הברית, וכריס הכירו זה את זו בטורניר־טניס שבו ניצחה כריס.

התגרשו • כוכבת הקולנוע והתיאטרון הבריטית, **גלנדה ג׳קסון** מבעלה, במאי התיאטרון, **רוי הודג׳ס**. התביעה לגירושין הוגשה בגין קשריה האינטימיים של השחקנית, שזכתה פעמיים בפרס ה־אוסקר, עם מהנדס־תאורה **אנדי פיליפס**.

מונה • כשגריר בשווייץ, **יעקב שימעוני**, שכיהן עד עתה כסגן מנכ״ל מישרד־החוץ. שימעוני הצטרף לשורות מישרד־החוץ ב־1948, כמנהל מחלקת ה־מיזרח־התיכון. מאז כיהן כמנהל מחלקת אסיה, היה יועץ בשגרירות ישראל בוושיגטון וציר בבורמה, לאוס, ציילון והפיליפינים. כיהן כשגריר בשוודיה, וכמנהל מחלקת מיזרח־אירופה במישרד־החוץ. ייסד וערך את המיזרח החדש, והוא מחברם של הספרים הערבים של פלסטינה, ארצות ערב ומילון המיזרח התיכון. נשוי, ואב לשני בנים ובת.

נבחר • חבר־הכנסת **משה כרמל**, כיושב־ראש ההנהלה הציבורית של תיאטרון בימות, בעיקבות הפיכתו תיאטרון ממלכתי־ציבורי. כרמל, ממנהיגי אחדות־

משה כרמל
נבחר

העבודה. היה שר־התחבורה ומכהן גם כיושב־ראש מועצת־המנהלים של אל על. כאסיר־מחתרת של ההגנה פירסם ספר של רשימות מן הכלא בשם בין החומות, וכן מערכות צפון על מערכותיו כמפקד חזית הצפון במילחמת תש״ח.

נפטר • ד״ר **יצחק־זזמן קויש**, מוותיקי הרופאים בתל־אביב. היה מנהל בית־החולים הדסה בתל־אביב ומנהל בית־החולים העירוני־ממשלתי איכילוב. עלה ארצה בשנת 1939 כעולה בלתי־חוקי. האניה שבה הגיע נתפסה בידי הבריטים, והוא הועבר למחנה־מעצר בצריפין. ממשלת המנדאט לא אישרה את רישיונו לעסוק ברפואה, והוא החל עובד במוסדי־לילדים של תל־ליטווינסקי, שם גם התגייס לנוטרות. כעבור שנים אחדות התקבל לעבודה כרופא במחלקה לרפואה ציבורית בעיריית תל־אביב, ואחר־כך התמנה כמנהל בית־החולים הדסה. כשנפתח בית־החולים איכילוב, נתמנה כמנהלו.

נפטר • בגיל 90, בנווה־אבות של מלבן בפרדס־חנה, **זונדל גרינשפן**, שהתפרסם כאביו של **הרשל גרינשפן** האגדתי, אשר ירה והרג את הברון **פון־ראט**, יועץ הצירות הגרמנית בפאריס, בשנת 1938. התנקשות זו בפון־ראט, שלא היה נאצי, שימשה לנאצים תירוץ להטלת קנס בשיעור מיליארד מארק על יהודי גרמניה, ולפוגרום המפורסם „ליל־הבדולח״.

סיפורי פלד

כדי לתת חומר למחשבה, למי שחושב כי מנהל המכס והבלוף **דויד פלד** טהור וזך, וכי המכס עובד ביעילות ויושר, הרי שני סיפורים קטנים.

האחד יספר על יבואן מוצרי „סוני" לישראל, שטען שנים רבות כי הוא יבואן בילעדי של חברת־הענק למוצרי־אלקטרוניקה. לפני שנתיים חתם הסכם עם משרד־החינוך־והתרבות, על מכירת למעלה מ־100 מערכות וידיאו־טייפ לבתי־ספר בעיירות־פיתוח, במחיר של 10,500 לירות היחידה.

אותה עת הציעה ומכרה לטלוויזיה הלימודית חברה אחרת, „אראן", אותה מערכת עצמה במחיר של 3000 לירות. כאשר נודע הדבר לכמה מחברי ועדת־המיכרזים של משרד־החינוך, דרשו בירור, כיצד ייתכן ההפרש במחירים. הם גם איימו על יבואן „סוני" כי לא יקנו אצלו, אלא אצל „אראן".

היבואן השיב כי המתחרה מרמה במחירי־הקנייה כדי לשלם מס נמוך, ותוך יום פשטו חוקרי־המכס הזריזים על חברת „אראן". בדיקה מעמיקה העלתה, כי „אראן" מייבאת בסדר גמור, וכי המחיר שהיא משלמת, שהוא שליש(!) ממחירי „סוני", הוא מחירם האמיתי של המכשירים בחו"ל, וכי „סוני" מרמה במחירים שהיא מגישה.

בדין־וחשבון של חוקרי־המכס, שבדקו את הפרשה, נכתב הדבר במפורש והומלץ לבדוק מה קורה ב„סוני". אין צורך לומר שדבר לא נעשה.

בימים אלה נתגלה כי המכס חדל לבדוק פרשה אחרת ב„סוני", עת התברר שקיים הפרש בן חמישה מיליוני לירות במחסני „סוני" בין מה שקיים לבין מה שהוצהר לצורכי היטל המלאי.

עד כאן אלקטרוניקה. הסיפור השני נוגע לטכסטיל. לאחרונה פורסם פסק־דין של השופט המחוזי בתל־אביב **שלמה אשר** (264/75), בעניין יצרנית החוטים „ישראניל". והנה התיק מגלה כי בשנים 1967־1971 קיבלה חברה זו מן המכס ומס־הקניה, תשלומים מופרזים ומוגדלים בסך כ־2 מיליון לירות, והמישפט נסוב על דרישת המכס כיום להחזרת הסכומים.

מי שסבור כי זהו מקרה חריג, יטרח לעיין בדין־וחשבון של מבקר־המדינה לשנת 1971, מעמוד 382, בפרק על הקרן למוצרי־צמר. הפרק מספר על כמה מיפעלים מיוחסים, ביניהם „גיבור", שנהנו — בניגוד לנוהל — מאשראי של מיליוני לירות ללא ריבית לתקופה ממושכת.

פירושו של דבר מתנת־חינם של מאות אלפי לירות לכל מי שקיבל אשראי כזה. מי קיבל תמורה על כך במכס ?

העבודות בשטחים וריווחי הקבלנים

מי שחיפש קטע נוסף מסיפורי הגזל של מדינת ישראל, הרי הוא לפניו. סוד גלוי הוא כי מרבית עבודות־הביצורים של הקבלנים הישראלים עבור צה"ל נעשות באמצעות עובדים ערביים, תושבי השטחים המוחזקים. למעשה, עובדים אלה בונים עתה את ביצורי צה"ל ועוסקים בכל העבודות הבטחוניות.

הם אינם חברי ההסתדרות, כמובן, את הסכומים הבאים : 10% מיקדמות למס־הכנסה, עד 6% לקרן ביטוח פועלי־בניין, 2% לביטול החוזים, 1.5% מס־תקן עבור מוסדות הטכניון, המשגיחים על טיב הבנייה. סך־הכל ניכויים — 16.5%.

מה קורה לניכויים לקרן הביטוח לפועלי־הבניין, המנוכים משכר פועלים יהודיים ? אם הפועל יודע את החוק, בסיום עבודתו הוא הולך לקרן וגובה מ־

מכונית מיריחו עובדת במוצב צה"ל
כסף הולך לכסף

ואינם נהנים מהגנת האיגוד המיקצועי של פועלי־הבניין. למרות זאת מנכה מישרד־הביטחון מכל הקבלנים העובדים עבורו עד 6% מהתשלומים, ומעביר כספים אלה לקרן ביטוח פועלי־הבניין.

ליתר דיוק, כיום מנכה מישרד־הביטחון במקור מכל הקבלנים העובדים עבורו, מנה את הכסף שנוכה ממנו. מה קורה לכספים שנוכו עבור העובדים הערביים בשטחים, ונרשמו כביכול על שמם ?

או שאיש אינו דורש אותם והם מעשירים את קופת הקרן והבריה היהודיים, או שהקבלן גובה אותם לכיסו־שלו, כרווח מן הצד.

הגדלת הון ב„אתא"

הודעה לאקונית שנמסרה על־ידי בעלי־המניות של מיפעל „אתא", השייך לקבוצת **טיבור רווזנבוים**, חושפת מיסתורין. מסתבר כי בימים אלה נעשתה הגדלת הון־המניות של החברה.

מניות בסך 2.56 מיליון לירות הוקצו לחברה לרישומים של „בנק לאומי". 983 אלף לירות לחברה „ישראל אתא טראסט" של רוזנבוים, ועוד 22 אלף לירות ל**ציפורה מולר**, ממישפחת מייסדי המיפעל.

שכר־הרעב בתעשייה בישראל

הגורם העיקרי שהניע את רשת „אקו" הגרמנית להעביר את מיפעלה מאיטליה לישראל, הוא השכר הנמוך בישראל לעומת איטליה. מסתבר כי כוח האדם הישראלי זול ב־30% מאשר באיטליה, בתעשייה. כך, למשל, שכר־היסוד באיטליה גבוה מאשר בישראל ב־15%, ואילו ההוצאות הסוציאליות למיניהן — באיטליה — הן 67.5% על שכר־היסוד, לעומת 45% בישראל.

עובדה זו, המסופרת על־ידי משקיעי־חוץ מנוגדת לחלוטין לנאומי התעמולה של **אברהם** („בומה") **שביט**, נשיא התעשיינים ונציגים בניהול המשא־והמתן על תוספות־שכר לעובדים.

נציגים אלה פוצצו עתה את המשא־והמתן, בגלל התנגדותם לשכר־מינימום של 1050 לירות לחודש — שכר הנמוך בהרבה מן המינימום הדרוש לקיום, ואשר מכניס את מקבליו לרשת נתמכי־הסעד. פירסומי המוסד־לביטוח־לאומי מגלים, כי יותר מרבע מן השכירים הם נתמכי־סעד, ששכרם נמוך מן הדרוש לקיום מינימלי.

קשיחותם של התעשיינים נובעת, בין השאר, מכך שנציגיהם במשא־ומתן הם בעלי מיפעל „עסיס", שיש לו יחס נוקשה לבעיות־עבודה, או תעשיין־הטכסטיל **דוב לאוטמן**, שמיפעליו בעיירות־פיתוח.

תעשיין לבידים במרכז הארץ מודה בגלוי כי עובדיו מקבלים שכר־רעב. עובד במיפעלו, בעל ותק, יכול להגיע לשכר כולל פרמיות של 70 לירות ליום, וגם אם יעבוד מלוא ימי־העבודה בחודש, לא יהיו לו יותר מ־1800 לירות לחודש נטו. זהו השכר המכסימלי שעובד־ייצור, תיקוותה ועתידה של המדינה, יכול לקבל. ברור שלא ניתן להתקיים משכר כזה.

מצבו של עובד־ייצור זה גרוע, כיוון שעבודתו במישמרות ואין הוא יכול לעסוק בעבודה צדדית ולהרוויח כסף נוסף. באותו מיפעל — מנהלי־החשבונות, הפקידים, וכל עובדי שעות־העבודה הרגילות, עובדים בעבודות נוספות המאפשרות להם קיום.

ירוחם משל ובומה שביט
יד רוחצת יד

לעובד־הייצור אין הדבר אפשרי. התעשיין אומר בגלוי כי צפוי מרד פועלי־ייצור שיזעזע את המדינה, כיוון שלא ניתן יהיה להמשיך כך זמן רב.

פאוזנר ינהל מיפעל־גרביים

אביחי פאוזנר, מנהל בכיר בחברת „לון", קיבל על עצמו את הקמת וניהול מיפעל הגרביים הגדול בערד, המוקם על־ידי חברת „אקו" הגרמנית. „אקו" היא אחת מרישתות מכירת־הגרביים הגדולות בגרמניה, ויש לה מיפעל בן 800 עובדים באיטליה. בגלל המצב באיטליה החליטה החברה להקים מיפעל אלטרנטיבי בישראל (ראה ידיעה נפרדת על שכר הרעב בישראל).

„אקו" שייכת לישראלי־לשעבר **אליהו ארליכסטר**. המיפעל בערד נמצא כבר בשלבי־בנייה, וכבר הובאו ארצה 36 מכונות־סריגה מתוך ה־60 שהוזמנו. יושקעו בהקמתו 10.5 מיליון לירות, והוא יעסיק 60 עובדים. פאוזנר מקווה להתחיל בייצור באמצע מאי.

מסתבר כי הצטרפות ישראל לשוק המשותף נותנת לתעשיית הטכסטיל בארץ עדיפות על המיזרח־הרחוק. בגרביים, למשל, משלמת ישראל בשוק מכס של 1.8%, בעוד המיזרח־הרחוק משלם 17.8%.

הקרב על ההון החוזר

„בנק ישראל" רוצה שהיצואנים יקבלו הון חוזר לייצוא בדולרים ולא בלירות, כדי למנוע מהם שימוש בלירות בישראל שלא למטרות ייצוא. אין חולק על כך שנעשה שימוש כזה. אולם היצואנים מעלים נימוק מעניין וחדש.

כיוון שיש גבול לגובה התמריצים שיכולה הממשלה לתת ליצואנים, בגלל הגבלות השוק המשותף ושילטונות ארצות־הברית, יש להושיט ליצואנים עזרה בדרכים אחרות. אחת הדרכים הללו היא פטור ממס־הכנסה. מדוע לא תכיר הממשלה כי השימוש על־ידי היצואנים בלירות בישראל, נוסף לשימוש בהן לייצוא, יהיה חוקי ומותר ויהווה חלק מן התמיכות לייצוא ?

אחרי הכל, די קשה לייצא בישראל, והסוכריה של השימוש בלירות מהווה דחף רציני ליצואנים.

הורגים את הרפורמה

משל בדווי עתיק אומר, כי את הדברים המסוכנים יש להרוג בעודם קטנים. זה מה שעושים עכשיו לרפורמה. כאשר אושרה בכנסת נאמר, כזכור, כי תהיה כללית, תחסל את כל העיוותים והתעדפות, ועידן רבינוביץ יהיה עידן השיוויון לכל.

אולם, עתה כבר ברור כי מה שעושים מחוקי הרפורמה זה גבייה מן השכירים, והקטנת תשלומי מס־הכנסה בדרגות הגבוהות. אולם בימים אלה, בשקט, תוקנו חוקי הרפורמה. ברשומות פורסם זה־עתה (מיספר 786) תיקון לחוקי מילווה־חיסכון־מעבידים ומס־מעסיקים.

בעוד חוקי הרפורמה קובעים כי כל תשלום לעובד הוא שכר החייב במס, וברור כי על כל שכר יש לשלם גם מס־מעסיקים ומילווה־חיסכון־מעבידים, קובע התיקון שהוחל זה־עתה כי כל התשלומים שניתנו לעובד לאחזקת־רכב ולכיסוי שווי השימוש ברכב, לא יחוייבו במיסים אלה. כנ"ל גם לגבי הוצאות אחזקת טלפון בביתו של העובד. גם לגבי הסעות לעבודה נראה כי תוכרנה כהוצאה, וכן גם ארוחות במקום־העבודה.

החידוש העיקרי ברפורמה, חובת ניהול־פנקסים, רחוק מביצוע. הקופות הרושמות שהובאו ארצה על־ידי יבואנים תמימים, שחשבו כי הממשלה באמת תחייב ניהול־חשבונות, מונחות במחסנים ואין להן דורש. מס־הכנסה טרם הקים את היחידות להעמקת הגבייה.

ואחרון אחרון : ועדת־הכספים של הכנסת החליטה לבדוק מחדש את ההצדקה להיטל המלאי בפיחות, לאחר שהוחלט שלא לתבוע לדין למעלה מ־1300 יבואנים שרימו בהצהרות־מלאי בסכומים של 800 מיליון לירות.

ביי־ביי, רפורמה. נפטרה בעודה תינוקת.

„אלול" ופוקה הירש

חברת „אלול" לא היתה צד במישפט שהתנהל בין **פוקה הירש** ל„אירומאריטיים" האמריקאית. בשבוע שעבר, בכתבה על האחים **מילצ'ן**, נכתב בטעות כי פוקה הירש הגיש תביעה נגד החברה האמריקאית ונגד הסוכנות החדשה שלה בישראל, חברת „אלול", אולם מתברר כי התביעה לא הוגשה נגד „אלול".

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם
ל־8.2.76 - 13.2.76

במסגרת ההוזלות בחנויות השרשרת של הסופרסל
והסופרמרקט וחנויות פרטיות שהצטרפו למבצע.

	לצרכן לק"ג	
ירקות		
עגבניות מעולות	2.05	ל"י
גזר	1.60	"
חצילים	3.05	"
כרוב לבן	1.00	"
צנון	1.30	"
תפוא"ד מהיבול החדש בתפזורת	2.60	"
תפוא"ד ארוזים חדשים	2.90	"
בצל יבש מעולה	3.15	"
בצל יבש ארוז בשקיות של 2 ק"ג	3.40	"
פירות		
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6	3.80	"
תפוחים גרנד אלכסנדר גודל 6.5	4.65	"
תפוחים עמק גודל 6	4.45	"
תפוחים עמק גודל 6.5	4.80	"
תפוחים יונתן גודל 5.5	3.90	"
אגסים ספדונה גודל 5	3.95	"
אגסים ספדונה גודל 5.5	5.00	"
בננות	4.00	"
תפוזים	2.15	"
אשכוליות	1.90	"
לימונים	3.10	"
עופות		
פטמים קפואים בשקיות שקופות		
גודל 1 (עד 1.4 ק"ג העוף)	11.00	"
גודל 2 (עד 1.6 ק"ג העוף)	10.00	"
גודל 3 (מעל ל־1.6 ק"ג העוף)	9.00	"
תחתון הודו במגשים	15.00	"
שוקיים הודיות בשקיות הוזלה מיוחדת	11.50	"
ירכיים הודיות הוזלה מיוחדת	11.50	"
דגים		
בקלה צעיר ארוז בשקיות	10.50	"
בקלה פרוס אחיד, עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־250 גרם שקית כחולה	12.00	"
כסיף	8.50	"

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

נכתבו מתוך מגמה זדונית להשמצה חסרת־רסן והוצאת שם רע ותוך סילוף האמת.

מוסדות אלה מגוהלים ברמה טובה ביותר כשמטפלים בחוסים עובדים מיקצועיים, ל־רבות רופאים, אחיות, ריפוי־בעיסוק ועוב־דים מיקצועיים אחרים במספר העולה על התקן המקובל. חדרי החוסים גדולים ומסוד־רים, ובחלקם עם שירותים צמודים לכל חדר (בחדר צמוד יש שירותים לכל חדר) התזונה טובה, קיימים אולמות ומקומות־שהייה לחוסים, והפיקוח על המוסדות ו־ההיתרים כדין הינם מטעם מישרד־הברי־אות, מישרד־הסעד וקופת־חולים.

השירותים הניתנים לחוסים במוסדות אלה הינם ברמה גבוהה.

כל הדברים שיוחסו למרשי בכתבות הנ"ל אינם נכונים. הדברים שיוחסו לעוב־דות בית־גיל אין להם שחר, ומעולם לא הוגשו נגדם כל תלונות בנדון למישטרה (בידי אישור המישטרה). זוהי השמצה־גרידא כלפי עובדות מסורות. טענתכם, כב־יכול, שרופאה שלחה תלונה למישרד־הברי־אות, והתשובה שנתקבלה אין לה כל אחיזה במציאות והרופאה אישרה בכתב שמעולם לא התלוננה בפני מישרד הבריאות, וכי לא היו דברים כנ"ל.

טענתם כי הרופא, ד"ר שמילוביץ, העובד אצל מרשי, איננו קיים כלל בעוד שהוא חי וקיים והינו רופא ידוע ועובד אצל מר־שי, יחד עם רופאים אחרים.

טענתם שאמו של אחד הבעלים, (מר דורון) איננה חוסה במוסד, אלא עובדת בו. היא בת 82 שנה ואכן איננה עובדת ב־מוסד, אלא חוסה בו.

המוסדות עדה וגיל קיימים למעלה משבע שנים, ומנוהלים על־ידי אנשים שעוסקים בכך באמונה ובמירב תשומת־הלב לבעיות רפואיות, אנושיות ולוגיסטיות. הן הצוות והן התנאים טובים, ומאפשרים טיפול ב־חוסים ודאגה לשלומם.

קיים רצון כן לשיפורים בין אנשי מרשי, וכל ביקורת קונסטרוקטיבית מתקבלת ב־אהדה ומוצאת את ביטוייה בשיפורים, אך השמצה והוצאת שם רע ללא כל יסוד עובד־תי, יש לדחות בשתי ידיים, ומייד!

פירסום כתבותכם על מרשי גרם למרשי נזקים חמורים, ומי יודע כיצד ניתן לתקנם.

עו"ד מתתיהו קניאל, חיפה

הימור שהצליח

ביום החמישי לפני שבועיים, 15.1.76, ביקרתי בחיפה וקניתי עיתון־ערב. באותה הזדמנות נתן לי המוכר גליון של בטאון חיפה שחף, מתוך ערימה שהיתה מונחת לידו (עיתון זה מחולק חינם במרבית ה־קיוסקים בחיפה, לכל הקונה עיתון־ערב).

הופתעתי לקרוא בו ש„אמש נבחר ירוחם צייזל לראשות העירייה," משום שידעתי שבאותו ערב אמורה להיערך בחירת ראש־העירייה על־ידי מועצת־העירייה. עד ש־הגעתי לתאריך „הוצאת" העיתון — יום שישי, ה־16.1.76!

כלומר, העורך ערך הימור שמועצת־העירייה אומנם תתכנס, ושהבחירה תעבור בשלום, ופירסם זאת בעיתונו כעובדה עוד לפני הבחירות עצמן.

אזרח, תל־אביב

חסמבה ממשית

כאזרח ישראל, המכיר את מצב העניינים ומסיבה זו חייב להישאר עלום־שם, יכול אני להגיד: הכתבה „חסמבה בכנסת" (הנדון, העולם הזה 2004) מהווה, לצערי הרב, ניתוח ממשי הקולע למציאות העגו־מה.

אם יש חברי־ממשלה וחברי־כנסת הדוא־גים לא רק לכיסאותיהם ולמעמדם, אלא גם למצבנו הפנימי־ביטחוני, צריכים הם להתייחס למאמר זה בכובד־ראש.

אלמוני, ירושלים

הפרס והגברת הזקנה

מוזרה היתה החלטת הממונים הנכבדים על חלוקת פרס ישראל, להעניק לגברת גולדה מאיר את פרס ישראל, וזאת אחרי מילחמת יום־הכיפורים!

ד"ר זאב שפירא, חיפה

להתעורר מהתרדמה המתוקה!

במיפגש עם צעירי מושב קשת ברמת־הגולן התפלאתי, ברגע הראשון, לשמוע — לאחר שהעליתי אפשרות של התנגשות (אלימה אפילו) בין כוחות הימין לשמאל על רקע ההתנחלות שהיתה, והתנחלויות צפו־יות — זילזול מוחלט באפשרות שכוחות השמאל בארץ מסוגלים להתלכד לכוח אל־טרנטיבי רציני לדתיים ולימין.

אך לאחר מחשבה שנייה, תוך הסתכלות אובייקטיבית על הנושא — הגעתי למסקנה דומה. אם עד כה, לאחר ניסיונות־התנחלות רבים (כשהאחרון הצליח), לא נעשה שום צעד רציני ובעל־משמעות לפעול באותה דרך בלתי־חוקית — ולצאת לרחוב — מצד השמאל, אין שום סיבה שצעד כזה ייעשה בעתיד, בנסיבות דומות.

אם לא נתעורר מתרדמתנו המתוקה, אנו עוד עלולים להקיץ באיחור אל תוך תוהו־ובוהו כזה, שאולי יהיה כבר מאוחר ל־תיקון.

יחזקאל שוסטר, שער־הגולן

תגובות חברי „אגד"

כל הכבוד, בשמי ובשם חברי אגד לעורך אלי תבור, על אומץ־ליבו הציבורי שמצא ביטוי הוגן בכתבתו „תשוקה ושמה אוטו־בוס" (העולם הזה 2004) שהתפרסמה ערב סיום השביתה. כל הכבוד דווקא לעי־תון שלכם, שבדרך־כלל מחפש רק את ה־שלילה — ואילו הפעם מצא את החיוב אשר בקיום שביתת אגד, וחשף את השלילה ש־בהתנהגות חברי־כנסת ושר־התחבורה שהם־הם שגרמו לשביתה, ואשר ניסו לחסל חשבונות אישיים על גבו של הציבור ה־מטומטם, שלא הבין זאת.

חבל מאד שכל אמצעי־התיקשורת, ובמיו־חד העיתונות היומית, נסחפו בלהט השנאה על גלי ההסתה, פירסמו כתבות עויינות ו־

איש־„אגד" נמיר
דור שלישי בקואופרטיב

בלתי־מאוזנות, לא טרחו לקרוא את דו"ח גילומב או לרדת לשורשי הבעיה, וניזונו מהדלפות מכוונות של אותם גורמים, שרצו שהציבור יחשוב שבשביתה אשם אך ורק אגד.

רק לקראת סיום השביתה הבלתי־הכר־חית, התעוררו פתאום כמה אנשים הגונים ובישרו לציבור המוסת כי בעצם, החלטת ועדת־הכספים היתה פוליטית ולא כלכלית.

רבותי, אחת ולתמיד, שיידע הציבור: חברי אגד משקיעים מכספם בשותפות קואו־פרטיבית, המשמשת דוגמה לנציגי המדינות המתפתחות בעולם, הבאים ללמוד כאן. הם עובדים קשה כדי לקבל משכורת עלובה ב־מימדי משכורות המשק הישראלי. הם אוכ־לים כל יום לא שמנת־מתוקה, אלא לבן־חמוץ. התנהגות חברי־הכנסת רק הוסיפה להם — הפעם ללא תמורה — חתיכה מתוך הגבינה המסריחה הפרלמנטרית שלהם!

יגאל נמיר (דור שלישי באגד), תל־אביב

אבקשכם לתת פירסום לדברים הבאים:

התרעומת — המוצדקת מאוד — המובעת על־ידינו בימים אלה כלפי רוב העיתונים במדינה, הינה מסוג התגובות שאינן חד־שות עימנו — וכבר היו דברים מעולם.

אלא שהפעם, ובעיקבות מסע ההסתה ו־ההשמצה כלפינו בעיתונות, הנני סבור ש־מחובתנו להביע את תגובתנו המעשית כל־פיה. אשר לי, הריני מודיע כי פניתי אל הנהלת האגודה בבקשה לבטל את המינוי שלי על עיתון הארץ, והריני דורש מאת ההנהלה לחתום אותי כמנוי על העולם הזה.

אני פונה אל כל חברי האגודה, המנויים על עיתון הארץ, לעשות כמותי, וכן לדרוש מאת ההנהלה לחתום בעבורם על העולם הזה.

כמו־כן הנני פונה אל ההנהלה בבקשה

מכתבים

לצמצם עד למינימום את הפירסום, לכל סוגיו, בעיתונים הארץ, ידיעות אחרונות ומעריב.

אני סבור בהחלט שעמדתו האוביקטיבית, השקולה והאמיצה של השבועון, מצדיקה ו־מחייבת את מלוא התגובה החיובית והמע־שית מצידנו.

בשם אלפי חברי אגד, אשר לאורך כל מילחמת־ההסתה הארסית מצד כלי־התיק־שורת ומוסדות המדינה, חיפשו אחר גילוי אחד של שפיות דעת, הגינות ואומץ לומר קושט דיבר־אמת — יורשה לי להביע ל־העולם הזה את מלוא ההערכה וההוקרה.

יצחק („איזה") גורן, חולון

תודה לאלי תבור על כתבתו המצויינת „תשוקה ושמה אוטובוס".

כמקורב לנושא, אני יכול להעיד כי ה־כתבה שיקפה באופן מדוייק את תמונת המצב.

לעומת העיתונות הממוסדת, אשר ששה להסית את מה שנקרא „הציבור" נגד ה־קואופרטיב וחבריו, היווה מאמר זה קרן־אור באפילת „האורגיה העיתונאית" רוויית־השיטנה.

נאמנים לסיסמתכם „ללא מורא — ללא משוא־פנים" הוכחתם שוב, כבפעמים קוד־מות, את עובדת היותכם עיתונות שפויה. מן הראוי היה להוקיע את הצביעות של נושא דגל המאבק הציבורי נגד הממשלה, בנושא אגד, ח"כ יהודה בן־מאיר מהמפד"ל.

צביעות היא לתת הכשר לחוק מימון ה־מיפלגות על חשבון משלם־המיסים, ומצד שני לא לממן תיפעול תחבורה ציבורית מאותם כספים.

צביעות היא לזעוק באמצעי־התיקשורת על השבתה בלתי־חוקית בתחבורה, ומצד שני לצדד בלהט פאנאטי בהתנחלות בלתי־חוקית בסבסטיה. וקיימות דוגמות נוספות.

יעקב שדר, רעננה

בעת הקשה שהיתה לנו, חברי אגד, ב־שבוע שעבר, נעים היה לקרוא בהעולם הזה את כתבתו האוהדת של אלי תבור, אשר הראה ידע גם בנושא עצמו, וגם במציאות הפוליטית בישראל בפרט.

למותר לציין כי שבועונכם הוא היחידי אשר לא ראה הכרח להיות אופנתי, ולא יצא — כשאר העיתונים — למילחמת ג'יהאד באגד. בעיקבות זאת אגיש הצעה למזכירות אגד להפסיק את החתימות על עיתוני־הבוקר למיניהם, ולחתום על שבועון העולם הזה.

בסניפי אגד הרצליה, יש להעולם הזה שגריר ותיק בשם עמירם אדמסקי, אשר מזה שנים משמיע באוזנינו את תורתם של אורי אבנרי והעולם הזה. היה כדאי להקשיב לו ביתר רצינות.

ניצן אייזון, הרצליה

Le Progrès Egyptien
لبروجريه اجبسيان
LE CAIRE: 24, Zakaria Ahmed — Tél. [illegible]
ALEXANDRIE: 1, Dr. Ahmed Abdel-Salam — Tél.: 27[illegible]
20 mms l'exemplaire
VENDREDI 19 DEC. 1975
LXXVIIIème ANNEE No. 301

Un dirigeant de l'opposition israélienne a été poignardé en plein jour à Tel-Aviv

TEL-AVIV, 18 décembre, (AFP), — M. OURI AVNERI, l'un des leaders de l'opposition de gauche israélienne les plus connus, a été sérieusement blessé hier jeudi à Tel-Aviv par un homme qui l'a poignardé à plusieurs reprise, son état ne suscite cependant pas d'inquiétudes.

M. Ouri Avneri, qui dirige le mouvement de mouvement de gauche «Méri» et est rédacteur en

ההתנקשות בעמוד הראשון ב„פרוגרה אז'יפסיין"
לאור היום

ההתנקשות בעיתונות המצרית

קראתי בהעולם הזה כי עיתוני העולם הערבי הביאו את הידיעה על ההתנקשות בחייו של אורי אבנרי בעמודים הראשונים. אך לא האמנתי, עד שנפל לידי הגליון של העיתון המצרי בשפה הצרפתית, ל'פרוגרה אז'יפסיין המופיע בקאהיר, מ־19 בדצמבר.

אני שולח לכם את העיתון.

דן אביבי, פאריס

● תודה לקורא אביבי. הידיעה בעמוד הראשון של **פרוגרה אז'יפסיין** („הקידמה המצרית"), למחרת ההתנקשות, נושאת את הכותרת „אחד ממנהיגי האופוזיציה הישרא־לית נדקר לאור היום בתל־אביב". בגוף הידיעה נאמר כי אבנרי הוא אחד המנהיגים הידועים ביותר של האופוזיציה בישראל, וכי ישנה אפשרות שההתנקשות בוצעה על רקע „דיעותיו הידועות של מר אבנרי, ה־דוגל כזכור בהכרה ישראלית באש"ף וב־הקמת מדינה פלסטינית בגדה ובעזה."

הגברת התודעה הציבורית

אני מרשה לעצמי לפנות אליכם בעניין שיחרורו של בני, רמי לבנה, המרצה עו־נש־מעצר. ייתכן שעקבתם אחרי מהלך מישפטו של רמי, וכבר ידוע לכם כי לפני זמן־מה החליטה ועדת־השיחרורים לשלול ממנו שיחרור לאחר שריצה שני־שליש מעונש של ארבע שנים מעצר בפועל. רמי לבנה כלוא, אם כן, יותר משלוש שנים, למרות שבית־המישפט העליון של מדינת ישראל קבע שלא פגע ולא התכוון לפגוע בביטחון מדינת ישראל.

אנו שוקלים הגשת פנייה לבית־המיש־פט הגבוה לצדק, כדי לבטל ההחלטה ה־שרירותית של ועדת־השיחרורים. החלטה זו התבססה כולה על דרישתם ועל עדותם של אנשי שירות־הביטחון־הכללי, המבק־שים לנקום ברמי על האשמות שהעלה נגדם ועל שלא נכנע ללחצים שהפעילו נגדו.

המישפטנים שעימם התייעצנו מאוחדים בדעתם, כי הסיכויים לזכות בפנייה לבג"ץ תלויים לא־במעט בהגברת התודעה הצי־בורית סביב הפרשה. לכן אני פונה בבק־שה לחתום ולהחתים על הדרישה לשיח־רורו של רמי.

בידי מיספר עותקים מוגבל של כל המיסמכים הנוגעים לפרשה. אני משוכנעת כי כל המעיין בחומר זה, אף כי הוא מציג את גירסת השילטונות, עשוי להשתכנע כי נעשה עוול חמור לרמי ליבנה, עוול שהינו פגיעה חמורה בדמוקרטיה.

חווה הבנבראין, ירושלים

טעות לעולם צודקת

המזעזע הוא, שתאור זה של כרוניקה, המצביעה על עובדות יבשות, חדל כבר לעורר איש. יפי הנפש למיניהם, אף הם אינם חוזרים על קלישאותיהם המוללות דברי גינוי נגד המתקיף והמותקף כאחד

„מיכתב לחבר" של ההסתדרות הרפואית

מרדכי עמית, קריית־שמונה

אם בין 10 הדגמים החדשים של מסחריות LT לא תמצא את הדגם הדרוש לך, אנו ניצור אחד במיוחד עבורך!

לא בעייה: אחד הדגמים הבסיסיים של מסחריות LT החדישות הוא קבינת + שילדה עליה תוכל להרכיב כל מה שתרצה, החל בארגז קרור וכלה במנוף גרירה או סל מתרומם.

גם אם אין לך דרישות מיוחדות, עדיין יש לך מבחר גדול: המסחריות שלנו (מנוע 2000 סמ"ק, קרור־מים) באות בשלושה דגמים בסיסיים: מסחרית סגורה, טנדר, וקבינה + שילדה. לכל אחד מן הדגמים האלה יש שלושה דגמי משנה (LT 28/31/35) המותאמים למשא במשקל שונה, החל ב־1,4 טון ועד 2,1 טון. לדגמים אלה הוסף את המיקרובוס LT שיש לו כסאות המתפרקים תוך דקות אחדות וכך יכול לשמש להובלת נוסעים וגם למשאות.

מסחריות LT הן חסכוניות בתפעול (דלק 83 אוקטן) ובהחזקה (שרות אחת ל־7,500 ק"מ, טפול תקופתי אחת ל־15,000 ק"מ).

מסחרית LT של פולקסווגן תאפשר לך להרויח יותר כי תוציא עליה פחות.

העידן החדש: LT

גרשון קופר, פרסום

„אל תלווה אותי!" צעק הח"כ לחברו
„אני לא זמר ואתה לא פסנתרן!"

■ מבין כל אנשי הפמלייה הגדולה שבאה לקבל את פניו של ראש־הממשלה, **יצחק רבין**, בשובו ממסעו בארצות־הברית, היה רק אחד שלא הסתפק בלחיצת־יד עם רבין ובהחלפת דברי־ברכה שיגרתיים. האיש נפל על צוואר של ראש־הממשלה ונשק לו כאילו היה אחיו שאותו לא ראה ארבעים שנה. זה לא היה שר וגם לא סגן־שר, וגם לא פקיד במישרדו של רבין. למרות זאת ניצב בשורת מקבלי־הפנים הרישמיים. לא היה זה אלא הקבלן הבאר־שבעי **יעקב חלפון**, יועץ־הסתרים של ראש־הממשלה.

■ שר־המיסחר־והתעשייה **חיים בר־לב** הוא, כידוע, האיש המפקח על מחירי המיצרכים הנמכרים במדינה. למרות זאת, יש לבר־לב עצמו רק מושג קלוש על רמת־המחירים במדינה. השבוע הגיע בר־לב לכפר הבדואי פרוש־רומנה שליד נצרת, כדי להשתתף בטכס חיבור הכפר לרשת־החשמל הארצית. בנו של השייך המקומי הביע את שביעות־רצונו לפני בר־לב, ואמר כי עתה יוכל סוף־סוף לקנות מכשיר־טלוויזיה. „מניין תקח כסף ?" התעניין בר־לב. „מה הבעייה ?" אמר הצעיר, „זה רק חמשת אלפים לירות." „מה ?" נדהם שר־המיסחר־והתעשייה, „מכשיר־טלוויזיה עולה כל־כך ביוקר ?"

■ עובדי מישרד־הביטחון מספרים בהנאה גדולה מעשה שהיה לפני כמה חודשים, בעת שהוחלט בצה"ל, בעיקבות מילחמת יום־הכיפורים, לגייס את כל אותם שמסיבות שונות קיבלו עד כה פטור מ־שירות־צבאי. הדבר נעשה באמצעות המחשב של מערכת־הביטחון. תחילה הוזן המחשב בנתונים של מירשם־התושבים של כל הנמצאים בגיל השירות הצבאי, ואחר־כך הוכנסו בו נתונים של צה"ל על אותם שמילאו את חובתם הצבאית. כך גילה המחשב מי לא שירת בצה"ל, והכין עבורו אוטומטית הודעת־גיוס. בין אלה שקיבלו, כתוצאה מכך, הודעות־גיוס היו גם שר־הביטחון **שימעון פרס** ועוזרו האישי **חיים ישראלי**, שלמרות עברם הביטחוני לא שירתו בצה"ל.

■ בישיבת סיעת הליכוד בכנסת, בדיון על סידרי־העבודה, התפרץ ח"כ **איתן ליבני** בקריאות־ביניים לדבריו של ח"כ **שימחה ארליך**. אחרי כמה התפרצויות לא יכול עוד ארליך להתאפק, וקרא לעברו: „אל תלווה אותי! אני לא זמר, ואתה לא פסנתרן!"

■ נראה כי יו"ר הנהלת הסוכנות **יוסף אלמוגי** לא סלח לגיזבר הסוכנות, **אריה דולצ'ין**, על שהתחרה בו על תפקיד היו"ר. הבדיחה האחרונה של אלמוגי על דולצ'ין: „**מנחם בגין** ודולצ'ין מאמינים באותה הסיסמה. אלא שאצל בגין זה ,רק כך' ואצל דולצ'ין זה ,רק קח.' "

■ מפקד חיל־התחזוקה של צה"ל, תת־אלוף **פנחס** („פינייה") **להב**, הוזמן למסור עדות במישפט אזרחי שנערך בבית־המישפט המחוזי בחיפה, לפני השופט המחוזי **ברוך כספי**. כשעלה על דוכן־העדים, כדי להעיד בשבועה, גילה פינייה כי אין שם תנ"ך, והיפנה את תשומת־ליבו של השופט לכך. „שוב גנבו את התנ"ך!" זעק השופט, „כל הזמן גונבים אותו!" „אדוני השופט," אמר לו להב, „כאן נשבעים לומר את האמת, אבל לא לא־לגנוב." ההסבר לא הרגיע את השופט הנסער. „אבל למה גונבים תמיד דווקא את התנ"ך, ואף פעם לא את הקוראן או את הברית־החדשה?" זעם. „כדאי להתבונן בכך מהזווית החיובית," ניסה פינייה להרגיע את השופט. „זה בכל זאת מעודד שאנשים מעוניינים לקרוא את התנ"ך יותר מאשר את הברית־החדשה..."

■ ח"כ **שולמית אלוני** היתה בין ראשי המגנים את אגד בימי שביתת־התחבורה. אבל אנשי אגד לא התרגשו מכך. הם זכרו כי לח"כית מכפר־שמריהו חשבון ארוך עם הקואופרטיב. אחרי מילחמת יום־הכיפורים, כאשר מרבית האוטובוסים של אגד שימשו את צה"ל בקווי החזית, קיצץ אגד את השירות בקווים לא־חיוניים, וכמה מהם אף ביטל לגמרי. אחד הקווים שבוטלו זמנית, לשעת־חירום, היה הקו מהרצליה לכפר־שמריהו. תושבי המקום, שלרובם־ככולם יש רכב פרטי, לא נפגעו מכך. אבל שולמית אלוני, שכיהנה כשרה, לא השלימה עם זה. שנה אחרי המילחמה תבעה לחדש את הקו, שפעל פעמיים ביום, בבוקר ובצהריים. למרות פנייתה, לא חודש הקו במשך שנה נוספת. אלוני, שכבר לא היתה שרה, שוב הפעילה לחצים על אגד, תבעה ממנו לחדש את שתי הנסיעות בקו. באוקטובר 1975 נכנע אגד ללחצי הח"כית, וחידש את הקו בין הרצליה

גאנדי יועצו של ראש־הממשלה לענייני־מודיעין, אלוף (מיל.) רחבעם („גאנדי") זאבי, העומד לפרוש מתפקידו בשבועות הקרובים, זכה במעט קורת־רוח כאשר אומץ השבוע רישמית על־ידי השבט הבדואי ערב אל־הייב, כאחד מבני השבט. הבדואים, שבניהם שירתו כגששים תחת פיקודו של גאנדי בתקופת כהונתו כאלוף פיקוד־המרכז, אף חנכו רחוב על שמו בכפר פרוש־רומנה שליד נצרת, לאות־הוקרה על שבהשתדלותו נסלל כביש חדש לכפר.

דליה לביא חוגגת מסע־הצלחה בגרמניה. הטלוויזיה מכינה עליה תוכנית של שעה וחצי, היא מוציאה תקליט ומתכוננת לסיור־הופעות ברחבי גרמניה. בהאמבורג ערך לה מלך־המיסעדות הישראלי בעיר מנפרד כץ (מימין, בתמונה) נשף חגיגי, בנוכחות כ־150 מנכבדי העיר, שבו הצטלם ראש־העיר כשהוא מנשק את ידה עטורת־הטבעות. מנפרד עצמו מעיד שבכל פעם שהיא משמיעה את שירה על ירושלים, נרגשים הישראלים.

יולי עופר איל־הספנות, ואשתו רינה, חגגו מלאות 23 שנים לנישואיהם בכפרו של רפי נלסון באילת. לכבוד האירוע נערכה בכפר חתונה מאולתרת, כולל חופה וקידושין. מייד לאחר־מכן יצאו כל הנוכחים בריקודים סביב הכפר, כשמוביל בראש הרוקדים יולי, שנשא את רינה על כפתיו.

אנשים

לכפר שמריהו, אבל רק לחודש ימים. כעבור חודש הודיע אגד למישרד־התחבורה, וגם לשולמית אלוני, כי הקו של שעה 12 וחצי בצהריים לכפר־שמריהו הופסק, מחוסר נוסעים. „מילבד העוזרת של הגברת אלוני, אף אחד לא היה נוסע באוטובוס הזה,״ טען אחד הנהגים.

■ איש אמ״ן לשעבר התבקש להסביר את פרשת עזיבתו את הארץ של **זאב גור־אריה,** מי שריגל במצריים עבור ישראל תחת השם **וולפגאנג לוץ**. „בתור אחראי על לוץ, איך אתה מסביר את עזיבתו את הארץ?״ נשאל הקצין, והשיב: „אולי הייתי אחראי על לוץ, אבל אני לא אחראי על הארץ!״

■ האם יש אדמת־קודש בדת היהודית? הרב **שמואל הכהן־אבידור** טוען, שכל האדמה בעולם קדושה באותה מידה. ולראייה: בתלמוד נאמר כי התנא **רבי מאיר מטבריה** שאל „מאיזה עפר לקחו (את העפר שממנו ברא אלוהים את אדם)״ והשיב: „מכל הארצות שבעולם.״ משמע: האדם הראשון נברא מעפר שנלקח מכל הארצות, וכל אדם נושא בקרבו את העפר של כל הארצות. ממילא אין עפרה של ארץ אחת קדוש מזה של ארץ אחרת.

■ את הסכנות שהיו כרוכות בניצחון צה״ל במילחמת ששת־הימים כבר חזה התנ״ך, לדעת הכהן־אבידור. ולראייה: כשאברהם חזר מהמילחמה, בה נחל ניצחון גדול והגיע עד מצפון לדמשק, אמר לו אלוהים: „אל תירא אברהם, אנכי מגן לך, שכרך הרבה מאד.״ שואל המידרש: מדוע צריך אברהם לירוא, אחרי שכבר ניצח במילחמה? קודם כל, שמא הרגתי חפים־מפשע. אדם החוזר מן המילחמה, צריך שמצפונו יציק לו על האנשים שהרג. שנית: המנצח צריך שיחשוש שמא מחר יתווספו אל אוייביו רבים אחרים. ניצחון צבאי אינו מבטיח ניצחון סופי. ושלישית: אם ניצח, משמע שנתנכו מזכויותיו. אמר לא אלוהים: שכרך הרבה מאד. משמע: שאדם מפסיד במילחמה מזכויותיו המוסריות. אלא שאלוהים אמר שיש לאברהם כל כך הרבה זכויות, שעוד נותרו לו גם אחרי המילחמה. בקיצור: המנצח צריך לחשוב על האבידות של הצד השני; הניצחון אינו מבטיח שלום, אלא יכול להכניסו למילחמה יותר חמורה; ועליו לדעת שנתמעטו זכויותיו, שאינו אדם כה נקי כמו לפני המילחמה.

מיכאל סלע

נשיא מכון וייצמן ואשתו החדשה, שרה, לשעבר רמון, בלטו בתערוכת־ציורים באחת הגלריות בתל־אביב. אל השניים הצטרפו בתו של הפרופסור מיכאל סלע העובדת כעוזרת־במאי, אירית ברזילי ובעלה השני, המחזאי המצטיין הילל מיטלפונקט.

■ שלט מוזר, שהוצב על־ידי עיריית תל־אביב בשדירות נורדאו, לא הפריע לאיש, עד שנתקל בו כתב־החוץ **טדי לוויטה,** ונדהם. השלט מייועד לכוון את התנועה משדרות נורדאו לנמל תל־אביב. המשונה הוא שגם באנגלית נכתב בו NAMEL T.A.

כתב טדי לוויטה לראש־העיר **שלמה** („צ׳יצ׳״) **להט**: „אני מציע שכבודו יעניק פרס מייוחד לממציא התרגום האנגלי, או יעבירו בדיקה פסיכיאטרית. כיצד מסוגל תייר או תושב־חוץ, שאינו שולט בשפה העברית (אשר למענו מייועד השלט באנגלית) להבין מה פירוש המילה הלועזית NAMEL?״ כעבור שבוע קיבל לוויטה תשובה. ראש־העיר הבטיח לדווח לדוברי־האנגלית היכן הנמל, בשפתם.

■ העיתונאי **אורי סלע** טוען, כי האוצר עומד להטיל בקרוב שני מיסים חדשים: האחד על כל הנשים במדינה, שייקרא מס־מחזור, והשני על הגברים, שייקרא מס־ערך־מוסף.

■ סלע טוען כי הוא מבין מדוע ערך שר־הביטחון **שימעון פרס** את מסע־הפירסום לטילי הלאנס. אחרי שרביזהפך „מקור בכיר״, ו**משה דיין** עורך־העיתון, החליט פרס להיות פרי־לאנס.

■ בדמי־שתייה יוצאי־דופן זכו כמה עובדים במלון הילטון בירושלים. במלון התארח המיליונר **אמוהה גוטו,** יו״ר חבר־המנהלים של חברת סוני היפאנית. הוא בא ארצה יחד עם קבוצה הקוראת לעצמה אמבסאדור קולג׳. הקבוצה בראשותו של מיליונר אחר **הרברט ארמסטרונג** האמריקאי, באה לישראל במטוס הבואינג הפרטי של גוטו, שחילק לעובדי המלון, במקום דמי־שתייה, רשמי־קול ומקלטי־טלוויזיה מיניאטוריים.

■ צרות בצילומי המערבון ניקמת־דם. השחקן האמריקאי ג׳והן **מרלי** הופל מעל גב סוס, נפצע קשה, אושפז בבית־החולים וכימעט שנאלץ להפסיק את השתתפותו בסרט. אותו סוס דרך על רגלה של מתכננת־התלבושות **תמי מור,** גרם לה נקע, והפיל מעל גבו כמה וכמה ניצבים.

■ בישיבה האחרונה של ועדת־הכספים הסתודד ח״כ **יוחנן באדר** בפינה עם אחד המשתתפים, והפריע למהלכה התקין של הישיבה. יו״ר הוועדה, ח״כ **ישראל קרגמן,** צעק לעברו: „באדר תפסיק להפריע!״ באדר הסובל מקשיי שמיעה, לא שמע את כל המישפט, חשב שקרגמן קורא לו לנאום, ניגש למקומו ופתח בנאום על נושא ששעה קודם־לכן כבר סיימה הוועדה לדון בו. רק משפרצו הנוכחים בצחוק, הבין את טעותו.

■ באותה ישיבה, שדנה בהעלאת דמי אגרת־הטלוויזיה, הופיעו כאורחים מנכ״ל רשות־השידור, **יצחק ליבני** וסגנו, **משה עבאדי,** שהיתה זו הופעת־הבכורה שלו לפני הוועדה מאז נכנס לתפקידו. קרגמן, שהיה ידוע כשונא מובהק של קודמו של עבאדי, **אהרן מיטל,** בירך את עבאדי: „טוב שבאת במקום הנוכל ההוא.״

■ ח״כ **יהודה בן־מאיר** (מפד״ל) נפגש עם שר־המישפטים **חיים צדוק** ועם שר־האוצר **יהושע רבינוביץ,** ואמר להם: „אני מופיע בהרצאות לפני חיילי צה״ל, ולפני בני־נוער רבים, וצריך להגן לפניהם על הממשלה. איזה פרצוף יש לממשלה, אם אני הוא זה שצריך להגן עליה?״

■ עורך־הדין **צבי לידסקי** הוא חובב־התערבויות מושבע. לפי כשבוע שהה בהופשה קצרה באילת. מזג־האוויר היה סגרירי, והים היה גבה־גלי. לידסקי רצה להתערב עם מנכ״ל קצ״א **אברהם** („צ׳יטה״) **בוצר** כי למרות הקור העז ייכנס למים. צ׳יטה סירב להתערב. למרות זאת פשט לידסקי את בגדיו וקפץ למים. כשראה צ׳יטה כי לידסקי עמד בדבריו, פשט אף הוא את בגדיו ונכנס למים.

■ לידסקי, שסיפרו המועדון האכסקלוסיבי עומד לצאת־לאור בימים אלה, סיפר באותו מעמד כי הוא מחפש את גיבור ספרו, נוכל בינלאומי בשם ד״ר סטיפן־לודוויג־קארל־גוסטב צ׳ירימי־קובלסקי, כדי להעניק לו ספר במתנה. כעבור כמה ימי חיפושים נודע ללידסקי כי הדוקטור צ׳ירימי חבוש באחד מבתי־הכלא באירופה, באשמת תרמית בינלאומית גדולה.

מרילין מונרו?

לא! זוהי, כמובן, פנינה גולן־רוזנבלום, שהצטלמה כך כדי לבדוק אם היא יכולה לשחק את תפקידה של מארילין במחזה „אחרי הנפילה״ של ארתור מילר. ידיד לונדוני אמר לה שהיא באה בחשבון לתפקיד זה. בינתיים הגיעה פנינה במפתיע ארצה, כדי לבקר את אמה בפתח־תיקווה. הביקור התאפשר מפני שעליה לשהות מחוץ לבריטניה בשעה שנדונה שם בקשתה לקבל היתר־עבודה, אחרי שחתמה על חוזה עם חברת־תקליטים ידועה לחנפקת תקליט שלה. היא הוחתמה, אחרי מיבחן, בין השאר מפני שמיבטאה באנגלית מצלצל כצרפתי. אבל הדבר המרגש ביותר את פנינה הוא שהשלימה את כתיבת תסריטה הראשון, בעזרת הבמאי והתסריטן הבינלאומי פראנק וורת, בעל פרסים רבים לסרטי־פירסומת וסרטים תיעודיים. התסריט כבר מודפס כראוי, ומוצעים בו תפקידים לאלברט פיני, ג׳יימס קאן וחיים טופול. למי שיחשוד כי שמה של פנינה מופיע על התסריט רק לצורך תקישוט, נכונה אפתעה: היא באמת נתגלתה כבעלת דימיון עשיר, הממציא עלילות לסרטים כימעט בסרט־נע. אסור לגלות את תוכן התסריט, שסיפורו מתרחש בישראל, בבריטניה ובאמריקה הדרומית, אך הוא מכיל, בין השאר, פרשה נועזת ביותר של גילוי־העריות, כשאב ובתו מנהלים ביניהם רומן אינטימי מבלי לדעת את קירבתם המישפחתית, המתבררת להם רק לאחר מכן.

TR 239 EU — מסך גדול "20.

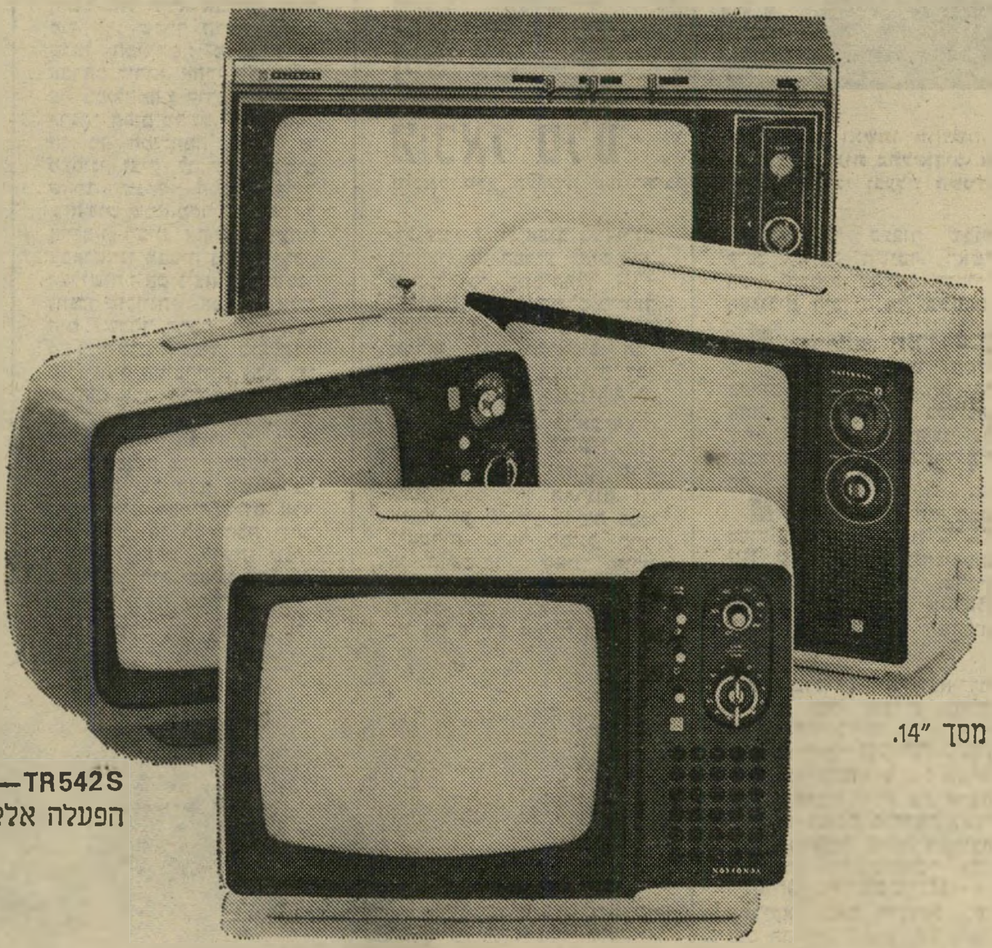

TR 714 ES — מסך "14.

TR 542 S — מסך "12.
הפעלה אלקטרונית (SENSOR).

TR 562 ES — מסך "12. נבחר ע"י הירחון
הבריטי לצרכנות "וויטש", כ"הקניה הטובה ביותר".

National

בנשיונל אנו מציעים לך מבחר של 4 טלוויזיות בגדלים של "12, "14,ו־"20. כל מה שאנו משקיעים בטלוויזיה הגדולה, אנו משקיעים גם בקטנה ואף יותר מכך. הלא אלה הם מסוג הדברים, שאתה מצפה להם מנשיונל ומובטח לך שלא תתאכזב.
בכל הטלוויזיות תמצא את אותו צליל בהיר וצלול המופיע עם לחיצת הכפתור והמתאם עצמו אוטומטית כשאתה משנה ערוצים או מעביר את המכשיר ממקום למקום. כל הטלוויזיות ניידות ומופעלות הן ע"י סוללות נטענות (בתוספת מתקן מיוחד במחיר סביר) והן ע"י זרם החשמל, או בחיבור למכונית (שקע המצית).
אמנם המכשירים ניידים, אך לא כן התמונה המופיעה על המסך — זהו התכנון של כל טלוויזיות נשיונל — התמונה "מחוזקת" למסך כבחוטי פלדה. בכל הטלוויזיות, תמצא בקרה אוטומטית המכוונת את הגלים למישור הנכון ומונעת ממך כוונים מיותרים.
אם בחרת בטלוויזיה הקטנה שלנו, כדאי שתדע — אינך לוקח אתך הביתה פחות ידע, אלא רק פחות מסך.
להשיג בכל חנויות החשמל המובחרות.
מרכז התצוגה, אבן גבירול 18, תל־אביב.

National
צעד קדימה אל המחר

National, Panasonic and Technics are brandnames of Matsushita Electric.

פרסום קרמון

פרשת יובל נאמן: איך יכול גאון להשתטות

DR. STRANGELOVE

הדוקטור סטריינג'לאב היה מדען גאוני, שהשתגע ועמד לחסל את האנושות במילחמת־העולם הסופית. את דמותו גילם בסרט המפורסם הקומיקאי פיטר סלרס. אבל הסרט לא היה קומי. הוא גרם לחלחלה.

בצורה זו או אחרת מופיעה דמותו של „המדען המטורף" ביצירות רבות של ימינו. זהו אחד המיתוסים המרכזיים של המאה ה־20.

במידה מסויימת, זהו היפוכו של המיתוס של המדען הגאוני. האדם הנורמלי חדל זה־מכבר להבין את מעשיו ונוסחותיו של המדען. בסתר־ליבו הוא רואה בו מכשף, אליל מודרני, מין קוסם המשמיד במכה אחת מחלה שעשתה שמות במשך מאות שנים, והיוצר במעבדה פצצה העלולה לשים קץ למין האנושי. אין גבול לכוחו להיטיב ולהרע, לרפא ולהרוג, לבנות ולהרוס.

הנה אלברט איינשטיין, יהודי נחמד והומאני, פרופסור מפוזר שתרם תרומה מכרעת לייצור הפצצה האטומית שהשמידה את הירושימה. בשטח שלו היה גאון בעל שיעור־קומה היסטורי. בשאר השטחים היה תינוק מגודל.

זוהי הסתירה שביחס המודרני אל המדען. מצד אחד, האמונה המיסטית שהוא מסוגל לכל דבר, שאדם המגיע לפסגות היידע האנושי צריך להבין את ה כ ל, לדעת את ה כ ל, לפתור את כ ל הבעיות. מצד שני, הניסיון המוכיח כי מדען יכול להיות גאון בשטח אחד, וכסיל גמור בשטח אחר.

חוששני שזוהי גם צרתו של הפרופסור יובל נאמן.

השבוע הפציץ אותנו הפרופסור הגאון בראש־חץ־מתפצל של דיברי־חוכמה. הפיטריות התנשאו בו־זמנית בכל כלי־התיקשורת העיקריים. האבק הרדיו־אקטיבי של דבריו כיסה את הארץ כולה.

היה זה תרגיל מרתק של ד"ר סטריינג'לאב ישראלי.

■ ■ ■

אינטרמצו אישי:
הכרתי את יובל נאמן לראשונה במאי 1948. במשך כמה ימים סרתי לפקודתו.

הפלוגה שבה שירתתי, פלוגת שועלי־שימשון (אז פלוגת חי"ר רגילה בגדוד 54, עלומת־שם) צורפה לגדוד 51 כדי לתגבר אותו בניסיון האחרון לפתוח את כביש ירושלים לפני פלישת הצבאות הערביים.

התוודענו אל אנשי הגדוד. הם התייחסו בזילזול למג"ד שלהם, אך הפליגו בשיבחו של הסמג"ד, אחד יובל נאמן. נאמר לנו שזהו ילד־פלא ממש, עילוי, מוח מבריק, מאתימטיקן גאוני, קצין מזהיר.

ערב־קרב רוצה כל חייל לראות במפקדו גאון. הוא זקוק לאמונה כי במיבחן הקרוב יהיה גורלו נתון בידי קצין חכם, אחראי, אבהי. כאשר הפחד מכרסם בקרביים, דרושה האמונה במפקד. במשך כמה ימים נאחזנו בפולחן האיש יובל.

ראיתיו לראשונה בחשכת לילה בלטרון, לייד פנס, כמה שעות לפני היפתח הקרב. המראה נחרת בזיכרוני, כי היה בלתי־צפוי: בחור צעיר, ממושקף, שדמה לסטודנט מתחיל.

הפולחן התמוטט בו־ביום. הקרב הראשון על לטרון נסתיים בביזיון גמור.

ראיתי בעיני כמאה בחורים נהרגים מפגזי התותחים של קאוקג'י, תוך כדי בריחה מבוהלת. לטרון אבדה. (כעבור זמן־מה נערך הקרב השני על לטרון, שנסתיים בביזיון גדול עוד יותר, וכך נמחק מן הזיכרון הקרב הראשון).

איני שומר, חלילה, טינה ליובל. איני יודע מי היה אשם במפלה. לפני ואחרי כן עברנו מפלות חמורות אחרות.

אבל מאז אני מתייחס בספקנות מסויימת אל הסיפורים החוזרים על גאוניותו של יובל נאמן. נאמר לי שהוא כישרוני מאד, שהוא גאון במיקצועו. ייתכן שזה כך. אך החוויות האישיות עזרו לי לזכור שאינו גאון ב כ ל דבר.

והנה באו דבריו השבוע (אני מתייחס בעיקר למאמרו המאראתוני בהארץ) והוכיחו זאת. זוהי תערובת מוזרה של מומחיות בשטח אחד ובורות כימעט טוטאלית בשטח אחר. ניתוח מבריק של מהלכי הממשלה מופיע לצידם של מושכלים־ראשונים המתאימים למוכר־פלאפל בשוק הכרמל.

תיאור ריאליסטי מפוכח של המצב מביא להצעות־פיתרון שהיו משמחות את ליבו של ד"ר סטריינג'לאב המקורי.

■ ■ ■

הדבר הראשון המזדקר לעיני הקורא הוא הרצינות האיומה שבה מתייחס הפרופסור הטוב אל עצמו.

אם אומנם יש אנשים המטילים ספק בגאוניותו של יובל נאמן, ברור שיובל נאמן עצמו אינו נמנה עימם.

הדבר אינו מתבטא רק באורכו של המאמר — אורך שיש בו כשלעצמו יומרה רבה. אפשר לדרוש גם מגאון (ואולי דווקא מגאון) לנסח את דבריו בקיצור סביר.

אבל חשוב עוד יותר שפע התישבחות, שמחלק הפרופסור לעצמו ביד נדיבה.

הוא מעניק לעצמו, בדיעבד, תואר של „מעין סגן לשר". „הוזמנתי... (כדי) לחזק את מישרד (הביטחון) באמצעות שילוב איש־ציבור בעל עמדה פוליטית מוצקה."

על התפטרותו הוא מעיר, בצניעות, „לא רבים האישים בישראל המוכנים להסיק מסקנות במצבים מסויימים ולהתפטר..." זה נכון, אבל אפשר לנסח זאת בצורה קצת

ד"ר סטריינג'לאב: בסרט ובישראל

פחות יומרנית. ואת התואר „אישים" כדאי לאדם לשמור למיקרים שבהם הוא מדבר על ה ז ו ל ת.

על עבודתו: „...שיגרת עבודה, אשר הגיעה באותם ימים לרמה מצויינת בשני תפקידי גם יחד."

סגן־שר, עמדה מוצקה, אישים לא רבים, רמה מצויינת — כל זה „כדי להבהיר את המיומנות שלי בנושא."

■ ■ ■

האמת המרה היא שבעת כהונתו הגיע מישרד־הביטחון לשפל־המדרגה. אי־היעילות, הביזבוז והשחיתות, שעיתון זה עזר לחשפם, הדהימו את המדינה כולה. מתוך ייאוש קרא שימעון פרס לאלוף ישראל טל, כדי להכניס סדר בברדק. לדעת איש כמו אריק שרון, שאינו פחות קיצוני מיובל נאמן, פעל מישרד־הביטחון ג ם ב א ו ת ה ת ק ו פ ה ללא השקפה ותיכנון, באנארכיה מחשבתית ומעשית, בלי מדיניות ברורה, בלי תפיסה איסטראטגית וטאקטית, וממילא גם בלי יכולת להצטייד בצורה יעילה ותכליתית.

„רשימות־הנשק" המפורסמות, שהוכנו בתקופת יובל נאמן, אינן אלא ביטוי להיעדר משווע זה של דוקטרינה בסיסית.

ואשר ל„מיומנות": לפי דבריו, עסק יובל נאמן ברשימות־נשק מראשית ימי־המדינה, ובכל המילחמות שלאחר מילחמת־העצמאות. כאשר מדבר המאמר על נושא זה, יכולה לעמוד לו הטענה כי המומחיות מקנה לו מעמד סמכותי. הסידרה המרשימה של פרסיו המדעיים מעידה עליו שהוא מומחה בפיסיקה תיאורטית.

אולם נאמן אף אינו מנסה להצביע על מיומנות כלשהי המקנה לו מעמד שמעבר לדרגת הדיוט בידיעת העולם הערבי, בהיסטוריה של יחסי־ישראל־ערב, ובהיסטוריה מדינית בכלל.

מדען, המאומן במחשבה אובייקטיבית, צריך להיות די אובייקטיבי כלפי עצמו כדי להבין את מיגבלותיו ולהודות בחוסר־מומחיותו בשטחים שאינו מצוי בהם.

אולם מאמר־הענק (או הספר־זוטא) של נאמן עוסק בכל השטחים האלה. הוא מדבר באותו ביטחון עצמי עילאי על דברים שבהם הוא מומחה ועל דברים שבהם אינו מבין דבר וחצי־דבר. צירוף זה יוצר תערובת כימית מסוכנת ביותר, הקוקטייל של ד"ר סטריינג'לאב.

■ ■ ■

את בורותו של הפיסיקאי המעולה במדעי־המיזרח אין צורך לחפש. היא מזדקרת מתוך המאמר על כל צעד ושעל, בצורה המוכיחה כי הוא עצמו אינו מודע לה לחלוטין.

כך הוא כותב: „...סיני, שבו לא ישבו בעבר מצרים, ואף לא השתייך למצריים לפני חוזה ורסאי..."

הגבול בין ארץ־ישראל ומצריים — קו רפיח־אילת — נקבע רישמית ב־1 באוקטובר 1906, על־ידי בריטניה (בשם מצריים) ותורכיה (כבעלת ארץ־ישראל). חוזה ורסאי נחתם כעבור 13 שנה, ב־28 ביוני 1919.

לפני כן, מאז ימי הפרעונים, היה חצי־האי, כולו או חלקו, שייך למצריים, מוחזק על־ידיה ומנוצל בידיה, במשך רוב תקופות ההיסטוריה.

דוגמה אחרת: „...במשך שנה אחת חוסלו שני עמים קרובים, קיבוצים לא־ערביים... הכורדים ונוצרי הלבנון..."

קשה להבין איך אדם בעל השכלה כללית מינימלית, קל־וחומר פרופסור, מגדיר את הנוצרים הלבנוניים כלא־ערבים! הם ערבים לכל דבר, לא פחות מן הסורים והפלסטינים, והם נבדלים מאחיהם המוסלמיים בדתם בילבד.

(הנוצרים בלבנון הם ערבים אך לא מוסלמים, ואילו הכורדים הם מוסלמים אך לא ערבים).

זוהי פשוט בורות. הדיבור על „חיסול" הוא קלות־דעת, המעידה על הרמה הכללית של הרצינות שבה מטפל הפרופסור בעניינים גורליים, בבואו לתת ביסוס כלשהו לתיזות שלו.

בעיראק התמוטט המרד הכורדי (מרד צודק, לדעתי) אחרי שהאיראנים, שהם דווקא מוסלמים, בגדו בכורדים באופן ציני. המצב חזר לקדמותו: מדינה עיראקית, שבה חיים הכורדים כמיעוט לאומי. במילחמה אירעו מעשים חמורים, אך איש אינו טוען שהכורדים „חוסלו". למרבה השימחה, הם רחוקים מאד מחיסול, ואין ספק שבבוא העת יחזרו ויאבקו למען אוטונומיה לאומית.

בלבנון סערה מילחמת־אחים אכזרית, ביגלל תביעתם של חוגים רבים — מוסלמים, דרוזים ולא מעט צעירים נוצריים — לרפורמה בשילטון המושחת, שהיה עד כה נתון בידי כת קטנה של בעלי־רכוש, לא כולם נוצרים. במילחמה זו ביצעו שני הצדדים מעשי־זוועה — ולפי עדויות נייטרליות ומצולמות, הצטיינו בכך יותר מכולם הפאלאנגות הנוצריות. מכאן ועד ל„חיסול" הנוצרים רחוק המרחק, כמו זה שבין הפיסיקה התיאורטית ובין מדעי־המיזרח.

אני בור בפיסיקה. לא היה עולה בדעתי להתווכח עם יובל נאמן על נושא כלשהו בתחום הפיסיקה. מוזר איך מעז הפרופסור הטוב להתווכח, באומץ־לב כה רב, על ענייני המיזרח, עם אנשים שהקדישו עשרות שנים לימודם.

חוששני שהעזה זו מקורה בגורם שאין כמוהו כמקור לאומץ־לב: חוסר־ידע טוטאלי.

■ ■ ■

אחרי שתחמנו את תחומי המומחיות ואי־המומחיות של הפרופסור, הבה נתבונן במימצאיו.

הוא נותן תיאור מרתק של עסקות־הנשק בין ישראל וארצות־הברית. מאחר שזהו השטח שהוא מצוי בו, אני מניח שהתיאור הוא נכון ומדוייק.

הוא פוקח־עיניים. נאמן משתדל להוכיח כי על כל צעד ושעל השתדלו האמריקאים לרמות את ראשי ישראל. מנהיגי המדינה נראים בעיניו כחבורת ילדים תמימים, אשר קיסינג'ר המחוכם מתעלל בהם, מרמה אותם, מסובב אותם בכחש. שר־החוץ האמריקאי הבטיח ולא קיים, גזל בשקט כמה מיליארדים מישראל, לא סיפק את הנשק הדרוש, סחט שוב ושוב ויתורים תמורת אותה סחורה עצמה, וכן הלאה. ממשלת־ישראל רימתה את הציבור ואת ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת, כדי לחפות על כישלונותיה וריפיונה במשא־והמתן.

זה מעניין, אך בעיקרו אין זה חדש.

המצב הכללי היה ידוע לכולנו, פחות או יותר, אף שלא ידענו את כל הפרטים שיובל נאמן מפרסם אותם

(המשך בעמוד 16)

מאת אורי אבנרי

(המשך מעמוד 15)
עתה (בטענה שהם פורסמו כבר קודם לכן. אינני בטוח בזה כל־כך).

■ ■ ■

מכאן מגיע נאמן לתיזות העיקריות שלו:

● **הסדר־הביניים לא היה כלל הסכם ישראלי־מצרי, אלא הסדר משולש או כפול, מצרי־אמריקאי וי־ישראלי־אמריקאי. ישראל נתנה ל־מצריים (שטחים), מצריים נתנה ל־אמריקה (השפעה ונפט ערבי), אמריקה נתנה לישראל (נשק).**

זה נכון, אבל לא כל־כך מקורי. אם יטרח יובל נאמן לעלעל בגיליונות העולם הזה, הוא ימצא שכך בדיוק תואר הסכם־הביניים בשבועון זה בשעת חתימתו.

● **המדיניות של צעד־אחר־צעד משרתת אינטרסים אמריקאיים, ו־לא אינטרסים ישראליים.**

לדברי הפרופסור, זוהי המצאה של קי־סינג׳ר, שבאה להבטיח שבמשך שנים רבות יישארו הערבים תלויים בארצות־הברית, ויספקו לה נפט. עבור הנפט תשלם אמריקה מדי־שנה בוויתור ישראלי על שטח נוסף. כך תחזור ישראל בסופו של דבר לקו ה־4 ביוני, מבלי לזכות בשלום.

שוב — נכון, אך לא מקורי. את התיזה הזאת בדיוק פיתח העולם הזה (1933) לפני שנה וחצי, כשנה לפני הסכם־הביניים עם מצריים, במאמר שהוקדש לאיש־השנה תשל״ד, הנרי קיסינג׳ר. נדמה לי שאז היה זה תיאור מקורי.

● **ישראל הפכה גרורה של ארצות־הברית.**

עם כל הכבוד, אין צורך להיות גאון עולמי בפיסיקה תיאורטית כדי להגיע ל־מסקנות אלה. הן ברורות גם לפרשן כמוני, שלא גמר בית־ספר יסודי.

על שלוש התיזות המעשיות האלה מוסיף הפרופסור רביעית, בעלת אופי מיסטי:

● **הערבים לא ישלימו לעולם עם קיום ישראל. מטרת כל הער־בים, בכל התקופות, היתה, הווה ותהיה השמדת ישראל.**

ואין הפרופסור מרגיש, כנראה, שבכך הוא הנחיל לעצמו מת בשח־מת האינט־לקטואלי.

■ ■ ■

כי מבחינה תיאורטית ומעשית כ־אחת, קיימות רק שתי אפשרויות יש־ראליות ביחסי ישראל־אמריקה־ערבים.

האחת: להמשיך במילחמה בי־ערבים, תוך הגברת התלות הישר־אלית בארצות־הברית.

השנייה: להגיע לידי הסכם עם הערבים, תוך יצירת מצב מדיני־צבאי־כלכלי חדש, שיאפשר את התרת התלות בארצות־הברית.

פשוט אין אפשרות שלישית, לא למעשה — ואף לא להלכה.

מי שנלחם — זקוק לנשק, לכסף, לעזרה מדינית, להרתעה גרעינית גלובלית. ככל שתימשך המילחמה, כן תגבר הזדקקות זו.

את הסיוע הדרוש ניתן להשיג רק ממעצמת־על, הדואגת קודם־כל לאינטרסים של עצמה. ישראל תצטרך להתאים את עצמה לאינטרסים אלה. ממילא אין מנוס ממעמד של גרורה, שמישקלה יירד בהתמדה.

הדרך היחידה לשים קץ לתהליך זה היא לשנות את הכיוון.

מי שאינו רוצה שישראל תמשיך להיות גרורה, חייב לדגול ביוזמה היסטורית להגיע לידי שלום והשלמה הדדית עם העולם הערבי. עליו להציע לעולם הערבי תוכנית נועזת, שתכלול את כינונם של יחסים חדשים בין העמים, החזרת השטחים הכבושים, כינון מדינה פלסטינית לצד ישראל והסדר כולל שייצור מצב חדש במרחב.

מי שמאמין שיש בכוחה של ישראל להשיג שלום כזה, יכול לחלום על הפסקת התלות בארצות־הברית.

מי שאינו מאמין בכך, חייב ל־השלים עם מעמד של גרורה.

■ ■ ■

איך נחלץ יובל נאמן מן הצבת ה־רב אינטלקטואלית הזו?

פשוט מאד: הוא ממציא אפשרות שלי־שית, כדרך קוסם השולף שפן לבן מתוך הצילינדר. לכבות לרגע את האורות, לע־צור את הנשימה, דממה מוחלטת, והנה —

יש! יש אלטרנטיבה! יש דרך שלישית!

מה היא?

קשה להאמין, אבל היא פשוטה לגמרי: להחליף את יצחק רבין.

דרוש מנהיג חדש, אמיץ, גא, זקוף. אחד שיעז להגיד גם לאמריקאים וגם לערבים: „לאו!״

20 CLASS A CIGARETTES

KENT

WITH THE FAMOUS MICRONITE® FILTER

מה טוב להינות מהטעם המרענן של קנט

קופסא קשה, קינג־סייז, באורך 100 מ״מ ובטעם מנטול

גודלו של עמוד
העולם הזה
הוא 23 ס״מ רוחב ו־33 ס״מ גובה. תמורת
2.400 ל״י
אתה יכול לפרסם בו מודעה בשטח של 758 ס״מ מרובעים — מחיר זול יותר מאשר בעיתוני הבוקר והערב

שליקה אומנת בלוונ

שמלות מפוארות ואלגנטיות השכרה

שמלות בסיגנון בפרי מכירה

* אצל שליקה
כל בלה בת יחידה
דיזנגוף 100 ת״א טל. 249020

ליולדת
אנחנו אומרים גם מה
לא לקנות
אצלנו:
- זול יותר
- שרות טוב יותר
- יעוץ טוב יותר

מבחר ענק של כל הנחוץ לתינוק, ממוצץ ועד מיטה

Baby

„ביבי״ „BABY״
המלך ג׳ורג׳ 45, ת״א

מישהו כמו גולדה מאיר. ואולי, מי יודע, כמו יובל נאמן עצמו.

מה יעשה אותו מנהיג נוקשה, שלא ייכנע עוד לאמריקאים?

הוא יקים עיר יהודית חדשה ב־בשומרון. שיהיה ברור לכולם שי־עולם לא נחזיר את הגדה.

ואם הממשלה האמריקאית תתנגד? זה לא חשוב. יש בכיסה של ישראל 76 סנטו־רים. אילו ידעה ממשלת ישראל לנצלם, היתה יכולה להכריע את הבית הלבן.

מול נאיביות קולוסאלית זו, נעצרת ה־נשימה מעצמה. האומנם מייחס הפרופסור, הרואה עצמו מומחה ליחסי ישראל־אמרי־קה, ערך כלשהו לפיסת־נייר, שעליה חתמו עשרות סנטורים בקלות־דעת עילאית, ב־יודעם שאיש לא יתייחס אליה ברצינות?

שאר התרופות של הפרופסור רציניות באותה מידה עצמה. ב־סופו של דבר הפיתרון המוצע על־ידו הוא להתכונן למילחמת־חורמה עם העולם הערבי, בלי עזרה אמרי־קאית, בלי תמיכה כלכלית ומדי־נית, בלי אף בעל־ברית (או בעל־חסות) אחד.

כאן נמצאת המטאמורפוזה בעיצומה. נאמן הופך סטריינג'לאב, המדען־הקנאי־המיסטיקן.

■ ■ ■

הפרופסור מעניק לנו דוגמה מע־שית, איך היה הוא מנהל את המשא־והמתן עם המצרים.

דוגמה זו היא כל־כך גרוטסקית, עד שכדאי להביאה, כגלעד לנאיביות לאומנית:

תמורת הנסיגה מן התעלה, היה נאמן דורש: ביטול החרם הערבי וסגירת כל מישרדיו, שיחרור ישראל מתשלום כלשהו עבור מעבר אוניותיה בתעלה, פיצויים עבור רכוש היהודים במצריים, העברת כל האוכלוסיה המצרית מסיני למצריים, ער־בות מצרית למעבר חופשי בבאב־אל־מאנדב, מכירת הנפט של אבו־רודיס לישראל והעברתו אלינו בצינור, מכירת מי־הנילוס לישראל.

הדיספרופורציה בין אולטימטום כזה ובין כוחה של ישראל לכפותו — ועוד בלי עזרה אמריקאית! — היא כה עצומה, עד כי מתעוררים בשלב זה ספקות חמורים לגבי כושר־השיפוט של הפרופסור.

בימים הקולוניאליים הטובים יכלה ברי־טניה הגדולה להגיש אולטימטום מעין זה למצרים. נראה כי הפרופסור מאמין באמת־ובתמים כי ישראל יכולה לקום בוקר אחד ולהחליט שהיא מעצמה עולמית, ולהתנהג כך. המוראל הציוני המחודש יבוא במקום כסף, אומץ־הלב היהודי במקום נשק, וקו־ממיות יהודית תשמש מיטריה מפני האיום הגרעיני הסובייטי.

נראה כי הפיסיקאי אינו מאמין בעובדות פיסיות כמו יחסי־כוחות, משאבים אנושיים וכלכליים, וכדומה. מאחרי המסווה של הפיסי־קאי מתחבא המיסטיקן המטפיסי.

■ ■ ■

כך מגיע יובל נאמן אל יעדו של המיסטיקן הדתי: האפוקליפסה.

אם לא יקבל העם את חזונו, תבוא אחרית־הימים, ימי גוג־ומגוג.

„אני מאמין באמונה שלמה...” **הוא פותח. פתיחה המתאימה להצהרה דתית, לא לחוות דעה שקולה של מדען שפוי.**

„אני מאמין באמונה שלמה כי אם תימסר הגדה לידי צבא ערבי ותוכל לשמש בסיס למיתקפה כוללת על ישראל, לא נוכל לעמוד בפני אותה מיתקפה, אלא אולי תוך הקרבה של 50 עד 100 אלף הרוגים. נוכל אולי לארגן סיום ברוח מצדה על הר־הכרמל, אם נספיק.”

אין הפרופסור מתמודד עם האיסטרא־טגיה הלאומית המוצעת על־ידי הדוגלים ביוזמת־שלום ישראלית כלפי הערבים בכ־לל, והפלסטינים בפרט. בין אלה נמצאים מומחים הבקיאים בענייני הסיכסוך הישר־אלי־ערבי לאין־שיעור יותר ממנו. אולם ביומרה העיוורת של קנאי אמיתי, פוסל נאמן את כל הצעותיהם בכמה מישפטים דוגמטיים, מבלי לנתחן, וחוששני שגם מבלי להבינן.

האמת היא שמי שמכריז מילחמה על ארצות־הברית ועל העולם הערבי בעת־ובעונה־אחת, כפי שנובע מדיברי נאמן, מוביל למילחמה שבה ימותו יותר מ־100 אלף בני־אדם. ולא באחרית־הימים, אלא בימינו שלנו. מצדה־על־הכרמל היא סיומה ההגיוני של הדרך, שעליה מבקש נאמן להעלות את המדינה.

הסיום הוא אפוקאליפטי — כמו זה שעמד לנגד עיניו של ד"ר סטריינג'לאב המקורי.

במדינה

העם

כל אנשי המלך

בעזרת הממשל הצבאי הישראלי נעשה נסיון מגוחך לשחד עם שלם

מכל הדמויות של המאה ה־20, אין דמות מאוסה יותר מזו של הקוויזלינג — האיש המשרת את השילטון הזר נגד השאיפות הלאומיות של בני עמו שלו.

מכל הדמויות, זוהי גם חסרת־התכלית ביותר. בשום מקום לא הועיל הקוויזלינג לבעליו, מעבר לחשבון קצר־טווח וקצר־רואי. בסופו של דבר נעלם הקוויזלינג יחד עם השילטון הזר. שליטים נבונים הס־תדרו דווקא עם לוחמי־השיחרור, והגיעו לידי שלום עימם.

האיש שנתן את שמו לכל הזן — הפא־שיסט הנורווגי וידקון קוויזלינג — נעלם יחד עם השילטון הגרמני. כל עוד היו ה־גרמנים חזקים, לא היו זקוקים לו. כשפג כוחם, לא יכול היה הקוויזלינג לעזור להם.

יחד עם המושג הנורווגי „קוויזלינג” נולד המושג הצרפתי „משתף־פעולה”. הוא בא להטביע אות־קין במיצחו של האיש המשתף פעולה עם הכובש הזר.

כיום חיים הגרמנים בשלום ובברית הדו־קה עם הצרפתים ועם הנורווגים. כולם יחד בזים לזיכרם של הקוויזלינגים ומשתפי־הפעולה.

הפה הגדול. עתה נעשה בגדה המער־בית ניסיון להקים קוויזלינגים חדשים — קוויזלינגים פלסטיניים של המלך חוסיין, המשתף פעולה עם ישראל.

משה דיין, האיש בעל הפה הגדול ביו־תר במדינה, אמר את הדברים בפירוש, כדי לזכות בכותרת בעיתונות. השבוע הכ־ריז: „המלך חוסיין משתף־פעולה עם המ־דיניות הישראלית.” כך טבע סיסמה, שתע־שה לה במהרה כנפיים ברחבי העולם הערבי.

המלך חוסיין ערך הצגה עלובה בעמאן — הצגה המעידה על טיב מישטרו. הוא כינס לישיבה אחת את הפרלמנט שפוזר מזמן. בישיבה זו „הוחלט” לדחות שוב את הב־חירות בירדן, ולהמשיך בדיקטטורה הבל־תי־מוסרית של המלך.

להצגה זו הוזמנו כמה נכבדים מן הגדה, עסקנים־ממונים שהביאו על עצמם זה־מכבר את בוז בני־עמם. עסקנים אלה הרי־מו את ידיהם, כמיצוות המלך, וחזרו הבי־תה. הם נתקבלו שם בברכה ובהתלהבות על־ידי המימשל הצבאי הישראלי.

יחד עימם הגיע הכסף. נהרות של דינרים זורמים שוב מעמאן אל הגדה, בניסיון לש־חד עם שלם באמצעות עסקניו.

אשלייה חדשה. הניסיון לשחד עם כדי שישכח את מאווייו הלאומיים, ולהש־ליט עליו קוויזלינגים, שאבד עליהם הכלח, גובל בגיחוך. אך מגוחך עוד יותר יחסם של השילטונות הישראליים אל ההצגה ה־זאת.

כל כלי־התיקשורת הישראליים נרתמו למאמץ אדיר להפיח חיים חדשים בשיל־טון הירדני, להעלות על נס את הקוויזלינ־גים, להוכיח באותות ובמופתים כי הפלסטי־נים הבינו סוף־סוף שנצר השריף ממכה הוא מנהיגם הלאומי האמיתי.

הם לא שיכנעו אף פלסטיני אחד. הם לא שיכנעו גם את הקהילייה הבינלאומית, שראתה יותר מדי קוויזלינגים כושלים ב־דורות האחרונים. אבל הם שיכנעו לפחות חלק מדעת־הקהל הישראלית, הזקוקה תמיד לאשלייה חדשה, כדי לברוח מן המציאות.

ייתכן שהם שיכנעו בראש־וראשונה את ממשלת־ישראל עצמה.

מדיניות

העצים והיער

הקיפאון יישאר על כנו במשך 1976 — אלא אם כן יפתחו הסורים במילחמה

זוהי תופעה ישראלית: מרוב העצים אין רואים את היער. ביגלל סערות קטנות בכוס של מים דלוחים, אין רואים את ה־הכרעות המדיניות הגורליות.

יצחק רבין חזר מארצות־הברית תוך בר־קים ורעמים של סערה מלאכותית, שנגר־מה על־ידי פליטת־פה עגומה. מילחמת־היהודים נפתחה מחדש. הרכילות הפולי־טית, הממלאה בארץ את מקומה של הפר־שנות המדינית, חגגה את ניצחונה. תוך כדי כך נשכח לגמרי לשם מה נסע האיש לא־מריקה, ומה עשה שם.

נשק, נשק, נשק. תופעה ישראלית שניה: הנשק עונה על הכל.

במידה שמישהו התעניין ביכלל במעשיו של רבין באמריקה, הוא התעניין בנשק. כמה דרש? כמה השיג? מה נותנים הא־מריקאים? ומה לא?

רבין מסתכל בעצמו בטלוויזיה (מאחריו: דיניץ ואלי מיזרחי)
נשק למען מדיניות —

רבין עם פורד
או מדיניות למען נשק?

מבחינה זו לא השתנה דבר בישראל ב־23 השנים האחרונות, מאז נכנס שימעון פרס כמנכ"ל למישרד־הביטחון. הנשק אי־נו נרכש כדי לשרת מדיניות, אלא המדי־ניות מתנהלת כדי לרכוש נשק.

איש לא שאל: מה בא הנשק לשרת? איך אפשר למנוע את המילחמה, המצריכה נשק זה? איזו מדיניות יש לנהל, כדי לצמצם את הצורך בנשק?

המילחמה הבאה נראתה כדבר נתון, שרק עיתוייה עדיין שרוי בספק. יצחק רבין נסע לאמריקה כדי להביא משם את הנשק הד־רוש לה. זוהי אמת־המידה היחידה להערכת הצלחתו או כישלונו.

ז'נבה — יוק. אולם המטרה האמיתית של יצחק רבין בנסיעה זו לאמריקה היתה פוליטית: להקפיא את המהלכים המדיניים, לפחות עד 1977.

נראה שבכך הוא הצליח במידה רבה. שילטונו של הנשיא ג'ראלד פורד חלש עתה מכדי שיוכל לכפות את רצונו מחוץ ומבית.

הממשלה האמריקאית הבינה מייד כי הסיסמה האחרונה של ממשלת ישראל („ל־כנס את ועידת ז'נבה”) היא ריקה מתוכן. פורד ורבין הסכימו שאין כל טעם בכך, כל עוד אין ישראל מוכנה להגיש תוכנית־שלום סבירה, תוך ציון הגבולות הסופיים הרצויים לה. מה גם שאין סיכוי לכנס את הוועידה בלי אש"ף.

אם לא ז'נבה, מה כן? האלטרנטיבה היחידה היא, כיום, הסדר חלקי או מלא עם ירדן.

גורל מר ממוות. כדי להתחמק מן הצורך לשאת־ולתת עם אש"ף, הכריז וחזר יצחק רבין שהגבול המיזרחי של ישראל ייקבע תוך משא־ומתן עם ירדן בילבד. ישראל גם תמכה בנסיונה של ירדן להו־פיע שוב כמנהיגת הפלסטינים בגדה המ־ערבית (ראה לעיל).

ברוח זו ניסה פורד ללחוץ על רבין. הוא הזמין אותו לפגישה שלישית, בלתי־מתוכננת, כדי להשיג מרבין דבר שניתן להציעו לירדן: נסיגה חלקית מן הירדן במיסגרת הסדר־ביניים, או הצעה רצינית להחזרת הגדה כולה במיסגרת הסכם־שלום סופי.

רבין לא יכול היה אף לחלום על הצעה כזאת. הדבר היה מביא עליו גורל מר ממוות: פירוק ממשלתו ובחירות חדשות, שבהן עלול להתערער שילטונו במדינה ובמיפלגתו שלו.

התוצאה: אפס. נראה כי רבין ופורד הסכימו ביניהם על כמה מהלכי־סרק, תח־בולות דיפלומטיות ריקות שנועדו לעורר רושם כאילו יש התקדמות מדינית, בעוד הקיפאון נשאר על כנו.

הצד השלישי. רק דבר אחד לא נקבע בוושינגטון, כי אינו תלוי בשני הצדדים: השלמת הערבים עם המשך הקיפאון במשך שנה שלמה נוספת.

החשבון שנעשה בלי הסורים והסובייטים עלול להתגלות, במהלך השנה, כפיסת־נייר, שתעלה באש של מילחמה חדשה שתהיה במרחב.

יצחק רבין אינטליגנטי מדי מכדי שלא יבין זאת. הוא קיבל על עצמו הימור היסטורי: שהסורים והסובייטים לא יפתחו במילחמה ב־76'. הימור דומה גרם לקודמיו להגיע אל עברי־פי־פחת.

אהוד אולמרט השיג פירסומת רעשנית כמלך הבלשים - אבל חקירותי

מנפח הבאלונים

קצינים בכירים של צה"ל נוטלים חלק במילחמת־הכנופיות הנערכת עתה בעולם־התחתון הישראלי.

האשמה חמורה זו הושלכה לפני כשבועיים לזירת־הטרף של דעת־הקהל הישראלית. רק עיתוי בלתי־מוצלח מנע מהאריות שבזירה להסתער בהיסטריה על הנתח הטרי שהושלך לעברם. הם היו עסוקים בפרשיות כמו שביתת אגד או הסתרת ילדי יוגדף. בזמנים אחרים היתה האשמה כזו יכולה להיות טרף נהדר, חינגה אמיתית לכל הצופים בקולוסיאום הלאומי.

מי שהיה צריך להצטער במייוחד על החמצה מעין זו היה צעיר הח"כים של הכנסת, ח"כ הליכוד אהוד אולמרט (30). האיש שכבש לעצמו בסערה את תואר אלוף־ציידי־הכותרות של הכנסת טרח לא־מעט כדי להכין את ההופעה הזאת. כמו קוסם, השולף שפנים מתוך הכובע, שלף גם אודי בזו־אחר־זו, בקצב מסחרר פרשיות פליליות למכביר. פרוטקשן פה, אלימות שם, שחיתות בספורט, סחטנות וטרור אישי.

התפוח והעץ אהוד אולמרט (משמאל) יחד עם עקיבא נוף ושמואל תמיר, בתקופה שהשלושה, יחד עם אליעזר שוסטק, היוו את מנהיגות המרכז־החופשי. אולמרט היה אז מזכיר הסיעה ונושא־כליו של תמיר, עד שהפך אוייבו המושבע. עתה מנסה אולמרט לקשור לראשו את כתרי תמיר.

אבל באותו יום שישי הוא התעלה אפילו על עצמו.

רק בבוקר הוא בישר לאומה, מעל דפי אחד המוספים של עיתון יומי: „מחר אפתח בחקירה־יסודית־חדשה על מצוקת האישפוז." ובערב כבר הדהים את מאזיני הרדיו בחקירה־יסודית־חדשה מתחום הפשע־המאורגן באיזור תל־אביב.

היה זה בתוכניתו השבועית של גידעון לב־ארי, הטור השבועי, בה רואיין אולמרט לרגל זכייתו במירוץ עם המישטרה לגילוי פושעים חדשים. „דלף אלי שאתה חוקר לאחרונה את עולם הפשע בתל־אביב," הפליט המראיין כבדרך־אגב. ואודי לא הכחיש. „זה נכון," הוא אישר מייד, „אני נמצא בדיוק בעיצומה של חקירה בתופעת הפשע־המאורגן באזור תל־אביב..."

וכך, לגמרי במיקרה, ללא כל הכנה מוקדמת, החל מספר למאזיני תחנת־השידור הממלכתית על מימצאי חקירתו, שגולת־הכותרת שלהם היתה הגילוי המדהים: „קיימים גורמים רציניים מאד, שמטרתם להגיע לעמדות־שליטה בעולם התחתון. בין אנשי הקבוצה החדשה יש כאלה שהם בעלי עבר צבאי מכובד, חלקם השתייכו ליחידות מובחרות, לרבות קצינים ל א ה כ י ז ו ט ר י ם!"

למי שלא ברורה חומרת ההאשמה: אהוד אולמרט קבע כי קצינים לא־זוטרים של צה"ל — קרי: בכירים — נוטלים חלק במאבק־הכוחות הנטוש בתוככי העולם־התחתון הי־שראלי.

מאחר שהוא לא נקב בשמותיהם של קצינים אלה, ולא נתן כל רמז המאפשר את זיהויים, הוא הטיל למעשה כתם על כ ל הקצינים ה„לא־כל־כך זוטרים" המשרתים בצה"ל, אם במילואים או בשירות־פעיל. כל קצין כזה הפך, אחרי גילוייו המדהימים של אולמרט, חשוד בפוטנציה בהשתייכות לעולם־התחתון ולפשע־המאורגן.

חקירה או ציד־מכשפות?

הדברים שודרו מעל גלי־האתר, וצוטטו בהרחבה, ובכותרות שמנות, גם בעיתונות היומית. והנה זה פלא: צה"ל טרם הזדעק להגן על שמו ולהכחיש את הדברים, או לפתוח בחקירה יסודית שתטהר את שורות הקצונה הבכירה מאלמנטים פליליים מסוכנים, שאהוד אולמרט גילה שם.

נכון שבינתיים התערערה מעט אמינותו של מי שגיסה ליצור לעצמו דימוי של התובע־הכללי של המדינה. בית־המישפט העליון הורה לשחרר בערבות את איש הפנתרים השחורים לשעבר משכונת מוסרארה, ראובן אברג'יל, שנעצר על־ידי המישטרה בעיקבות החקירה הסנסציונית, מלוות־הצלמים, שערך אהוד אולמרט בשכונה הירושלמית.

היה זה השופט־העליון חיים כהן שקבע, כי בידי המישטרה אין אפילו הוכחות־לכאורה, שיהיה בהן כדי להחשיד את אברג'יל בעבירות של סחיטה או פרוטקשן שביצע כביכול.

האיש שנעצר בקול תרועה גדולה, למצהלות כל אמצעי־התיקשורת, שוחרר בערבות, בקול דממה דקה.

„כן," מסביר ח"כ אולמרט, „אבל אני לא אחראי למה שיש למישטרה, או שאין ברגע זה בידיה. לא אני קבעתי את מי המישטרה תעצור. מלכתחילה התייחסו מרבית העדויות בנושא הפרוטקשן לאחים האחרים של מישפחת אברג'יל. אני אף פעם לא אמרתי שראובן אברג'יל אשם באיזו אשמה ספציפית. אני רק סיפרתי על ההתרשמויות שהיו לי מהאווירה של אימה ופחדים בשכונה."

אם היתה למישהו התרשמות אחרת מכל הפרשה, אהוד אולמרט אינו אחראי לכך.

נכון גם ששר־המישטרה שלמה הילל, שרק שלושה שבועות קודם־לכן שיבח מעל במת־הכנסת את מיבצעי־הבילוש הפרטיים של אולמרט, חזר־בו לפתע מהתלהבותו. בנאום נוסף בכנסת תקף את אולמרט בביטויים חריפים. למרות שלא נקב בשמות, היה ברור למי הוא מתכוון, כאשר דיבר על אותם המגלים פשעים בגווילי עיתונים ישנים, וברכילות של בית־קפה.

„בין השאר הוא התכוון ודאי גם אלי," מודה אולמרט. „אבל הוא־עצמו צריך להסביר איך זה, שלושה שבועות אחרי שהוא מביע הערכה לחקירה המרשימה שערכתי, הוא אומר דברים כאלה. הוא צריך להסביר זאת, ולא אני. אני לא עובד עם המישטרה. אני לא חייב לו כלום, והוא לא חייב לי כלום."

ושוב, אולמרט אינו אחראי אם מישהו קיבל התרשמות אחרת.

למרות כל זאת, ולמרות הפיחות המדאיג באמינותו ובדימויו, אין להפחית מחומרתו ומעוצמתו של האישום שהטיח אולמרט בקציני צה"ל.

אחת מהשתיים: או שהאיש הוא אחראי ושקול, ויודע על מה הוא מדבר, ואז מחייבים הדברים חקירה יסודית ואחראית: או שהוא שרלטן, המפריח האשמות והחשדות לכל עבר, והמנסה להיבנות על ציד־מכשפות ללא אבחנה, אפילו תוך פגיעה בצה"ל — ואז חשוב להאיר עובדה זו לעיני הציבור.

שיחה עם קצין בכיר

יתכן שהמדינה היתה עוברת לסדר־היום על האשמותיו החמורות של אולמרט, ומניחה לו לחפש כותרות אחרות, לולא קם מישהו שהעניין בכל־זאת היה איכפת לו.

קצין בכיר (מיל.) של צה"ל, שלא מזמן פשט את מדיו, נעלב מההאשמה הכוללנית, שהטיח הבלש האמיץ אודי בקציני צה"ל. „צה"ל התרגל אומנם לספוג כל מיני עלבונות," אמר, „אבל זה כבר באמת יותר מדי."

הקצין ביקש להיפגש עם הח"כבלש, לקבל ממנו מידע מדוייק בקשר להאשמותיו כדי שיוכל, אולי, להזהיר את שילטונות צה"ל מפני אנשי העולם־התחתון שבקרב הקצונה הבכירה.

הקצין הבכיר (מיל.) רצה לדעת אל מי בדיוק התכוון אולמרט, כאשר הפחיד את הציבור בכך ש„קצינים לא־כל־כך זוטרים" מנסים להשתלט על העולם־התחתון.

הפגישה נערכה במלון ירושלמי, בתנאים קונספירטיביים כימעט, אחרי שאורגנה באמצעות מתווכים. כדי למנוע אי־הבנות בין הצדדים, שלא יתכחשו בעתיד לדברים שייאמרו במהלך השיחה, הוסכם על הקלטתה במכשיר־הקלטה. הציטטות המובאות להלן, נלקחו מתוך סרט־ההקלטה של אותה שיחה.

הקצין: „יש לך נתונים ושמות של קציני צה"ל..."

אולמרט: „כן..."

הקצין: „את זה צריך להראות לצה"ל... אנחנו חייבים לדעת על־כך..."

אולמרט: „כן..."

הקצין: „אולי יש בין האנשים שציינת גם אלופים או קצינים שיש להם סמכויות פיקודיות, וזה עניין חמור מאד..."

אולמרט: „כן..."

הקצין: „אם יש לך נתונים, אתה חייב למסור אותם למישטרה או לציבור..."

אולמרט: „אתה רוצה שאני אפרסם ש ל א התכוונתי ל... (שמו של הקצין)?"

הקצין: „לא. אתה תגיד מי הם קציני צה"ל ש־ה ת כ ו ו נ ת אליהם. מה אתה מסתתר מאחרי הכללה?"

אולמרט: „כל מי שמרגיש את עצמו נפגע, שיבוא אלי!"

הקצין: אני קצין־צה"ל במילואים, שרואה את עצמו נפגע..."

אולמרט: „אז אני אומר לך, שזה לא אתה!"

הקצין: „אבל אתה לא אומר את זה לציבור!"

אולמרט: „אני מוכן להודיע לציבור שבמידה שמישהו חושב שזה (**שמו של הקצין**), אז אחרי ששוחחתי עימו, אני מודיע..."

הקצין: „ואני אצא בהודעה, שכשדיברתי על רועה־הזונות שבשער יפו, לא התכוונתי לח"כ אהוד אולמרט. התיקון לא צריך להיות בשיטת השלילה. זה ליכלוך יותר גדול. אתה צריך להגיד מי כן, ומזה ישתמע מי לא. איך אתה תגיב, אם אספר בפומבי שהאיש שהיכה את אשתו ברחוב זה לא אהוד אולמרט, אלא אחד שדומה לו?"

אולמרט: „מישטרת ישראל... מישטרת־ישראל קיבלה ממני פרטים, לרבות שמות של קצינים..."

במהלך כל אותה שיחה סירב אולמרט לגלות למי

רצופות הכללות, סתירות, המצאות ושטויות

התכוון באותן האשמות שהשמיע ברדיו. „אני מסרתי ל־מישטרה את כל המידע שהתבקשתי, או שחשבתי שעלי למסור כאיש־ציבור,” אמר, „תשאלו את המישטרה מהי האינפורמציה שמסרתי.”

שאלנו.

„להגדיר את מה שאהוד אולמרט מסר ל־מישטרה בנושא הפשע המאורגן כמידע — זה הרבה יותר ממוגזם,” אמר מקור מוסמך במטה־הארצי של המישטרה. „בשום פנים ואופן אי־אפשר לומר שהוא מסר לנו מידע רציני. הוא מסר לנו שם אחד או שניים, וזה הכל.”

בזיון בית־המישפט

לא רק צה״ל **אינו עומד** בדרכו של אהוד אולמרט אל הכותרות. גם מערכת־המישפט, על האתיקה ה־מקובלת בה, אינה מפריעה לו. וזאת למרות שהוא עצמו מישפטן מתחיל.

רק לאחרונה נכנס אהוד אולמרט לעסק של שותפות עם עורך־דין ירושלמי, כדי לשפר את מצבו הכלכלי. קשה

מאת

אלי תבור

להניח שפעילותו האינטנסיבית בעולם־התחתון השכיחה ממנו את הכלל המישפטי של הסוב־יודיצה, האומר שאין להביע דיעה בפומבי על עניין התלוי ועומד בערכאה מישפטית. ובכל זאת, הוא התעלם ממנו.

ביום שבו שודר הראיון הרדיופוני עם ח״כ אולמרט, עדיין היה תלוי ועומד מישפטו של אחד, דמות בעלת עבר־פלילי, שהואשם בנסיון לסחוט מקבלן תל־אביבי ידוע. בעת שידור הראיון, עדיין הכחיש האיש בתוקף את ההאשמות שייוחסו לו.

זה לא הפריע לאהוד אולמרט להסביר בשידור לאומה: „נסיון הסחיטה מהקבלן איננו בדיוק נסיון־סחיטה. מאחרי זה עומדים גורמים רציניים מאד בעולם־התחתון.” דברים דומים אמר אולמרט שבוע קודם־לכן, בשידור־טלוויזיה.

במילים אחרות: כח״כ וכבולשת־של־איש־אחד, רואה אולמרט את עצמו מוסמך לומר לעם ולשופט, בעניין התלוי בבית־המישפט — זה אינו מה שאתם חושבים ומה שמספ־רים לכם. זה אינו ענין של סחיטה. אני יודע יותר טוב.

האם לא חשב שיש בכך משום בזיון בית־המישפט?

„חס־וחלילה,” מזדעק אהוד אולמרט, „לא אמרתי כדבר הזה על פפה רוקנשטיין. הציטוט בעיתון לא היה מדוייק. אני מקפיד מאד כשמדובר על סוב־יודיצה. כש־אמרתי את הדברים ברדיו, הם היו מנוסחים באורח מדוקדק. אני לא אחראי לשום דבר שנכתב בעיתונות, כי לא אמרתי דבר בנושא הזה לעיתונות. רק מה שאמרתי ברדיו מחייב אותי.”

אולמרט סומך כנראה על זיכרונם הקצר של המאזינים. אבל מה לעשות, והראיון עימו טרם נמחק מסרט־ההקלטה. וכשמאזינים לו מתברר שהציטוט בעיתונות, שאולמרט — כמו תמיד — אינו אחראי לו, היה דווקא מדוייק מאוד.

הנה מה שאמר ח״כ אולמרט בשידור: „למשל, אחד המעשים שאירעו לאחרונה, שהסעיר את הציבור, היה מעשה סחיטה מקבלן ידוע בתל־אביב. זה לא היה בדיוק מעשה־סחיטה. מאחרי הניסיון הזה עומדים גורמים רציניים מאד בעולם־התחתון הישראלי, וזו אחת הפעולות שלהם להגיע לעמדות־שליטה.”

אחרי שמאזינים לקביעה כזו, נשאלת רק השאלה: מה כבר נותר לבית־המישפט לעשות, אחרי שהתובע־הכללי של המדינה כבר חרץ את דינו של הנאשם?

ולא היתה זו הפעם היחידה באותו שידור שאולמרט התנשא מעל לבית־המישפט. בקטע אחר של השידור ה־מוקלט הוא התייחס לפרשה של „אדם שנשלח למאסר־עולם על פרשה של סחטנות ורצח בעולם־התחתון.”

אהוד אולמרט לא ישב בהרכב השופטים, שדן בחומר־הראיות נגד אותו אדם. אבל הוא הירשה לעצמו להכריז בביטחה ברדיו כי „בוודאות הוברר שהוא לא אחראי לו (לרצח) ומישהו אחר אחראי לו. נדמה לי שאני יודע מי האיש האחראי למעשה־הרצח הזה, והוא לא יושב בכלא.”

כלומר: אין שום ערך למה שפוסק או גוזר בית־המישפט בישראל. ח״כ אולמרט יודע ב־וודאות, ונדמה לו שהוא יודע.

„אני לא אחראי...”

הפיסקה **הסנסציונית ביותר** באותו שידור, שזכ־תה גם לכותרות בעיתונות, היתה זו שבה טען אולמרט כי הוא יודע מיהו „האיש מיספר־אחד בפשע המאורגן בתל־אביב.”

הוא אינו מוכן, כמובן, לגלות את שמו. זהו סוד. הוא מוכן רק לומר מי זה לא.

וכאן מתרחש דבר מאלף מאד. בראיון הרדיופוני לחץ המראיין, גידעון לב־ארי, על אולמרט לגלות את שמות האנשים השולטים על הפשע המאורגן בתל־אביב. אולמרט הלקלק־הלשון, התחמק מלענות ישירות. אבל לבסוף, הוא נכנע והיה מוכן לגלות: „אני מתכוון גם לשמות ידועים, ואם להתפתות ללחץ שלך, אז אני מוכן לומר שאני מתכוון גם לשמות שעליהם נרמז במשך הרבה מאד שנים שיש להם קשר לאותם דברים. אף־על־פי שהדברים הוכחשו, אני עומד על כך שהדברים שנרמזו לא היו החשדה בעלמא.”

חד־וחלק! מאחר שאולמרט ציין שהוא מתכוון למידע שפורסם בשעתו בסידרת כתבות של רן כיסלו בהארץ, יודעים הכל למי הכוונה.

אבל בשיחה פרטית, שהוקלטה, מסתבר כי אולמרט מתכוון בעצם לאנשים אחרים בכלל. לגבי אדם שהוחשד על־ידי רן כיסלו כמי שעומד בראש הפשע־המאורגן, אומר אולמרט: „אני לא חושב שזה הוא. אני לא מכיר אותו ולא נפגשתי איתו... לא צריך להתייחס למה שכותבים בעיתון. אני לא אחראי למה שכותבים...”

כשהתבקש אולמרט לגשר על הסתירה, ו־לגלות בכל־זאת מי, לדעתו, הוא האיש מיספר אחד בפשע המאורגן בתל־אביב, הוא גילה לפתע התאפקות הראוייה להערכה.

„אני לא מוכן לומר מעבר למה שאמרתי בראיון־הרדיו,” **אמר.** „ברגע זה אני לא בשל לספר יותר ממה שאמרתי. יש לי שיקולים שונים. כל איש־ציבור רשאי להתבטא או לא להתבטא. לא אמרתי שאני יודע מה האיש מיספר 1 בפשע המאורגן. אמרתי שנדמה לי, שאני משער שאני יודע.”

האזנה להקלטה של הראיון מגלה שאולמרט אמר בכל־זאת דברים אחרים. נוסח הדברים של אולמרט בהקלטה: „אני חושב שאני יודע... אני נוטה להגיד שאני יודע...”

כלומר: לא „נדמה לי, שאני משער...” אלא „אני חושב שאני יודע.”

אחרי זה לא נותר אלא לשאול את אולמרט מדוע לא הכחיש את כותרות העיתונים, שבישרו על כך שהוא יודע מי הוא השולט בפשע־המאורגן בתל־אביב. „אני מעולם לא הכחשתי דברים, גם כשהם מסולפים,” **הוא אמר.** „אני לא אחראי למה שכותבים העיתונים. אני לא עורך ולא משכתב... כל מה שנאמר בעיתונים לא מעניין אותי!”

עובדה. הנה, למשל, במאמר הלל ושבח שפירסם אודו־תיו במוסף הארץ, פירט יאיר קוטלר את רשימת מיבצעי החקירה והחשיפה של הח״כ הנועז. בין השאר כתב קוטלר: „...אחר־כך באה חשיפתו הרועשת של אולמרט על הרצאותיו־בשכר של המיועד לראשות־הממשלה, יצחק רבין, בארצות־הברית, בהיותו שגריר ישראל בוושינגטון.”

„איך הצלחת לחשוף פרשה מסעירה זו?” **נשאל אול־מרט.**

„קראתי עליה **בהעולם הזה**,” **השיב**, „אני מוכרח לציין ש**העולם הזה** היה הראשון שחשף את זה.”

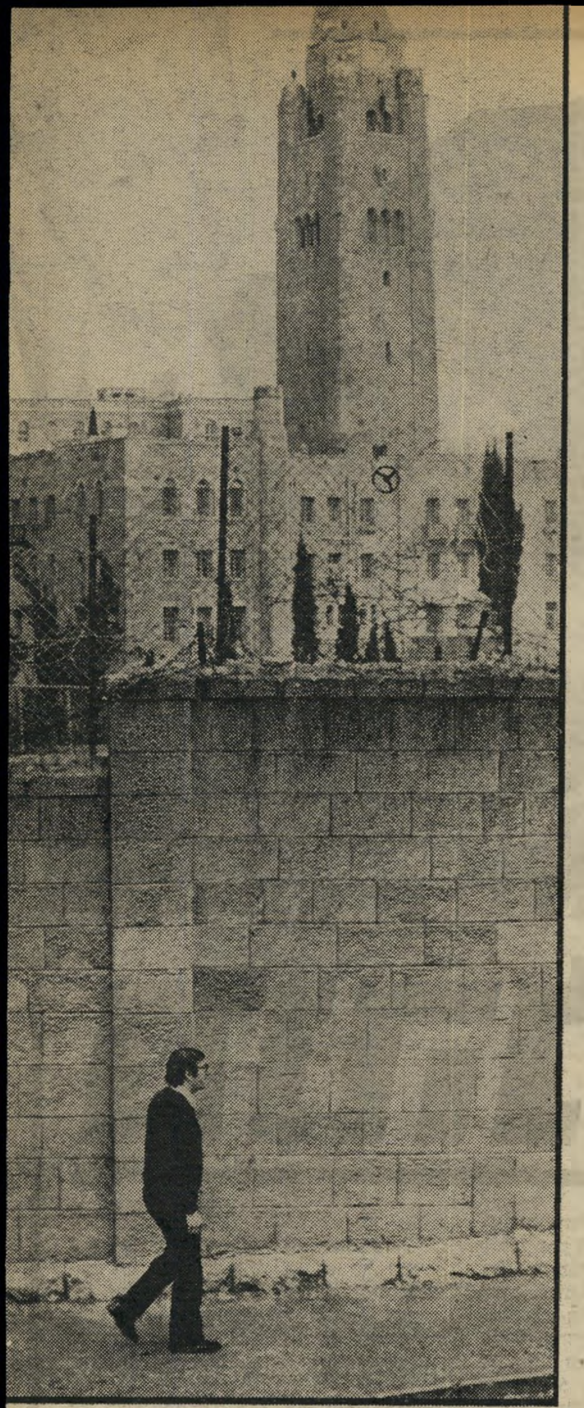

גיבור נגד חלשים

אולמרט בתמונת־פירסומת מבויימת. עד כה לא התבלט אולמרט במאבקים ציבוריים נגד השילטון או בעלי־השררה. לעומת זאת מצא כר־פעולה נרחב בפעילות נגד אנשים שאינם יכולים להתגונן נגד האשמותיו, כשהוא מסתתר מאחרי חסינותו.

„אז מדוע במאמר של קוטלר מופיע שמך כמי שחשף את הפרשה?”

„אני לא אחראי על מה שקוטלר כותב”, אמר אולמרט.

רשות־חוקרת — לכותרת

אפשר היה **להמשיך ולהביא** ללא־סוף הוכחות לסתירות, לפירכות, להכללות, להמצאות ולגיבוב השטויות, במבול הגילויים והחקירות שעליו נישא בחודשים האחרונים אולמרט אל הכותרות הראשיות.

אבל די בדוגמות שהובאו לעיל, כדי להבין את העיקרון המנחה את פעילותו הפסבדו־בלשית של אולמרט.

יש המנסים להסביר את אופייה של פעילות זו באישיו־תו השאפתנית ונטולת־המעצורים.

אחרים תולים את קולר האשמה בעובדה שבמשך שנים ארוכות שימש כנושא־כליו של אלוף־ציידי־הכותרות, שמואל תמיר.

אולמרט, גבה הקומה (1.84 מ׳) ונעים־הסבר, בנו של מי שכיהן במשך שש שנים (1955—61) כח״כ חרות, שימש כמתמחה במשרד עורכי־הדין של שמואל תמיר. במשך שש שנים כיהן בתפקיד מזכיר סיעת המרכז החופשי בכנסת, הפך צילו של תמיר, למד ממנו את כל הטריקים והגימיקים של הפירסום־העצמי.

עכשיו משתולל שמואל תמיר מכעס למראה התלמיד שעלה על רבו. אולמרט, שפרש יחד עם אליעזר שוסטק מהמרכז־החופשי, שהקים את המרכז־העצמאי, ושלאחרונה הצטרף לתנועה־לעם, לא רק העמיד בצל את תמיר במיבצעי הפירסומת־העצמית שלו, אלא הוא זוקף עתה לזכותו את כל הצלחותיו של תמיר בעבר בתחום זה.

(המשך בעמוד 26)

האינקוויזיטור הקטן

הוא הזימוי שח״כ אהוד אולמרט מנסה ליצור לעצמו. אולם חקירותיו השיטחיות, המיועדות ליצור כותרות, גדושות סתירות, הכללות ו־האשמות־שווא, ומפריעות לעבודתה הסדירה של המישטרה.

„לאה רבין לא תנוח ולא תשקוט עד שיצחק יהיה מלך אנגליה!״ אומרים עליה ידידיה הרבים

מנהלת המדינה

המשבר היה חמור וסודי ואיים לשתק את מישרד ראש־הממשלה.
מרדכי גזית, מנכ״לו היוצא של המיש־רד, ארז סוף סוף את חפציו וניירותיו, ודרך ז׳נבה יצא לתפקידו החדש כשגריר בפאריס. רק אז ניצבה הבעיה בכל חומ־רתה: מי יירש את חדרו של גזית?
אלי מזרחי, ראש־לישכתו רחב המימדים של ראש־הממשלה־ראה את עצמו כמועמד הטבעי לירושה. הוא היה אחרון המוהיקא־נים ששרדו מהגווארדיה שסבבה את גול־דה מאיר. הוא נותר הפקיד הבכיר הא־מיתי היחידי בפמליה של ראש־הממשלה. כל האחרים כבר היו יועצים.
היו לו סיבות טובות לתבוע את חדרו של גזית לעצמו. החדר סמוך ללישכתו של ראש־הממשלה. כיוון שמזרחי רואה את עיקר תפקידו בשמירה על יצחק רבין 24 שעות ביממה, הוא רצה להיות מה שיותר קרוב לבוס, כדי שיוכל לסוכך עליו.
הבעיה היתה רק שגם עמוס עירן, ה־מנכ״ל החדש, רצה את החדר. הוא הטיל על כפות המאזניים את עובדת היותו חב־רו הוותיק של רבין, איש אמונו וסודו. הכבוד להשתכן סמוך ללישכתו של רבין היה חשוב גם לו, כי גם לו היו תוכניות איך לשמור על רבין ולסוכך עליו.
העימות היה בלתי נמנע. קשה לדעת מה היה מתחולל במישרד ראש־הממשלה לולא נזעקה לזירה לאה רבין, רעיית ראש־הממשלה, שהפשילה את שרווליה ונחלצה להציל את המדינה ממשבר. סיפרה לאה אחר־כך, בנימה של גאווה ונחת: „פתרנו זאת בצורה פשוטה. אלי מזרחי פנה ליעקב חלפון. יעקב חלפון, ידידנו, פנה אלי. אני פניתי לאשתו של עמוס ערן. היא פנתה לעמוס והעניין סודר צ׳יק צ׳אק. עמוס הסכים לוותר. אלי מזרחי קיבל את החדר ומאז הוא יושב שם.״
ספק אם רבין עצמו ביכלל ידע על ריב זה שהיה נטוש בין אנשי פמלייתו. כמו תמיד היתה זו לאה שדאגה להסדיר את העניינים המעשיים מאחורי־הקלעים, לא להטריד אותו בשטויות. לא להתבלט. להשאיר את יצחק מול הזרקורים. במשך 27 שנות נשואיהם היא היתה רק העזר כנגדו. האשה שבצל.
והנה, לפתע, בשבוע האחרון, הופנו ה־זרקורים אליה. פתאום התחילו לגלות ש־לאה רבין אינה מנהלת רק את החיים הפרטיים של בעלה, אלא גם את החיים הציבוריים שלו. העתונאים הישראליים, ש־היו צמודים לפמליית ראש־הממשלה במה־לך המסע הממלכתי בארצות־הברית, נד־המו לגלות מה שהיה ידוע לרבים זה מכבר: שלאה היא המושכת המרכזית בחוטים מאחורי ראש־הממשלה.
היתה זו הגדרה לא מדוייקת. לאה רבין אינה המושכת. היא הדוחפת. במשך שנים רבות היא ניהלה את העניינים של מיש־פחת רבין. לאחרונה מתגלים יותר ויותר סימנים שיש לה יומרות ושאיפות לנהל גם את המדינה, עם ולצד בעלה.

המילחמה הסתיימה בגללה

עכשיו, במבט לאחור, מתחילים להיזכר שהיא היתה שם בעצם כל הזמן.
היתה זו היא שהודיעה לעולם כי מיל־חמת ויאט־נאם הסתיימה בעצם, לא מעט בזכותה. בינואר 1973, ערך העתונאי ג׳וזף אולסופ מסיבת פרידה לרבין, לרגל סיימו את תפקיד השגריר. גם קיסינג׳ר היה שם, 48 שעות לפני שעמד לחזור לפאריס, לשי־חות עם הצפון ויאט־נאמים על הפסקת־האש. לאה, כך סיפרה, מצאה את עצמה לפתע ביחידות עם קיסינג׳ר.
„בעוד שלושה שבועות אני עוזבת,״ היא אמרה לו, „אני מבקשת אותך מאוד שה־סוף הטוב של המילחמה יהיה לפני שאני עוזבת.״ ב־24 בינואר שב קיסינג׳ר לאר־צות־הברית, למסיבת־העתונאים בה הודיע על השגת הסכם השלום. סיפרה אז לאה:

בעלת־הבית

קבלת־שבת במטוס המייוחד שהטיס את יצחק ולאה רבין מוושינגטון לניו־יורק, ושהועמד לרשותם על־ידי הנשיא פורד. המפיות רקומות במילים „שבת שלום״, ועל השולחן מונחת חלת־שבת מכוסה. לאה ממיינת דואר שהגיע עבור רבין. משמאל: לאה רוקדת עם הנשיא פורד.

„מיד אחרי הפגישה עם העתונאים נפגשו קיסינג'ר ויצחק. וקיסינג'ר אמר ללא ניד עפעף: ,מה זאת אומרת? הלא אשתך לאה נתנה לי דדליין (שעת־אפס). הייתי מוכרח לגמור את העניין לפני שאתם עוזבים. לא היתה לי ברירה'.״

אפילו ריצ'ארד ניכסון, כשהיה נשיא, הכיר בחשיבותה. כאשר השתלטו מחבלים על שגרירות ארצות־הברית בחרטום, כינס ניכסון מסיבת־עתונאים. אצל לאה רבין שמור עד היום קטע עיתונות המדווח על אותה מסיבה, בה אמר ניכסון: „אמש אמרתי לגברת לאה רבין, רעייתו של השגריר הישראלי, שאנחנו לא ניכנע בעניין הזה.״

או היום בו עמדו להשביע את יצחק רבין כראש־ממשלה בכנסת. לאה רבין הזמינה את כל ידידיה הקרובים ליציע הקהל-לחזות במאורע. לפני ההשבעה, הספיקה עוד לגשת אל שולחנה של גולדה מאיר במיזנון ולומר לה בנדיבות־לב מופגנת: „את לא צריכה לפנות את הדירה שלך מיד... את יכולה להמשיך לגור שם עוד חודש־חודשיים...״ גולדה נעצה בה את אחד ממבטי־הגננת המפורסמית שלה ולא הוסיפה להחליף עמה מילה אותו יום.

ואיך אפשר לשכוח את הוועידה הבינלאומית של הנשים במכסיקו, לכבוד שנת־האשה־הבינלאומית. המצרים שלחו לשם בראש מישלחתם את ג'יהן סאדאת, אשת הנשיא. בתגמול שלחה ישראל את לאה רבין.

ההצהרות שלה היכו גלים. כך, למשל, טענה כי „כאשר תהיה לנשים השפעה יותר גדולה על ענייני העולם, תפסקנה המילחמות.״ כאשר שאלו אותה איך היא מסבירה שמילחמת יום־הכיפורים פרצה דווקא כאשר בראש ממשלת־ישראל עמדה אשה, מיהרה לאה להשיב: „לא היה בידיה שילטון אבסולוטי. היה עליה להיוועץ ב־18 או 19 גברים, מאחר שאנו אומה דמוקרטית.״

מבקר התיאטרון הישראלי מנדל קוחנסקי, הגיב על כך בסיגנון של ביקורת קומדיה: „לאה רבין הצטרפה לפטפטני הצמרת. מתקבל, לדבריה, כי אילו היה על גולדה להיוועץ ב־19 נשים, לא היתה המילחמה פורצת.״

כאשר קמה לנאום בוועידה, קמו יותר ממאה נציגות מישלחות־ערב ועזבו את האולם. לאה הביטה לעבר הספסלים הריקים ואמרה למיקרופון בקול רועד: „אני מקווה שהיציאה מהאולם הסתיימה.״

„עשיתי עיניים לנציג הלבנוני״

אחר־כך, כשחזרה מהוועידה לישראל, התעלתה לאה על עצמה. בראיון לגלי צה״ל אמרה: „ג'יהן סאדאת היא אשה נאה, אבל לא התרשמתי ממנה במיוחד לכאן או לכאן.״ כעבור כמה ימים, כאשר פירסמו בעתונים הישראליים דיווחים על הצלחת הופעתה המרשימה של ג'יהן בוועידה, נתקפה לאה בזעם אמיתי: „למה כותבים שג'יהן יפה? התרגלתי כבר שלא מפרגנים לנו, אבל למה צריך לכתוב כמה היא יפה וכמה היא חכמה? איש לא יעלה בדעתו שעתון ערבי יכתוב דבר כזה עלי! את סאדאת הופכים אצלנו לשיא החוכמה ואצל יצחק מחפשים את כל המיגרעות.״

לאה רבין סיפרה לעיתונאיות עוד כמה פרטים פיקאנטיים, שלא פורסמו על־ידן. למשל: „מצבנו בוועידה היה בכי רע. ישבתי ועשיתי עיניים לנציג הלבנוני — כמו שאשה יודעת לעשות — וציפיתי לאיזה שהוא רמז. שום דבר. דבר לא עזר.״

זכורה גם הופעתה המרשימה במאורע התרבותי של הסרת הלוט מעל פסל קיסינג'ר במוזיאון־השעווה. כאשר היו אנשים שתמהו אם זהו מסוג האירועים שאשת ראש־הממשלה צריכה לכבדו בנוכחותה הרשמית, הגיבה: „אני יודעת שמוזיאון השעווה אינו מוזיאון רודן וגם לא מציגים שם פסלים של יעקב אפשטיין. אבל לשיחזור היסטורי, אפילו אם הוא קיטש, יש ערך ציבורי. כשמנסים לקבוע מה טעמי האמנותי ורמתי התרבותית לפי בובות השעווה בילבד, הרי זו קטנוניות. אני מבקרת גם בקונצרטים של מוסיקה קאמרית, בבאלט ובהצגות טובות. אבל שם לא מצלמים.״

וכך היא הפכה לנושא ביקורת במדורי ביקורת התיאטרון. בפברואר 1975, בעת מסע הדילוגים של קיסינג'ר, היא ערכה סעודת־נשים לכבודה של ננסי, שלאחריה אמרו בלעג שננסי בחרה בסיבוב הבא להישאר במצריים. הדה בושס, שביקרה את המאורע כפי שהוצג בטלוויזיה, כתבה בהארץ: „היא לבשה חליפה בצבע שתאם את מפיות השולחן... נאומה של הגברת רבין לא שימש הוכחה בדוקה לאווירה ולרמה אינטלקטואלית.״

הדמות הנערצת

סוף־סוף הצליחה לאה רבין להגשים את חלום חייה, להופיע ולהצטלם בחברתה של ז'אקלין קנדי־אונאסיס, שלגביה יש לה קיבעון מזה שנים, מאז הירבו לציין בפניה כי היא דומה לג'קי דימיון מפליא. לאה השתדלה להגביר את הדימיון, תוך חיקוי תיסרוקותיה ומישקפיה של ז'אקי. בביקורה האחרון של לאה בארצות־הברית הן ערכו סיור משותף במוזיאון בניו־יורק, כשלאה טורחת להודיע מראש שיש לשים לב לדימיון שביניהן.

אבל היום, שנה אחת בילבד אחרי, היא אינה מבלה כבר רק בעזרת־הנשים ובמופעים ייצוגיים. היא נוטלת חלק פעיל באירועים הפוליטיים והמדיניים. היא נותנת עצות. גם לשרים. היא נוזפת באותם הראויים לכך, לדעתה. אפילו ביצחק עצמו. לעיתים היא אינה מהססת לגעור בו בנוכחות אחרים.

יצחק מעז לנזוף בה רק לעיתים רחוקות ואף פעם לא לעיני זרים, אלא בחדרי חדרים. ואחר כך הוא יוצא ורומז כי נתן לה לקח ויותר לא תחזור על מה שעשתה בניגוד לרוחו.

היא קובעת מינויים. מי שלא ישא־חן מלפניה אין לו זכות קיום במחיצתו של רבין, ויהיו כישוריו אשר יהיו. לעומת זאת, אותם שהיא נוטה להם חסד, הופכים קרובים למלכות.

מיטריות וושינגטון

לאה רבין מוחאת־כף בהתלהבות ל־שמע נאומו של בעלה, בעת טכס קבלת־הפנים שנערך לכבודם על מידשאת הבית־הלבן, בגשם שוטף. לידה, בטי פורד.

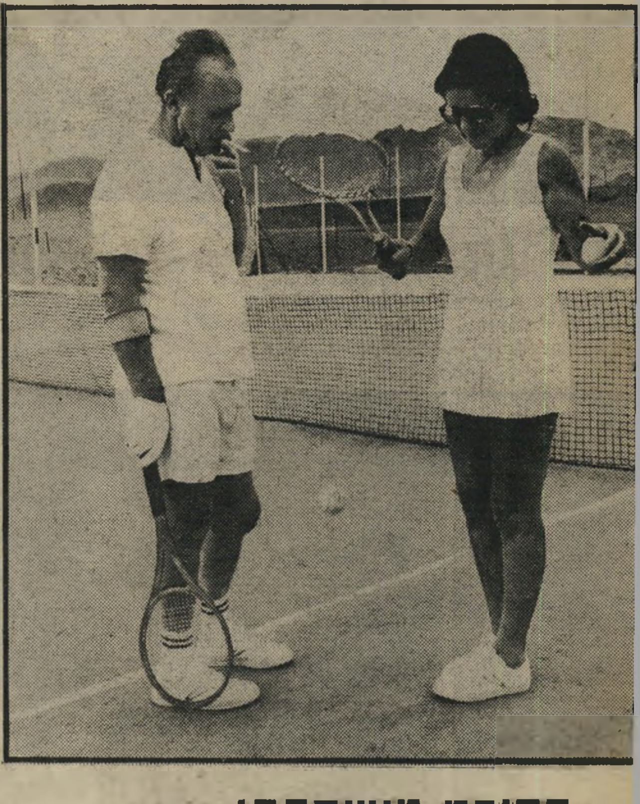

ספורט מישפחתי

לאה ויצחק רבין בעת מישחק־טניס משותף ב־אילת, שם בילו חופשה קצרה, זמן קצר לפני טיסתם לארצות־הברית. לאה היא שחקנית נלהבת, שגייסה גם את בעלה למישחק.

להתרים עד שיכאב

כאשר החליט רבין למנות את עמוס עירן, מי שהיה יועצו־המדיני בשגרירות בוושינגטון, כמנכ״ל משרד ראש־הממשלה, רצה עירן מילבד תואר המנכ״ל גם תואר של יועץ־מדיני לראש־הממשלה. הוא לא העז לבקש זאת מרבין. אבל אשתו, החביבה על לאה, גילתה לזו את מישאלתו של בעלה. העניין נחתך בין לאה ויצחק בבית, הרחק מעיני היועצים והעוזרים. עמוס זכה גם בתואר של יועץ־מדיני.

הקבלן הבאר־שבעי יעקב חלפון הפך יועץ־הסתרים של רבין ואיש סודו, לא מעט בזכותה. הם הכירו באקראי במטה הבחירות לעירית תל־אביב, לשם גוייס גם רבין כדי לסייע בבחירת רבינוביץ. יוסי שריד, שעמד בראש המטה, היה מתעלל בו, שולח אותו להרצאות בשכונות. חלפון, שהוזעק מבאר־שבע לטפל בשכונות, הפך מלווהו של רבין ושומר־ראשו. לאה דיברה בשיבחו בפני יצחק.

ידידות מוזרה זו בין יצחק רבין ויעקב חלפון מוסברת בניתוקם של הרבינים מהמון הסוער. באולימפוס של הפנטהאוז בנוה־אביבים, קצת קשה להכיר את העם שאותו מנהיגים. גם קודם לכן, כשיצחק כיהן כרמטכ״ל והם התגוררו בצהלה, קשה לומר שגרו בקרב העם. בתוקף הנסיבות היו להם תמיד נהגים, עוזרים, שרתים. תמיד שרתו אותם, והם הפכו מנותקים מעט מהמציאות. „יצחק אף פעם לא קנה אבטיח בדרך,״ אמרה עליו לאה, „הוא לא רשם צ'ק כבר הרבה שנים.״

והנה מופיע איש מהעם המוכן להתמסר

(המשך בעמוד 24)

בית־החרושת ההוליבודי לאשליות סיפק לראש־הממשל

רבין רוא

מיצעד הניצחון יצחק רבין צועד אל אולם־הנשפים של מלון **בוורלי הילטון** בלוס־אנג׳לס, בין שני טורי מלצריות וגדוד של שומרי־ראש, לעבר נשפיית־הכוכבים הזוהרת ביותר שידעה הוליווד מזה שנים.

מדי־הייצוג של מזכירו הצבאי של רבין, תת־אלוף פורן, היוו את אחת האטרקציות של הערב, כשהכל מתעניינים מאיזה סרט הוליוודי נלקחו. פורן, ועימו אלי מזרחי ודן פתיר, מקבלים את פניו של השחקן ג׳יימס סטויארט.

מכסימיליאן של, כוכב־הקולנוע הגרמני שהפך לאחרונה גם במאי, מוצג בפני יצחק רבין. במרכז ניצבת רותי חפר, רעייתו של המשורר חיים חפר, המכהן כנספח־תרבות בקונסוליה הישראלית בלוס־אנג׳לס.

שירה בשני קולות הזמרת הכושית הנודעת דייאנה רוס, שהופעתה עמדה במרכז התוכנית הבידורית של נשף הכוכ־ בים ההוליוודים לכבודו של רבין, מושיטה את המיקרופון לעבר ראש־הממשלה, כדי שיצטרף אליה בשיר **עשה עולם זה מקום טוב יותר — אם תוכל.** רבין התגבר על ביישנותו, השמיע

גולדי ובן־חור הכוכבת ההוליוודית גולדי הון (למעלה) גילתה במסיבה שהיא יהו־ דיה, ובירכה „שלום" בעיברית. „צ׳רלטון הסטון ואשתו (למטה) הבטיחו לבקר בקרוב בארץ. „כמו משה (תפקיד שגילם בסרט), לא זכיתי לחצות את הירדן," אמר הסטון. לידו (מימין) העתונאי שמואל שגב.

הנרי והמ

בנשף ההצדעה ליע

תת־אלוף פורן (למ

בין שניהם נראה

את האשליה הגדולה ביותר, שישראל עדיין פופולארית

ה כוכבים

פסוק אחד והוכיח את חוסר־המוסיקליות שלו. אצל הנרי קיסינג׳ר (משמאל) היתה הצלחתה של דייאנה גדולה יותר. הוא שר, משוחרר, במיבטאו הגרמני הכבד. ליד קיסינג׳ר, מתמוגגת מצחוק, לאה רבין. ארוחת־הערב בה נטלו חלק 1200 אורחים, הכניסה 300 אלף דולר לאוניברסיטת תל־אביב. למרות שכל הכוכבים שנטלו בה חלק, היו בני הדור שחלף.

לאך

הנרי פונדה ורוברט רייאן (למעלה) ייצגו את דור הכוכבים הקשישים ל, ואילו רוג׳ר (המלאך) מור, הלוחץ את ידו של , התענין לדעת מדוע לא בא משה דיין למסיבה. גיבתון, הקונסול הישראלי החדש בלוס אנג׳לס.

צחוק בצד

רבין צוחק למישמע בדיחה של דני קיי, עימו התחבק בחיבה. קיי הפגין בהזדמנות זו את בקיאותו בעיברית, פנה אל כל ישראלי בו נתקל בנשף הכוכבים ואמר: „דבר אלי עיברית — אני לא מבין אנגלית.״

אילו היו כוכבי־הקולנוע קובעים את גורל העולם ולא הפוליטיקאים; אילו היה מעמדה הבינלאומי של ישראל נקבע בהוליווד, ולא בבניין האו״ם בניו־יורק — אין ספק שישראל היתה אחת הפופולאריות והנערצות שבמדינות העולם כולו.

נשיקה מהביוגראף

דב גולדשטיין, כתב **מעריב** שמונה כביוגראף הצמוד של ראש־הממשלה, מצמיד נשיקה לרקתה של דיאנה רוס, שהופיעה במסיבה הפרטית בסוויטה של רבין בקומה ה־17, כשהיא לבושה בשמלה חשופת־חזה. משמאל: סאמי דייויס עם רות חפר. את הצילומים מנשף הכוכבים **בבוורלי הילטון**, המופיעים בעמוד זה, צילם יעקב סער.

היהודים

שבין הכוכבים זכו ביחס מייוחד, כמו קירק דוגלאס (למעלה) בחברת שמחה דיניץ.

טוטו

ספורט-טוטו

השבוע

מינימום הפרס הראשון

750.000 ל"י

* * *

מינימום כלל הפרסים

1,750.000 ל"י

* * *

יום ה' — המועד האחרון
למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע–
מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

(המשך מעמוד 21)

להם. חלפון פשוט־ההליכות מייצג עבור לאה את „עמך". הוא העם בשבילה. באמצעותו היא גם יודעת מה העם חושב. ואז היא מספרת זאת ליצחק.

גם מינוי הביוגראף הצמוד לראש־הממשלה, ובחירתו של המועמד לתפקיד זה, הם במידה רבה פרי יוזמתה. לאה מחלקת את העולם לשניים: אותם שהם בעד רבין ואותם שהם נגדו. הביוגראף, שלא הכיר אישית את נושא הביוגראפיה שלו עד לתקופה מאוחרת בחייו של זה, קנה את ליבה של לאה, כשכתב עליה באפריל 1973 את הסופרלאטיבים הבאים:

„צריכה אשה מנה גדושה של איזון עצמי וכושר שיפוט... צריכה אשה להרבה תבונה, שלא יטשטשו לה התחומים בין עיקר וטפל..." והאשה הזאת היא לאה.

כשהאיש הזה עוד כותב כמה מאמרים על כושרו המנהיגותי הנדיר של יצחק, ברור ללאה שהוא מוצא־חן בעיניה. ואז לא קשה לה לשכנע את רבין, שאדם הכותב בצורה כה מקסימה ומרגשת, סוחטת דמעות לפעמים, הוא האיש הראוי להנציח את מיפעל חייו על הכתב. וכך זוכה הביוגראף לפריבילגיה: הוא אינו חייב להגיע אל ראש־הממשלה דרך יועץ־העיתונות, דן פתיר. לעתונאי־חצר יש הזכות לקשרים אישיים.

היד המקרבת היא גם היד המרחיקה. ודאי שזו אינה הסיבה העיקרית, אבל אחת הסיבות להסתלקותו הקרובה של דן פתיר מתפקידו היא היחסים שנעכרו בין לאה לבין אשתו, יעל.

פתיר האינטליגנטי ונעים־ההליכות, ניסה להדריך לא רק את יצחק אלא גם את לאה בהליכות של יחסי־ציבור ונימוסי־אנוש. רבין ניסה לשמוע לו. לאה סרבה לקבל כל עצה.

הצלחתה בנאומי המגביות, בחמש שנות שהותה בארצות־הברית, שיכנעה אותה כי בנושא הזה אין לה מה ללמוד עוד. פעם גם הסבירה את העיקרון המנחה אותה בנאומי ההתרמה: „הטכניקה היא להתרים אותם עד שיכאב להם. ועוד לא כואב להם. ספיר היה צועק עליהם, ואז הם היו תורמים יותר."

ניסו להסביר לה שכאשת ראש־הממשלה אינה יכולה להפעיל טכניקה זו. אבל היא בשלה. וכך יכלה להתבטא בפומבי בארוחה שערכה לננסי קיסינג'ר: „ננסי, אם בעלך לא יציל אותנו, יתרחש אסון נורא. אני לא יודעת מה יהיה!"

דן ניסה להלביש על לאה את אשתו, יעל, אשה עדינה, טאקטית וחביבה. גם היא הרימה ידיים כעבור זמן קצר, אחרי שלאה כינתה אותה פעם בפומבי „מטומטמת."

הנערה בעלת העיניים הסגולות

יותר ויותר מסתבר שהרבה מהמהלכים והצעדים שעושה יצחק רבין בתחומים שונים, נעשים בעצתה של רעייתו, אם לא ביוזמתה הישירה. יותר ויותר מופגן כלפי חוץ יחס התלות, שלו בה.

אם בביקור הקודם בבית־הלבן, בתקופת כהונתו של ניכסון, היא רעדה מהתרגשות מעצם הטכס, וצבטה את עצמה כשעיניה זולגות דמעות כדי להיווכח שאין זה חלום אלא התגשמות כל מאוויה עד אז — הרי בביקור הנוכחי שם התנהגה כבר כבת־בית. ידידי המישפחה, שעקבו אחרי התמורה המפתיעה שהתחוללה בה, יכלו רק לציין שלאה אף פעם לא פסקה מלהפתיע.

„השאפתנות שלה," אמר אחד מהם במידה לא מבוטלת של הערצה, „היא מיטען רקטי שאינו מתכלה לעולם. תראו, היא לא תנוח ולא תישקוט עד שיצחק יהיה מלך אנגליה."

שאפתנות זו היתה התכונה הדומיננטית באופיה מאז ומתמיד.

לאה שלוסברג נולדה בקניגסברג שבפרוסיה (היום בריתי־המועצות) לפני 48 שנים. בהיותה בת חמש עלתה מישפחתה לארץ. אביה, חרשתן וקבלן אמיד, התיישב בנתניה. מאוחר יותר עברה המישפחה לתל־אביב.

לאה בת הטובים הלכה אז לפי צו האופנה של הנוער הצברי. היא התחנכה בשומר־הצעיר, למדה בבית־הספר התיכון־החדש בתל־אביב, בתקופה בה היה עדיין מוסד מהפכני. היא הצטרפה לפלמ"ח והיתה סיירת בחוליית סיור של הפלמ"ח שהוצבה בקיבוץ עין־חרוד. דמותה התמירה משכה תשומת־לב בהפגנות האחד־במאי שנערכו בעיר.

את יצחק, המבוגר ממנה בשש שנים, הכירה עוד בתקופת לימודיה בגימנסיה. סיפור פגישתה עמו הוא אחד הסודות המעטים שהיא שומרת.

באותה תקופה היתה לאה אחת החתיכות של תל־אביב הקטנה. בגימנסיה כינו אותה „לאה היפה" והיא נודעה כ„נערה בעלת העיניים הסגולות". הסמל המסחרי שלה היו המכנסיים הקצרים ונעלי העבודה, אותן לא חלצה מרגליה. אחותה הבוגרת, אביבה, נישאה לאברהם יפה, כיום אלוף (מיל.), ח"כ ומנהל רשות שמורות־הטבע. הדיעות שיש לאחיות האחת על רעותה, אינן מלהיבות ביותר.

מתקופת הפלמ"ח מרבה לאה לספר במיוחד שני סיפורים. האחד הוא על נסיעותיו הפראיות של יצחק על גבי אופנוע, שגרמו לו יום אחד לתאונת־דרכים והיא אפילו לא יכלה לבוא לבקרו בבית־החולים, משום שלא קיבלה חופשה מהכשרת הפלמ"ח. ייתכן שבהשפעת סיפור זה הודתה בראיון לעתון אמריקאי כי היא עצמה אוהבת לנהוג במהירות מופרזת ואף מצאה את עצמה יום אחד בתעלה.

הסיפור השני מתייחס לסיור שערכה עם חוליית־סיור פלמ"חית בהרי הגלבוע, בת אחת עם חמישה גברים. במהלך הסיור המפרך נתפסה החוליה בידי כפריים ערבים מ„כפר פורעים" שמסרו אותם למישטרה הבריטית בג'נין. שם זיהה אותה החוקר כ„בתו של שלוסברג מנתניה," ושיחרר בזכותה את כל החבורה.

כמו אחותה הבכירה, נועדה גם לאה להיות מורה. היא למדה בסמינר בבית־הכרם בירושלים ואחר־כך בסמינר הקיבוצים. עם יצחק התחתנה בהפוגה השניה של מילחמת העצמאות, כשהיה כבר בדרגת סגן־אלוף. למחרת החתונה הוא נסע לחזית הדרום כדי לסייע ליגאל אלון בהקמת פיקוד החזית. היא נשארה במטה הפלמ"ח בתל־אביב, עזרה לנתן שחם וזרובבל גלעד להוציא את בטאון הפלמ"ח.

רק זמן קצר היא עסקה למעשה במיקצועה כמורה. למרות זאת נשאר התואר הזה דבוק לדמותה. הוא הפך כבר חלק מאופייה.

עד היום היא אוהבת לספר עד כמה היתה בלתי עצמאית בתחילת דרכה. יום אחד, כשנכנסו הרבינים לדירתם החדשה בצהלה, היא הבחינה בעכבר בדירה. היא מיהרה לצלצל ליצחק שיבוא להושיעה. הוא עמד לצאת לסיור ביחידה צבאית והציע לה להסתדר בעצמה. ברוב יאושה הזעיקה את אביה, שהגיע לבית עם גרעיני חיטה מורעלים והשמיד את העכבר.

הגדול בגאונים

היחסים בין יצחק ולאה היו מושתתים תמיד על אהבה והערכה הדדית. היא העריצה אותו מתחילת דרכם. לאה רבין מאמינה עד היום בכל ליבה שבעלה הוא הגאון הגדול ביותר, כמעט בכל התחומים, הקיים עלי אדמות. הכרה זו לא שמרה רק לעצמה. בכל הזדמנות היא ניסתה להתחלק בה עם אחרים, ובמיוחד עם יצחק.

קשה לדעת מה היא בדיוק הטראומה מאחרי הדחף העצום של לאה להגיע אל התהילה. ייתכן ומה שגרם לכך הוא ניסיונו של דויד בן־גוריון לחסום את דרכו של רבין לצמרת צה"ל, בשל האקט של הפרת המישמעת שנקט בתחילת דרכו הצבאית. הוא הפר פקודה והשתתף, בניגוד לאיסור שהוטל על קציני צה"ל, במיצעד הפלמ"ח ברחובות תל־אביב.

מאז, כאילו כדי להוכיח שרבין מסוגל להתקדם על אפם וחמתם של יריביו, לא הפסיקה לאה לחתור לקידומו של בעלה. היא ניסתה לבנות את אישיותו מחדש ולהרחיב את אופקיו. בהשפעתה החל לשחק טניס. יחד הלכו ללמוד צרפתית. הוא הפסיק. היא המשיכה. היא הקפידה על הדיאטה שלו, נאבקת כדי שיפסיק לעשן, שישתה פחות אלכוהול.

אולם במיוחד דאגה לאה לפרסם את יצחק, ככל שניתן. בתקופה בה בה כיהן כאלוף פיקוד־הצפון, למשל, היא מצאה דרכים לעקוף את המיגבלות שהיו מוטלות על פירסומת לקצינים. היא יזמה אירועים ומיבצעים, חגיגות ומיפעלים שנתנו לרבין את האפשרות להתפרסם בעקיפין, תוך נוכחות באירועים אלה.

מאז ומתמיד חששו ממנה קציני המטה של רבין. הם ידעו שהוא נתון להשפעתה וחששו לעורר את זעמה. מצד שני, כשרצו להעביר משהו אליו, עשו זאת דרכה.

אזרחי ישראל.

צרפו את קולכם לשיחרורם של העצירים המינהליים

מאז אפריל 1974, עצורים כמה עשרות אישים פלשתינאים מהגדה המערבית ומרצועת-עזה. הם עצורים על-פי צו מינהלי (תקנות ההגנה לשעת חירום, 1945), בחלקם עונו במעצר, מבלי שהופנתה נגדם כל אשמה ומבלי שהובאו למשפט. באחרונה שוחררו כמה מהם, אך רובם עדיין עצורים.

„אשמתם" של העצירים המינהליים — התנגדותם לכיבוש ושאיפתם לשלום.

מעצר מינהלי הוא עיוות דין. מעצר מינהלי הוא הפרה של זכויות האדם.

יושם קץ לעיוות!

ישוחררו העצירים המינהליים!

הליגה לזכויות האדם והאזרח
ת"א — ת"ד 14192

* חרימו תרומה למימון פעולותינו.

למסירה

חתלתול סיאמי

בן שבעה שבועות,
תמורת 250 ל"י.

נא לפנות למס' 03-244553,
בין השעות 15.00—16.00.

ההזדמנות הגדולה לפירסומת ללא הג־בלה ניתנה לאחר מילחמת ששת־הימים. רבין היה גיבור הניצחון ולאה רבין הפכה לדוברת הניצחון. מאחר שרבין המופנם לא הירבה לספר ולהתראיין, עשתה זאת לאה במקומו. סיפוריה על המקלט שמצאה ב־שוחה בגינת ביתם, אותה חפרה בתם דליה, שעה שפגזים התעופפו מעל מקל־קיליה לתל־אביב — עשו כותרות בכל העולם.

בראיונות שהעניקה לעיתונות העולם, סיפרה איך בעלה הרמטכ"ל צילצל אליה והודיע לה על השמדת חיל־האוויר המצרי כמה שעות לפני שנמסר הדבר לידיעת העולם. קרוב לוודאי שלא הגזימה בכך. עד היום מצלצל אליה ראש־הממשלה מספר פעמים ביום. מדווח לה על המתרחש ומתייעץ עמה בבעיות שונות.

הדוברות בשמו נמשכת עד היום. כך, למשל, אחרי שמונה כראש־ממשלה, היתה זו לאה שדיברה בשמו על חוויות המינוי: „התחושות שלי הן בהחלט לא של צהלה, מפני שאני חושבת שיש עוד הרבה קשיים בדרך. זה לא כמו תפקיד אחר, שבו אתה אוסף את הידע שצברת, את היכולת, את הכישורים, אפילו את אימון הציבור, והולך קדימה לקראת מינוי של רמטכ"ל. או שגריר."

צריך היה לקרוא את הראיון פעמיים, כדי להבין שהיה זה רבין שמונה כראש־הממשלה, ולא אשתו.

מאניה של עיתונות

כדי שיא תתקבל תמונה מסולפת, חובה לציין שלאה רבין נהונה בתכו־נות חיוביות לרוב. היא אשת מישפחה מסורה. היא סבתית מעולה. פעם גילתה כי היא הולכת כל לילה לישון עם ספרי־בישול, מחפשת מירשמים ומכניסה גפרו־רים בין הדפים כדי לציין מירשמים מעניי־נים. היא חובבת צילום וטיולים, מארחת למופת וידידה טובה לחוג קטן של חברים, כמו המהנדס רפי בלומנפלד, אחותו נעמי שמר (לא המשוררת) או אלוף (מיל.) יעקב חפץ ורעייתו.

אולם שתי תכונות אחרות הן הבולטות באישיותה. האחת היא חשדנות שאינה יודעת גבול. לאה רבין הושדת בכל מי שמתקרב אל יצחק, כי הוא אוייב בפור־טנציה. היא סבורה שמנסים להתנכל לו, ששונאים אותו, שרוצים להכשילו. משום כך היא רואה את תפקידה, כמו שאר ה־מקורבים לו — להגן עליו.

ביום בו נבחר על ידי מרכז מפלגת העבודה לראש־ממשלה, נערכה מסיבה ב־דירתם בנווה־אביבים. לאה רבין מיינה אישית מי זכאי ורשאי להשתתף במסיבה ומי לא.

כתוצאה מחשדנותה המופלגת היא פוגעת גם באנשים הנאמנים והמסורים ליצחק. ב־אלה היא חושדת שהם מנסים להיבנות על חשבונו ומזוהרו, ודואגת להרחיק אותם בעוד מועד. כך, למשל, היתה זו היא ש־הרחיקה מעל בעלה את מזכירתו הנאמנה במשך שנים, בצה"ל ובשגרירות בוושינג־טון, סגן־אלוף רוחמה צפריר־חרמון. וזאת אחרי שבשעתו הגדירה אותה כ„יפהפיה, פיקחית וטאקטית מאוד."

מידת החשדנות היא הקובעת גם את יחסה של לאה רבין לעיתונות. היא, ובע־קבותיה גם יצחק רבין, אינם מסוגלים לקבל ביקורת עיתונאית כלשונה. הם מחפ־שים מאחריה תמיד כוונות ניסתרות ושינ־אות אישיות. היחס לעיתונות התפתח אצל לאה רבין למעין מאניה. לעיתים נדמה שכל תמונת העולם שלה מורכבת מפירסומי העתונים. בעיקר אודות בעלה.

מזה שנים, מאז תחילת דרכו הציבורית של יצחק רבין, היא גוזרת ואוספת קטעי עיתונות המתייחסים אליו. לא רק זה. יש לה נטייה מובהקת לאספנות של מזכ־רות אישיות, כמו כרטיסי־ביקור, או כר־טיסי הזמנה שקיבלה, אפילו מאנשים ש־אינה מכירה. היא שומרת בקפדנות אוס־פים אלה, וממלאת בהם תיקים גדושים. היא אינה יכולה להישאר אדישה למקרא דברים המתפרסמים בעיתונות, המקוממים אותה.

פעם קראה בהארץ ביקורת של הדה בושס על הביוגראפיה שפירסמה אשת הנשיא ג'ונסון. הביקורת היתה קטלנית. לאה רבין כתבה מיכתב תגובה, טענה של־דעתה גברת ג'ונסון היא אישיות חזקה, עצמאית ואמיצה. אין לה היופי והברק של ז'קלין קנדי, אבל יש בה רעננות.

כאשר הדברים נוגעים ליצחק או אליה היא מגיבה כמעט ספונטאנית. היא אינה מהססת להרים טלפונים לעיתונאים, לתקוף אותם על דברים שכתבו, או לחלק להם ציוני־שבח, כאילו הם שכירים של משרד ראש־הממשלה. דורון רוזנבלום כתב פעם בהארץ מאמר בזכותו של פרס, כמי ש־ראוי יותר מרבין לתפקיד ראש־הממשלה. „מי זה דורון רוזנבלום?" שאלה מכר, ובאותה נשימה המשיכה, „לא חשוב, בשבילי הוא מת."

לא ייאמן כמעט איזו מידת חשיבות מייחסים הרבינים למה שנכתב או לא נכתב עליהם בעיתונות. לעיתים נדמה כי פעו־לותיהם מונחות על ידי המחשבה איך יופיעו הדברים בעיתון. וכיוון שלרוב אין משאלותיהם בתחום זה מתגשמות, הם מפתחים בקירבם איבה קיצונית למעצמה השביעית. כשהתבטאה לאה רבין במסע האחרון כי „שום דבר לא יעזור — העי־תונות תישאר האוייב הגדול שלנו," קשה היה לשמוע בדבריה אלה נימת השלמה. היה זה יותר מעין הסבר מדוע היא ויצחק ימשיכו להילחם בעיתונות.

„אולי במשך הזמן אתחסן," אמרה לאה רבין לא מכבר, „אבל בינתיים אני לוקחת ללב דברי ביקורת מרושעים."

אבל העולם אינו מורכב רק מצדיקים האוהבים את יצחק רבין, או מרשעים ה־שונאים אותו. יש גם אנשים השופטים דב־רים לגופם. ואם בפי אלה יש דברי ביקו־רת על המעורבות הגוברת והולכת של רעיית ראש־הממשלה בניהול ענייני ה־מדינה — ועל ההשפעה השלילית שיש לה לא פעם על כושרו לתפקד כראוי — אין זה רק משום שהם נוטרים לה או ל־בעלה איבה אישית, ורוצים ברעתם.

עם נאנסי קיסינג'ר
מורה ניצחית בחופשה

השבוע הזמן לתת דין וחשבון על מעשיך. אם אתה איש עסקים עליך לקבל החלטות סופיות. אל תהסס! קצת יותר ביטחון יוסיף לכל תחומי החיים שלך. שחה עם הזרם. בת מזל טלה, סימכי על בני מזל תאומים, בתחום האה־בה, היא טובררת לידך, אולם תחמיצי אותה. שבוע רומנטי.

* * *

עירנות רוחנית תאפשר לך להתגבר על כל מיני התנגדויות צפויות ובלתי־צפויות. רעיון מבריק, אם יבו־סס על־ידי תיכנון ל־לעומק, עשוי לעצב את עמדתך הציבורית בצו־רה ובמידה בהן טרם נתנסית. זהו שבוע טוב לביקור אצל התופרת או בתצוגות־אופנה. אל תסמוך על ידידים. עשה את כל הדרוש בעצמך ובמו־ידיך.

* * *

זהו חודש מסובך ומוטב שתתחילי אותו ברגל ימין. הצעת עבו־דה חדשה מסתמנת לקראת סוף השבוע. זה לא יהיה נוח במיוחד; אבל אם אתה רוצה, אתה יכול להסתכן. זיכרי שהאיש שפגשת בדרכך אינו כפי שאת רוצה אותו, אולם כדאי שתפיקי ממנו את מלוא התועלת. סוף השבוע מבטיח לך אושר. המנעי מטיולים מרוחקים.

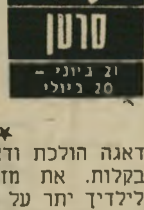

הזהר מאוד מלהיכנס להתחייבויות כס־פיות. אל תיכנס לעיס־קות חדשות בלי לבדוק אותן היטב. עם זאת, הזמן מתאים לעריכת תוכניות כספיות לטווח ארוך. סמוך על עצתו ותבונתו של ידיד, בעי־קר אם נולד במחצית הראשונה של חודש מרס. אתה עשוי לש־אוב סיפוק רב השבוע.

* * *

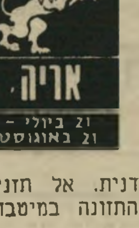

דאגה הולכת ודאגה באה, קחי את החיים בקלות. את מזניחה את בעלך ודואגת לילדיך יתר על המידה. בעלך עלול להיפגע ו־לחפש תשומת־לב ב־שדות זרים. הוא יתחיל להיעדר מהבית לפני שתיפקחנה עיניך. כוח ההרגל פועל השבוע ל־רעתך. מוטב היה לו הקדשת פעם תשומת־לב לחידושים ולאפש־רויות בלתי מקובלות. שימרי על דיאטה קפדנית. אל תזניחי את מראיך. שני את התזונה במיטבחך.

* * *

זוהי תקופת עליזות ו־מהנה. דווקא משום־כך אסור לך להפקיר את האינטרסים שלך. השבוע הכל ורוד. אם אתה סבור שזה בניגוד לאופייך, זכור שגם אתה אינך אוהב בדי־דות. אל תזלזלי בסוב־בים אותך — הם חשו־בים לך. עוד תזדקקי להם. כישרונך האמנותי עוד יתגלה ברבים.

אל תאמין להבטחות שניתנו לך במקום־עבודתך, ותפסיק לחיות נאיבי. דאג שכל זכויותיך תשמרנה, ו־תבטח אותן בחוזה. ה־קרירות של בת זוגך אליך תימשך עוד קצת, אך אם תגלה הבנה ו־לא תלחץ, זה יעבור. בת מאזניים: אירו־עים חברתיים בחברתה של אישיות מבריקה יגרמו לך הנאה והת־רגשות. השבוע גם תגיע אליך תשובה למכתב ששלחת לחו"ל. אם אתה בעל חזות חיצונית בהירה — אל תהסס השבוע להמר על האדום.

* * *

איני מכיר הרבה שבועות טובים יותר למצוא מרגוע בטבע, ב־אנשים חדשים, ובדב־רים יפים. זהו שבוע שצריך להיות מוקדש חצי־חצי: לעבודה ו־לבלוי, בייחוד להסתכ־לות, ביקור בתערוכות וכיוצא בזה. אם תשקיע את כל הזמן לאחד מ־שני התחומים — תינזק. אם תמשיך לדאוג — תגרום נזק רב לזקוקים לך ביותר.

* * *

אינך מקדיש מספיק תשומת־לב לילדיך ומשפחתך. משהו אוכל אותך מבפנים והופך אותך לאדם חסר סבלנות. טיולים באוויר הצח ומנוחה יועילו לעסקיך יותר מדאגה. בת קשת — העצות אשר ידידתך נתנה לך בענייני לבוש הן טובות ורעיונותיה נכונים. שמעי בקולה והפסיקי לחיות כל־כך שמרנית. במישור הרו־מנטי נכונה לך הפתעה נעימה ביותר.

* * *

עבודתך הנוכחית הינה קשה וחסרת תוצאות כאחד. דבר זה מחייב שינוי הגישה מחד, ו־יתר רצינות מצידך ל־נושא בכללו מאידך. גם שינוי כללי של סידרי חייך יביא לכך שמצבך ישתפר. בשטח הרומנ־טי, עוד לא היה שבוע מוצלח יותר עבורך, גדי. מעט יוזמה וה־כיבושים יקנו לך שם של זאב נוראי. בת גדי, לבשי לבן.

* * *

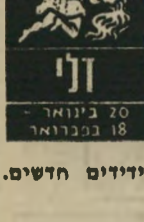

גל חדש של הצלחות פינאנסיות כורך עימו התמוטטות כו־חותיך. אל תהסס לי־טול חופשה קצרה, לצאת לאתר נופש, ל־הכיר אנשים חדשים — אבל מצד שני, אל תיכנע לנטיותיך הטב־עיות לחסל את ההווה כדי להתמסר למחר מעורפל. בת דלי: פגי־שה מיקרית — אהבה גדולה. השתדלי להכיר ידידים חדשים.

* * *

אל תסתבך בהוצאות כספיות שאין בהן תועלת. החיסכון מתאים לך יותר מפזרנות. היא לא תאהב אותך יותר אם תבזבז את כל מה שיש לך על שטויות. כדאי שתפסיק להסתובב ותשב יותר בבית. בת דגים: תפסיקי לקנא ו־לריב איתו על כל שטות. הוא עדיין אוהב אותך, אך אם תמשיכי לנדנד, יילך למישהי אחרת. היי נעימה ו־נשית, ושמרי על יופייך. היזהר משחור.

"אלה היו המשחקים של חיי!" אומר בארי לייבוביץ - כוכב הכדורסל של הפועל ת"א שהגיע לשיא יכולתו

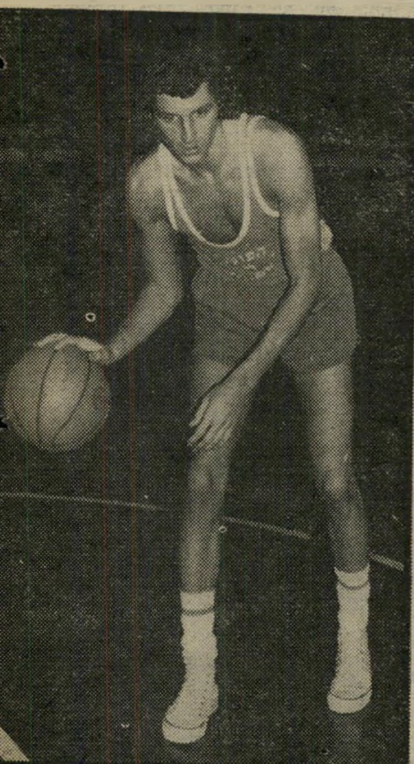

לא היה צריך להיות חובב־כדורסל או אוהד של קבוצת הפועל תל־אביב, כדי להתלהב בשבועות האחרונים מהופעותיה של הקבוצה, במיסגרת מישחקי גביע קוראץ׳ בכדורסל. היו אלה תצוגות־ספורט מהמלהיבות ביותר שניראו אי־פעם בארץ, בעיקר בזכותו של כדורסלן צנום וענָיו, שהגיע העונה לשיא היכולת שלו — בארי לייבוביץ׳. במישחק אחד הוא קלע בעצמו 48 נקודות, במישחק שני — 49. הוא קצר שבחים מפי כל המומחים. הוא היה, ל־מעשה, הפועל תל־אביב — איש אחד שהפך קבוצה אפורה מכונה מעוררת־התפעלות.

„תנו לנו בארי לייבוביץ׳ כזה, ואנחנו אלופי אירופה," נאנחו בקינאה אוהדי ה־אלופה, מכבי תל־אביב, שאינם רווים נחת מהופעות קבוצתם במיסגרת מישחקי גביע אירופה לאלופות.

לא היה ספק — בארי לייבוביץ׳ דוהר לקראת התואר של ספורטאי השנה.

בקיץ 66׳, במהלך אליפות יבשת אמריקה

האמריקאיים

מארק טורנשיין ובארי לייבוביץ׳, בעת שהצטרפו לקבוצת הפועל תל־אביב, לפני שמונה שנים. הם נראים כאן בעת לימודי עיברית באולפן.

מנפח הבאלונים

(המשך מעמוד 19)

כך, למשל, הוא תובע עתה לעצמו את כל הכתרים והאשראי של פרשת חקירת אוטוקארס, שתמיר רכב עליה במשך זמן ממושך. (אגב: בעל אוטוקארס זוכה בסופו של דבר בבית־המישפט!).

אולם אולמרט האיש — שבאופן אישי הוא הרבה יותר סימפאטי מתמיר, ביודעו לרסן ולעדן את השחצנות והיוהרה הדו־חפים אותו — הוא חסר־חשיבות. חשובה התופעה שהוא מייצג, לה שותפים גם מיספר ח"כים מסיעות אחרות.

יש בה סכנה ממשית לחירותם הפיזית, החברתית והכלכלית של האזרחים במדינה. מפעילותו הפסבדו־בלשית של ח"כ אולמרט נודף ריח של ציד־מכשפות והעלתן על המוקד הציבורי, ללא מישפט, אף לא מישפט מהסוג שבו היתה האינקוויזיציה בימי־הביניים מזכה את קרבנותיה.

התופעה שמייצג אהוד אולמרט היא תופעה של רשות־חוקרת־לכותרת, הבוחרת לעצמה את ה־קרבנות, שופטת אותם באמצעות כותרות העיתונים, הרדיו והטלוויזיה, ואחר־כך מניחה אותם ל־נפשם, כדי לפתוח במירדף אחרי הקורבן והכותרת הבאים.

הרשות־החוקרת־לכותרת נהנית מחסינות בלתי־מוגבלת ויכולה, לפיכך, להשתולל ככל העולה על דעתה. מכיוון שכל חקירה כזו נכללת אוטומטית במיסגרת פעילותו הפרלמנטרית של הח"כ, הוא אינו בר־תביעה. אי־אפשר לאלץ אותו לוותר על חסינותו כדי לעמוד לדין. גם אין הוא יכול לוותר על החסינות, אם ירצה בכך.

על העיתונות, השופטת גם היא באמצ־עות הכותרות, מוטל מוראה של הרשות השופטת, המהווה מחסום מפני פירסום מסולף ומפליל. מיגבלה כזאת אינה מוטלת על הח"כ. להיפך, כפי שנלמד במיקרה אולמרט, הוא רואה את עצמו זכאי לזלזל בפומבי אפילו ברשות השופטת.

מבחינה מעשית מפריעה החדירה של חברי־כנסת לתחום הבילוש ה־פלילי לעבודתה של המישטרה, יותר מ־אשר היא מועילה. היא מהווה תחרות בלתי־הוגנת למישטרה, ותהיה זו בלתי־יעילה או בלתי־מוכשרת ככל שתהיה.

שכן, הפסבדו־בלשים של הכנ־סת אינם כבולים לדיני הראיות. מה שמשמש עבורם הוכחה, אינו חייב להיות קביל כהוכחה בבית־המישפט. אין מוטלות עליהם כל ההגבלות הפרוצדוראליות והחוקיות הקיימות לגבי הכנת תיק ל־אישום פלילי במישטרה, או לגבי הכנת כתבה, לפירסום בעיתון.

מכיוון שהציבור אינו בקיא בכך, הוא רק יכול להריע לגבורתו של הח"כ־היודע־הכל, מי הם הרוצחים ומי הם ראשי־הפשע־המאורגן. רק טבעי הוא שהציבור לעג למישטרה על שהיא אינה יודעת מה שיודע הח"כ, אחרי שתיית כוס עראק אחת עם מה שנדמה לו שזה עולם תחתון.

קיים לפרשה היבט נוסף, מסוכן לא פחות. עד כה בחר אולמרט את קרבנותיו — שלרובם אין כל אפשרות להתגונן נגד האשמותיו והחשדותיו — מהתחום הפלילי. רק פסע מפריד בין ציד־מכשפות בתחום הפלילי לבין ציד דומה ב־תחום הפוליטי. ג׳ו מקקארתי ה־מפורסם השתמש באותה שיטה עצמה.

לא לחינם קיימת ברוב המדינות המתו־קנות הפרדה מוחלטת בין הרשות המחו־קקת, שהיא פוליטית, לבין מוסדות ה־חקירה והשיפוט, שהם א־פוליטיות מעיקרן. חקירות מהסוג אותן מתיימר לבצע ח"כ אולמרט חייבות להיות מבוצעות במדינה מתוקנת על־ידי עובדי־ציבור, שהם חסרי־פנייה פוליטית. ברגע שעסקן מיפלגתי מדרגה ד׳ הופך לבלש ולתובע־כללי, הוא זורע את זרע הבולשת הפוליטית והמיש־טרה הפוליטית במדינה.

אפילו אם פעילות מעין זו היתה מביאה לתוצאות של ממש, היא פסולה מעיקרה. מוטב שכמה פושעים ואנשי עולם־תחתון יסתובבו חופשיים, מאשר שיצוץ בכנסת מין תובע־כללי מיפלגתי, המדמה לעצמו שהוא האינקוויזיטור של המדינה.

אבל הפעילות הזאת נועדה מראש להיות עקרה. אין היא אלא מירדף אחרי כותרות תוך ניפוח באלונים, יצירת גלמים מפחי־דים וציד־מכשפות.

כאשר אמצעי־התיקשורת חולקים לה שבחים ויוצאים מכליהם בהתמוגגות למראיה — זהו סימפטום נוסף לטירוף־המערכות, כו לקתה המדינה.

בוא אל הבנק הבינלאומי הראשון ותקבל

100% הצמדה

בתכניות החסכון

קצר וצמוד | עוד דירה | חסכון 10000

הבנק הבינלאומי הראשון

40 סניפים לשרותך ברחבי הארץ

לפי בקשת הקהל תמשך תערוכת

מרתון עירום

עד 15.2.76

גלריה לאמנות תוראל

רח׳ ז׳בוטינסקי 3, ת"א

שעות הביקור: יום־יום 13—11, 20—17

שישי 13—11, שבת 13—11, 21—18

ידיים של זהב

בכדורסל לקבוצות יהודיות, הופיע ג'ו לופצ'ק, מומחה־הכדורסל מס' 1 של ה־כדורסל האמריקאי, כדי לחזות בקבוצת ה־כדורסלנים היהודיים האמריקאית, שייצגה את נבחרת הכדורסלנים היהודים של ארצות־הברית. באחד ממישחקיה של הנבחרת היהודית הבחין ג'ו לופצ'ק בבחור דק־גיזרה, בעל פני ילד, השולט שליטה מגנטית בכדור. היה זה בארי לייבוביץ', שאז מלאו לו 20 שנים.

באותה תקופה, היה בארי לייבוביץ' סטודנט לחינוך גופני והיסטוריה באוניברסיטת לונג־איילנד בניו־יורק. עד אז, מעולם לא פגש בג'ו לופצ'ק, אם־כי שמע עליו רבות, באמצעות כלי־התיקשורת. לופצ'ק, שבא לחזות מקרוב בקבוצה היהודית האמריקאית, נדהם נוכח מבצעיו של הסטודנט בן ה־20. בתום אחד ממישחקיו של בארי, קרא לו לופצ'ק לשיחה אישית. בארי לייבוביץ' רטט מהתרגשות, כשלופצ'ק הגדול עמד לנגד עיניו: „שמע," אמר לו לופצ'ק, „לא ראיתי מעולם פליי־מייקר כמוך, בכל ארצות־הברית. אפילו בוב קוזי האגדי היה יכול ללמוד ממך."

הפגישה עם ג'ו לופצ'ק הותירה מישקע בבחור האמריקאי־יהודי, שהחל חושב ב־רצינות על הכדורסל כמיקצוע לעתיד. „המחמאות שנתן לי לופצ'ק נתנו לי עידוד. אלה היו המחמאות הגדולות ביותר שקיבלתי בחיי," אומר היום בסיפוק בארי לייבוביץ' בן ה־30 המיתמר לגובה של 1.88 מ'.

קפיצה גורלית לישראל

בקיץ '67 סיים בארי לייבוביץ' את לימודי התואר הראשון, ומייד לאחר־מכן החל את דרכו ככדורסלן מיקצועני. הוא היה אחד משני הכדורסלנים־היהודים־המיקצועיים היחידים, ששיחקו באותה תקופה באחת משתי הליגות המיקצועניות ב־ארצות־הברית. קבוצת פייפרס, מהליגה ה־שנייה, החתימה אותו על חוזה לשנה, בסך 15 אלף דולר. לייבוביץ' סיים את שנתו הראשונה כמיקצועני בהצלחה גדולה: הוא נכלל בקביעות בחמישייה הפותחת של קבוצתו המיקצוענית, כאשר ממוצע קליעותיו מגיע ל־20 נקודות בקירוב למישחק.

כעבור שנה אחת כמיקצוען, החליט בארי לצאת לחופשה באיי רודוס. במהלך הטיול הוא נזכר, לפתע, שיש לו חבר בישראל, איוון לישנסקי, ששיחק באותה שנה ב־הפועל תל־אביב. בארי החליט ל„קפוץ" לישראל. „קפיצה" זו, הביאה מיפנה מש־מעותי בחייו של הכדורסלן היהודי המחונן.

היום, אחרי שבע וחצי שנים, מנסה לייבוביץ' להיזכר בביקורו הראשון בישר־אל: „פגשתי את לישנסקי והוא אמר לי: ,תבוא להתאמן אתי.' אמרתי לו: ,אני בחופש. מספיק שיחקתי כל השנה.' לבסוף הוא גרר אותי למיגרש בבית אושיסקין. באתי לאימון, ולא היו לי נעליים. בהתחלה היה נדמה לי שהם לא־כל־כך מעוניינים לתת לי נעליים. התחלתי לשחק, ואז–זה כבר היה אחרת. בסוף האימון ראיתי שהם מרוצים ממני. באו אלי חברי ההנהלה, ואמרו לי שאני חייב לשחק בהפועל תל־אביב. אמרתי להם שאני מיקצוען וזה בלתי־אפשרי לפי החוק. אבל הם לא ויתרו, ואמרו לי שאין כוח בעולם שימנע שאני אהיה בהפועל תל־אביב.

הצברים טורנשיין ולייבוביץ' כיום, בדירתם ה־משותפת. בזכותו של בארי, התעלה גם מארק טורנשיין לרמת־מישחק גבוהה והרבה לקלוע לסל, במישחקיו האחרונים.

„למחרת," ממשיך בארי, „הביאו לי טופס. אמרו לי שאם אני רוצה לשחק בישר־אל, אני חייב לחתום עליו. אמרו תחתום, חתמתי. התברר, שהטופס הזה הוא טופס־שחקן. זה טופס כמו חתונה בלי גט. כש־התחלתי להבין מה קורה, ידעתי שקברו אותי בהפועל תל־אביב. קיבלתי כל חודש 600 ל"י. זה לא היה הרבה, אבל הסתדרתי."

בעונת הכדורסל 1968/69, החל בארי לייבוביץ' מופיע על מיגרשי הכדורסל. הוא פתח את הופעותיו בישראל בסערה, וקנה את לב הצופים. חובבי הכדורסל, ולאו־דווקא אוהדי הפועל תל־אביב, באו לראות את הלהיט החדש של הכדורסל הישראלי. תכונות של להטוטן; שליטה מושלמת ב־כדור; ראיית שדה־המישחק בצורה בלתי־רגילה, תוך חלוקת־כדורים מתוחבלת, הדביקו ללייבוביץ' את הכינוי ,הקוסם', האשף הכל־יכול. תמיד אמרו ואומרים עליו: „מקומו במכבי תל־אביב."

או־אז בא הדרבי הגדול, שנערך באיצטדיון בלומפילד, לעיני רבבת צופים. הפועל תל־אביב חיזקה את שורותיה בחמישה כדורסלנים אמריקאים, במטרה לנפץ את ההגמוניה המכבית. בארי לייבוביץ' היה דרוך להצגת־הכדורסל באיצטדיון הפתוח. הכל היה מוכן.

כשהגיעו הקבוצות לחדרי ההלבשה, הודיע מנהל־הקבוצה דאז, עורך־הדין חיים ליפקין, שבפיו הודעה חשובה: „בארי לייבוביץ' לא יכול לשחק הערב. בצהריים, הגיע מיכתב מפיב"א (ההתאחדות ה־בינלאומית לכדורסל), האוסר לשתפו ב־מיסגרת חובבנית, בגין עברו המיקצועני בארצות־הברית." בארי לייבוביץ' היה המום. הוא לא הסתיר את ריגשותיו ופרץ בבכי.

דוגמה לכדורסלן מושלם

שנתיים וחצי ישב בארי לייבוביץ' על הספסל. בתוך תקופה זו, שהה ב־ארצות־הברית משך שנה וחצי, שם עשה את שירותו הצבאי כמורה לחינוך גופני. בהתקרב תום השנתיים וחצי להקפאתו, הפעילו עסקני ספורט בישראל לחץ כביר על מוסדות פיב"א, במטרה לקבל את ה־היתר המיוחל.

התברר שבארי לייבוביץ' קיבל את ה־היתר, בעיקבות חוק בלתי־כתוב שלפיו מיקצועני שמשבית את פעילותו למשך שלוש שנים, מקבל היתר אוטומטי. „כש־הייתי בארצות־הברית בתקופת השירות ה־צבאי," ידע בארי לספר, „הציעו לי חוזה מיקצועני של 30 אלף דולר (!) באחת מקבוצות הליגה השניה." בארי סירב, הוא ביכר לחזור לישראל.

בתום עונתו השנייה של בארי לייבוביץ' בהפועל תל־אביב, נערכה אליפות אירופה לכדורסל בברצלונה. הוא החל גורר את נבחרת ישראל להישגים כבירים. מעצמות כדורסל לא יכלו לעצור את בארי לייבוביץ' שתודות לו, תפסה הנבחרת הלאומית הישראלית בכדורסל את המקום השמיני. ז'יאן אשכנזי, אחד מפרשני־הספורט ה־בכירים באירופה, אמר עליו: „כל בית־ספר לכדורסל חייב להשתמש בלייבוביץ' כדוגמה לכדורסלן מושלם."

בתום אליפות אירופה בברצלונה, מייד עם פרוץ מילחמת יום־הכיפורים, עזב לייבוביץ' את הפועל תל־אביב והצטרף לקבוצה ההולנדית לייווים. וכך הסביר את עזיבתו: „אני מעוניין ללמוד פיזיותראפיה." לאמיתו של דבר, היתה לעזיבתו את הארץ סיבה נוספת: נשבר לו מהפועל תל־אביב.

בהולנד כינו אותו „יוהן קרויף של ה־כדורסל." ואז עבר חתול שחור בינו לבין מאמנו, וגרם לשובו ארצה. בהפועל תל־אביב הבטיחו לפתוח דף חדש. ואומנם, ה־קבוצה הצליחה, אם־כי בקושי רב, לחזור לזירה האירופית.

בקיץ האחרון הופיע לייבוביץ' בניבחרת ישראל בכדורסל במיסגרת אליפות אירופה שנערכה בקארלובץ. מאמנים שחזו בו, הצביעו עליו כעל אחד הפליי־מייקרים הטובים באירופה. הוא לא נכלל בנבחרת אירופה בגלל סיבות פוליטיות. גם בעונה זו, במיסגרת גביע אירופה, שוב עולה לייבוביץ' לכותרות.

לא־מכבר הציג בארי את שני מישחקי חייו, בישראל. המישחק הראשון היה נגד היריבה האיטלקית קינאמרטיני, שבו קלע לייבוביץ' 48 נקודות, וכימעט הביא למחיקת הפער בן 24 הנקודות מהמישחק הקודם. השני היה מול הקבוצה הספרדית המהוללת ברצלונה, שבו השיג בארי שיא קליעות חדש במישחקי גביע אירופה — 49 נקודות. „אני מרגיש שהיום אני בכושר טוב. פעם אחת, בארצות־הברית, קלעתי 60 נקודות," הוא נזכר.

בהופעותיו התגלה בארי לייבוביץ' ככדורסלן חם־מזג. מול הקבוצה הצרפתית אנטיב הוא ספג עבירה טכנית־מישמעתית, והיה נדמה שהוא עומד להסתער על ה־שופטים. „כשאני מתעצבן על המיגרש, זה לא רק בגלל השופטים והמישחק עצמו. הכעס בא גם מדברים אחרים," הוא אומר.

חוש־מלידה לכדור

„בין המעריצים יש גם מעריצות," מודה בארי בביישנות. „מטלפנות אלי בחורות, אני חושב שאולי הן ילדות. בדרך־כלל, כשבחורה מטלפנת אלי, היא אומרת שהיא יפה, ומעוניינת לפגוש אותי ברחוב מסויים, או במיסעדה. מה שמעניין אותי זה מניין הן מקבלות את מיספר־הטלפון שלי, שלא כתוב בספר־הטלפונים."

לייבוביץ', שהוא גרוש, מתגורר בדירה אחת יחד עם חברו־לקבוצה, מרק טורנשיין, מסרב בכל תוקף לספר על חייו ה־אינטימיים. „זה לא צריך לעניין אף אחד עם מי אני יוצא ומסתובב." אהבת־חייו השנייה היא המוסיקה. דומה שהמיזנון ב־ביתו צר מלהכיל את ערימות התקליטים.

בארי לייבוביץ' מגלה את סוד שליטתו בכדור: „חוש לכדור, זה מלידה. אני לא זוכר את עצמי בחיים ללא כדור. אני זוכר כשאמא שלי היתה שולחת אותי למכולת, הייתי הולך עם כדור." הוא פורש את כפות־ידיו ואומר: „יש לי אצבעות ארוכות. זה מאפשר לי לתפוס את הכדור בכל מיני צורות. לשחקנים גבוהים ממני יש אצבעות קצרות משלי. הידיים שלי יותר מדי אריכות בהשוואה לגובה שלי. יש לי צרות גם עם חולצות. כימעט כולן קצרות עלי בשרוולים."

על קבוצתו, הפועל תל־אביב, אין הוא חוסך דיברי־ביקורת. „הפועל תל־אביב צריכה להיות קבוצה יותר מיקצועית. צריכים להגדיר באגודה את המטרה. אם רוצים להצליח בגביע אירופה, אז צריכים להביא שחקנים פרסט־קלאס. בהפועל תל־אביב מחליפים כל שנה את האמריקאים. השנה אני משחק עם ארבעה שחקנים — אבישר, בן־דויד, וקסמן וספייט — שהם חדשים העונה. מכבי תל־אביב היא קבוצה יותר מיקצועית, הפועל תל־אביב צריכה ללמוד ממנה כמה דברים חשובים."

בארי לייבוביץ' מבטיח לשחק כדורסל ב־מיסגרת רישמית עד שייגמר לו החשק. לא מן הנמנע שבגלל מיבנה גופו המיוחד, שמקנה לו זריזות ומהירות עצומה, יופיע בישראל גם עוד שלוש־ארבע שנים טובות. בינתיים, מדי יום ראשון בערב, במישחקי הליגה, מהתל בארי לייבוביץ' ביריביו, ו־מאידך גורם נחת לאלפי הצופים שבאים לראותו בפעולה.

הגרוש לייבוביץ', הגרוש, מהווה מטרה מתמדת לחיזורי מעריצות נלהבות, המסתערות עליו כמו על אליל־זמר. „מטלפנות אלי בחורות ורוצות לפגוש אותי, בכל מקום שהוא."

מישפט

הצדק הוא עיוור

המתלוננת ההרה חזרה בה מעדותה — והנאשם זוכה וניצל ממאסר בטוח

בצהרי ה־16.8.73 התקבלה קריאה דחו־פה לעזרה במישטרת צפת. כשהגיעו ה־שוטרים לביתה של עליזה יצחקי, סיפרה להם האשה: „לפני כמה דקות נכנסה לדירתי בחורה צעירה, כולה אחוזת היס־טריה, ואמרה לי שהיא בורחת מאדם בשם אקוקה ומבקשת שאסתיר אותה. היא סיפ־רה לי שהוא העביד אותה בזנות בקריית־שמונה, והיא ברחה ממנו.”

מרוב פחד הסתתרה הצעירה, אילנה הרוש * שהיתה אז בת 16 ועשרה חודשים, מתחת למיטה בדירה שבה מצאה מיקלט מפני סרסורה. בהגיעה לתחנת־המישטרה גילתה לחוקרים כי עבדה כמלצרית במלון רקפת בצפת, וכי ימים אחדים קודם־לכן יצאה עם חברה, אברהם חדד, לדירה שבה התגוררו שניהם בקריית־שמונה.

עוד באותו ערב הגיע אל הדירה הנרי אקוקה (32), יליד מרוקו שהיה מוכר כ־עבריין מועד. „אני ישבתי על הריצפה,” סיפרה אילנה. „כשאקוקה נכנס הוא נתן לי כמה סטירות־לחי, לקח בקבוק־בירה ריק, שבר אותו לשניים, איים עלי ואמר לי שהוא יעביר עלי עוד היום תור של 18 מהחברים שלו, שישכבו אתי. הוא פנה אל אברהם חדד, החבר שלי, שהיה

פרקליט מקרין
„אדבר ־רק לפני שופט”

אתי בחדר, ושאל אותו אם הוא מסכים שאני אעבוד בזנות. אברהם אמר שלא, ואז אקוקה לקח שתי כוסות ושבר לו על הפנים. אברהם נפצע, ואקוקה לקח אותו למגן־דויד־אדום.”

לקוחות ערביים. אילנה סיפרה ל־שוטרים כי בתחנת מגן־דויד הצליח אקו־קה לגנוב מארון־התרופות, שעה שהחובש טיפל באברהם הפצוע, מזרק ושתי אמפו־לות וגם חפיסה של 12 כדורי פרודומול, וכי מאוחר יותר הזריק לעצמו סם.

כן סיפרה שאקוקה איים עליה בסכין־גילוח שאם לא תשכב איתו יחתוך אותה, והיא נכנעה. מאוחר יותר הביא איתו גבר ערבי, ופקד עליה לשכב איתו תמורת 150 לירות, אך הערבי שילם רק 60 ל״י. גם הלקוח השני היה ערבי, והוא שכב איתה בתוך גן־ילדים. הוא שילם לה 50 ל״י. את הכסף לקח ממנה אקוקה. הוא המשיך להביא אליה לקוחות, עד שהצלי־חה לברוח מפניו לצפת.

בחקירתו במישטרה אמר אקוקה מיש־פט אחד בילבד: „כל מה שיש לי להגיד, אגיד רק בפני שופט.” הוגש נגדו כתב־אישום, ובו הואשם בשידול אשה שלמטה מגיל 18 למעשי־זנות עם אחרים, בסר־סרות למעשי־זנות, בבעילת נערה שהיא למטה מגיל 17, בתקיפה חבלנית ובאיו־מים. אקוקה, נשוי ואב לילד, הועסק על־ידי המועצה המקומית גיבעת־שמואל כ־רכז קהילתי, וקיבל ממנה המלצות טובות לבית־המישפט.

אילו היה בית־המישפט מוצא אותו אשם בסעיפיו הרבים של כתב־האישום, היה אקוקה הולך לכלא לשנים רבות. הנאשם פנה אל עורך־הדין דרור מקרין בבקשה שייצגו בבית־המישפט המחוזי בנצרת, ב־מישפט שיתנהל לפני השופט תיאודור אור.

„אינני זוכרת”. השבוע, שנתיים וחצי אחרי תחילת הפרשה הופיעה אילנה הרוש, העדה המרכזית של התביעה בפר־שה, כדי למסור את גירסתה לפני השופט. על דוכן־העדים עלתה אשה בחודש ה־תשיעי להריונה. היא נישאה מאז, ועומדת ללדת בימים הקרובים.

על שאלתו של נציג הפרקליטות „האם את מכירה את הנאשם הזה?” השיבה איל־נה, להפתעת הכל: „לא, אינני מכירה אותו.” „נכון שהוא שידל אותך לזנות?” שאל התובע. „אינני זוכרת,” השיבה. גם על השאלה האם הביא לה גברים, השיבה „אינני זוכרת.”

כאשר נשאלה על־ידי השופט כיצד זה שכחה כל מה שקרה, למרות שמסרה במישטרה תלונה מפורטת נגד הנרי אקו־קה, אמרה: „עבר זמן רב מאז. התחתנתי, ואני עומדת ללדת. אינני רוצה להיזכר במה שקרה לי אז, ואיני רוצה שבעלי יידע. לכן איני זוכרת דבר.”

העדים הנוספים במישפט, לקוחותיה־לשעבר של המתלוננת, סיפרו ששילמו לבחור אחד שהביא אותם אל בחורה, וששכבו איתה, אך לא יכלו להצביע על כך שאילנה היתה אותה בחורה.

„בנסיבות אלה,” כתב השופט בהכרעת הדין, „אם־גם לא השתכנעתי שהראיות כפי שבאו משקפות את האמת, ובוודאי לא את כל האמת לגבי העובדות החשובות לעניין — לא היה מקום שהנאשם ישיב לאשמה.” הוא החליט לזכות את הנרי אקוקה מכל סעיפי כתב־האישום.

* השם בדוי, לשם הגנה על שם ה־קורבן במיקרה מיוחד זה.

מנגנון

הדוגמה האישית של קצין־הביטחון

האיש הממונה על טוהר פקידי המכס הונה בעצמו את הנהלת המכס

מעצרו של מנהל־המכס בחשד של שוחד העלה שאלות רבות לגבי הנוהלים הקיימים במנגנון זה.

דוגמה מעניינת לגבי טיב הנוהלים האלה מספק דווקא האיש הממונה על טוהר־המי־דות של עובדי המכס בצפון — שרגא כס־פי, קצין־הביטחון של המכס בחיפה.

„מרבית שעות היום”. בשנת 1972 ירש כספי מהוריו עסק מיסחרי משגשג — מחסנים למכירת עצים, ברחוב קיבוץ־גלויות 6—4, חיפה. אותה עת הוא שירת כסרן בצבא־הקבע. ניהול העסק גזל חלק ניכר מזמנו, והפריע לעבודתו בצבא.

כספי הגיש לצבא בקשת חופשה־ללא־תשלום מ„סיבות מישפחתיות”, למשך שנה. ב־1 בפברואר 1973 אושרה בקשתו.

בו־ביום כבר נתקבל כספי לעבודה במ־כס, כקצין־ביטחון ראשי בחיפה.

לממונים עליו דיווח על־פה על מחסן העצים שברשותו, אך ציין כי העסק קטן, לא־ריווחי, מנוהל מזה 20 שנה על־ידי אותו מנהל־עבודה והוא, אישית, אינו נוכח במקום.

ב־29 בדצמבר 1973, שלושה חודשים לפ־ני תום מועד סיום שנת החופשה־ללא־תש־לום מצה״ל, פנה כספי לצבא בבקשה לה־תרת חוזהו. בבקשתו ציין: „הגעתי למס־קנה שאין לי כל אפשרות לנהל את עסקי ללא פיקוח צמוד, אשר יגזול את מרבית שעות היום, וצורת ניהול אחרת תגרום לי להפסדים כספיים ניכרים.”

בבקשתו לא ציין כספי, כי מזה חודשים רבים הוא משמש כקצין־מכס.

רווחים ניכרים. בקשתו אושרה. חו־זהו הותר, וכספי המשיך לעבוד כקצין־הביטחון במכס, כאשר הממונים הארציים עליו יושבים בתל־אביב ובירושלים, ואילו בתחום שילטונו, בחיפה, לא היה עליו כל פיקוח. כך יכול לשלב יחדיו את עבודתו במכס עם עבודתו הפרטית במחסני־העצים, אשר, לפי עדות עצמו, גזלה את מרבית שעות־היום.

תגובת דובר־המכס בנושא זה: „כספי דיווח על־פה לממונים עליו על מחסן־עצים לא־פעיל, שהוא אישית לא מתעסק עימו. מובן שאנו ערים לבעייה שעיסקי־יבוא וסחר־עצים אינם מתיישבים עם עבו־דה במכס, במיוחד כאשר מדובר בקצין־ביטחון ראשי. אבל, כאמור, כספי לא מת־עסק עם המחסן באופן אישי.”

גם תגובתו של כספי היתה דומה. הוא פשוט לא ידע כי בידי העולם הזה מיסמך שבו מודה הוא עצמו כי הוא מקדיש זמן רב לעבודתו במחסן. יתר על־כן, בניגוד לטענות דובר המכס וכספי כי המחסן אינו ריווחי, ומתנהל מכוח האינרציה, מסתבר כי בדיווחים למס־הכנסה, מופיע העסק כנושא רווחים ניכרים.

האיש של פלד. בבניין־המכס בחיפה נחשב כספי כגאון ביצירת קשרים עם האנ־שים המתאימים. אחד האנשים שכספי הצ־

החוג הנוצץ

חיים רוזן נדהם. הוא עמד ובידו כוס־וויסקי, בחגיגת בר־מיצווה של אחד מבני ידידיו, שנערכה במלון בזל בתל־אביב. לידו ניצבו עוד כמה מגדולי היה־לומנים בישראל, כמו יחזקאל גולדמן ואש־תו טוצי, וליאון קליינמן, ולא הרחק משם עמד נשיא בורסת־היהלומים, משה שניצר.

אל רוזן ניגש לפתע היהלומן פריץ חוצ׳־נר, פניו סמוקים קימעה, ואחרי שהאזין לוויכוח שהתנהל בחבורה של רוזן על מס־ההכנסה של היהלומנים, הצביע ישר על פניו של רוזן, ואמר: „שמעתי שאתה מעיד לפני הוועדה. דע לך שאם תעיד לפניהם, אני ארצח אותך! זו לא בדיחה! לא כדאי לך להעיד, כי ירצחו אותך!”

מייד משסיים את דבריו התרחק חוצ׳נר, השאיר את רוזן הנדהם עם גולדמן, קליינ־מן וכתב העולם הזה, שהיה שם אותה שעה.

למרות שמרוב תדהמה שמט רוזן את הסיגר הענקי הנצחי מפיו, לא איבד את עשתונותיו. הוא מיהר אל עורך־הדין שלו, הכתיב לו פרוטוקול של השיחה, כולל האיום ברצח, והורה לו למסרה למישטרה במיקרה שינסו לבצע את האיום.

רוזן עצמו לא התלונן במישטרה, שכן היה עליו לנסוע לחו״ל. מה גם שעד־כה לא קיבל כלל הזמנה להופיע להעיד ב־וועדה.

מי היא אותה ועדה, המטילה את חי־תיתה על היהלומנים בארץ, עד שיהלומן ידוע ומכובד כפריץ חוצ׳נר טורח לאיים ברצח של יהלומן אחר, אם יעיד לפניה?

אחרי הרפורמה הורה האוצר שגם היה־לומנים ינהלו ספרים, כמוטל על שאר אנשי־העסקים. היהלומנים פתחו במרד, איימו בירידה כללית של יהלומנים מישר־אל אם יחוייבו לנהל ספרים. בשיחה בין נציב מס־ההכנסה החדש, יצחק מן, ו־ראשי היהלומנים, סיפרו לו אלה האחרו־נים כיצד עזבו היהלומנים את הולנד, כא־שר הטילו עליהם שם חובת ניהול־ספרים. מן השיב להם כי היהלומנים אולי עזבו את הולנד, אך הולנד ממשיכה להתקיים. גם עליו מוטלת קודם כל הדאגה לקיום ישר־אל, ולא לקיום יהלומניה.

רוזן כסוחר ישר

שר־האוצר הורה למנות ועדה בראשות אחד מבכירי עובדי מס־ההכנסה, סלים מועלם, שתבדוק את המתרחש בענף־היהלומים ותקבע הנחיות לגבי ניהול הספ־רים על־ידי היהלומנים.

היהלומנים התארגנו מייד לקראת הווע־דה, קבעו מי יופיע בפניה, והורו לכל אחד מה לומר בעדותו. כל זאת כדי שמסקנות הוועדה יאפשרו ליהלומנים להמשיך בגן־עדן הנוכחי שלהם, כשיהלומן משלם מס־הכנסה של כמה לירות בודדות על מכירת יהלום במיליון לירות.

היהלומנים ידעו כי הצרות עלולות לבוא משני יהלומנים. האחד, דוד ארנפלד, מגדו־לי היהלומנים ובעל מיפעל קרן־אור, שיושרו היה מכתיב לו לומר את האמת לוועדה. אולם ארנפלד נפטר ממחלה ממארת, וה־איום הוסר. היהלומן השני הוא חיים רוזן. אולי היהלומן היחידי המנהל ספרים מזה

היהלומן פריץ חוצ'נר
(מימין, עם אשתו שולה)
איים לרצוח את היהלומן חיים רוזן
(משמאל, עם אשתו שושנה)
אם יעיד אמת במס־הכנסה

שנים רבות. רוזן עשה מיליונים רבים ביי־בוא ובייצוא יהלומים. הוא בעל בית־מיש־רדים ענק מול בית מעריב, ברחוב לינקולן, ונחשב שנים רבות כיריב להנהלת בורסת־היהלומים וכלוחם למען ניהול ספרים על־ידי כולם.

רוזן עצמו היה צריך להגיע לבית־המיש־פט כאשר פקידי־השומה סירבו לקבל את הספרים שניהל כאסמכתה, והעדיפו לקבוע לו שומות לפי התחשיבים המסולפים הקוב־עים לגבי שאר היהלומנים. פקידי־השומה עשו זאת בלחץ ראשי היהלומנים, שפחדו מתקדים של יהלומן המצליח למרות ניהול ספרים. רוזן שילם 50 אלף לירות לעורך־הדין מיכאל פירון, וזכה בתביעה שהגיש, הכריח את פקידי־השומה לגבות ממנו מס לפי הספרים שהוא מנהל.

הונאת הערך־המוסף

דיהלומנים קונים יהלומי־גלם בחו"ל, מייבאים אותם ארצה. כאן עוברים הי־לומים עיבוד, מיוצאים לחו"ל במחיר הג־בוה מזה שבו ניקנו. ההפרש בין המחירים נקרא ערך־מוסף, והוא הערך שנוסף ליה־לומים בישראל. כאשר יצואן של סחורה אחרת כלשהי מייצא אותה, הוא מקבל את התמורה בהעברה בנקאית, ולאוצר יש פי־שקיבל, ולהעביר את ההפרש לחשבון ב־חו"ל.

היהלומנים משלמים וקונים במזומן, ול־פקידי האוצר כמעט שאין אפשרות לדעת אם הצהרתם נכונה. משום כך החליטו הפ־קידים לקבוע להם ערך־מוסף שרירותי. כאשר יהלומן קונה יהלומי־גלם ב־100 דו־לר, ההנחה היא כי כשימכרם לאחר ליטוש, יקבל את מחיר־הגלם בתוספת הערך־המו־סף שנקבע, ואת הדולרים בשיעור הערך־המוסף עליו להכניס לאוצר.

בדרך־כלל מקבל היהלומן תמורה השונה מן הערך־המוסף השרירותי, וההפרשים נשארים בכיסו. הדבר מביא לכך שיהלומ־נים מעוניינים בערך־מוסף נמוך ככל ה־אפשר, כדי שיישארו אצלם יותר דולרים. האוצר מתחכם, ונותן תמריצים לכל דולר ערך־מוסף המוכנס לקופתו. הדבר מביא לרצונם של היהלומנים להגדיל את שיעור הערך־המוסף, כדי שיוכלו להכניס את הדולרים לקופת האוצר ולקבל את התמ־ריץ.

כאשר התמריץ יחד עם השער הרישמי לדולר, גבוה ממחיר הדולר השחור, מעונ־יינים היהלומנים להכניס את הדולרים לאוצר כערך מוסף. כאשר שער הדולר השחור גבוה מן התמורה החוקית, רוצים היהלומנים בערך־מוסף נמוך ככל האפשר.

כיום, התמורה ממכירת דולרים גבוהה יותר מן התמורה המתקבלת מהכנסת הדו־לרים לאוצר, ואילו היו הנסיבות תקינות, בגלל ועדת־מועלם אין היהלומנים רוצים להקטין את הערך המוסף. הם רוצים שה־וועדה תשתכנע בחיוניות הענף. אותו יהלומן לבדו מפסיד מדי־חודש 80 אלף לירות מקניות דולרים בשוק השחור במחיר של כ־9.80 לירות הדולר, והכנסתם לאוצר כאילו קיבלם תמורת ייצואו. על כל דולר כזה המוכנס לאוצר הוא מקבל כ־8.80 לירות.

אותו יהלומן טוען כי לפחות מחצית הערך־המוסף שיכניסו היהלומנים לאוצר השנה, היינו כ־60 מיליון דולר, ייקנו בשוק השחור בגלל התמורה הנמוכה שהם מקבלים בחו"ל, והערך־המוסף הפיקטיבי הגבוה המוטל עליהם.

היהלומנים חוששים גם, כי הוועדה תוכל לגלות שכל מס־ההכנסה ששילמו היהלו־מנים בשנת 1974 היה 24 מיליון לירות בלבד! רק התמריצים שקיבלו מן האוצר באותה שנה עלו פי־כמה על המס ששילמו, גם לעסקים אחרים, שאינם קשורים ביה־לומים.

נוסף לכל ההטבות הללו מקבלים היהלומנים הטבה נוספת, הנחשפת עתה לראשונה. כאשר עברה בורסת היהלו־מים לרמת־גן, הסכים ראש העיר המנוח של רמת־גן, שלום קריניצי, לתת להם פטור של חמש שנים ממס־עסקים. ראש־העירייה שבא בעיקבותיו מגדיל לעשות. כל בעל־עסקים בתל־אביב או רמת־גן מש־לם מדי־שנה לעיריה ארנונה בשיעור של 1000 עד 10,000 לירות לחדר. כל בעל חדר עלוב ברמת־גן משלם לשנה כארנונה כמה מאות לירות.

בורסת היהלומים ברמת־גן משלמת אר־נונה לחדר, לשנה, 150 לירות בלבד! כלו־מר, גדולי העשירים במדינה משלמים פחות מבעל־צריפון עלוב! ועיריית רמת־גן עוד מבקשת מן האוצר עזרה כספית, כי אין לה כסף!

לוחם על נפשו

קוח מלא על תשלומיו ותקבוליו. לפחות לכאורה יש פיקוח, שכן תמיד יכול היצו־אן להצהיר על תמורה קטנה יותר מזו

היו היהלומנים לוחצים להקטנת הערך־המוסף הנוכחי, שהוא 24%. אולם, כפי שהתלונן מרה אחד היהלומנים הגדולים,

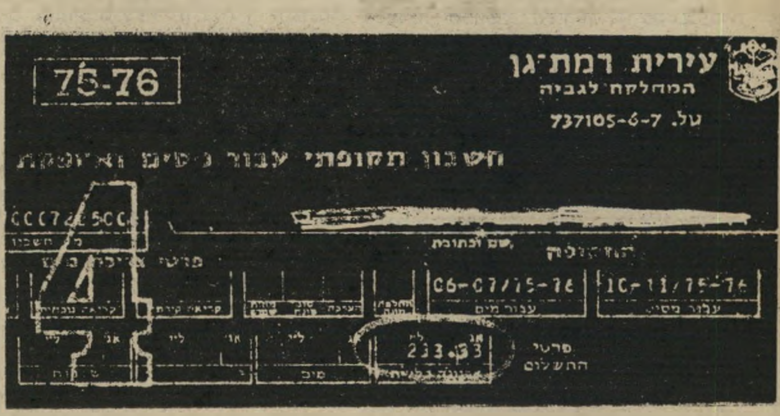

טופס הארנונה

כך נראה טופס הארנונה הדו־חודשי הנשלח לאחד היהלומנים הגדולים בבית בורסת היהלומים ברמת־גן. ליהלומן 9 חדרי משרד, והוא משלם את הסכום הנדרש ממנו לחודשיים, 233.33 לירות.

מס זה ממש מגוחך, והוא אפשרי רק מפני שהיהלומנים לא מנהלים ספרים ומשלמים לפי־תחשיב. התחשיב יוצר מצב שבו יהלו־מן המייצא ב־50 מיליון דולר משלם רק כמה אלפי לירות מס.

קיימים יהלומנים רבים שיש להם הסד־רים עוד מתקופת היות מיכאל צור מנכ"ל משרד־המיסחר־והתעשייה, והם משלמים רק חלק ממה שקובע התחשיב, היינו קרוב לאפס.

ארנונה לעשירים

כך, למשל, ב־1975 נתן בנק ישראל ליהלומנים, למימון הייצוא שלהם, 250 מיליון דולר. היהלומנים שילמו לבנקים תמורת כסף זה ריבית של 6%, אולם הבנ־קים שילמו לבנק ישראל רק 2 אחוזים ריבית. כיוון שהריבית הממוצעת בעולם היתה 10 אחוזים, הרי בנק ישראל הפסיד על מימון זה 8 אחוזים לפחות, שהם 20 מיליון דולר!

היהלומנים עצמם משתמשים בדולרים שהם מקבלים לא רק למימון הייצוא, אלא

בבורסת היהלומים יש 400 חדרים. אם כל חדר היה משלם 5000 לירות לשנה במ־קום 150, היה זה נותן הכנסה נוספת של 19.4 מיליון לירות. זהו הסכום שמרוויחים גדולים העשירים במדינה על חשבון עי־ריית רמת־גן.

היהלומנים ממלאים כל אירוע נוצץ במדינה. הם ראשונים במועדוני־הלילה. הם ממלאים את המיסעדות. אבל כאשר צריך לתרום למילווה־המילחמה, הם מוכנים לתת כסף רק תמורת פטור מהצהרות־הון לחמש שנים.

כך היה אחרי מילחמת יום־הכיפורים. עתה הם חוששים מחובת מילוי הצהרות־הון ו־ניהול ספרים. כפי שאמר אחד מהם, מן הגדולים, המוכר עתה את מרבית עסקיו, לכתב העולם הזה: „אינני יודע כיצד אס־ביר את מלאי הפתיחה שלי. איך אתרץ מניין יש לי כל־כך הרבה כסף ומלאי של סחורות? אולי, אם יכירו לי בהון הקיים בלי שאלות, אסכים לנהל ספרים."

זוהי דרישתו של הענף הריווחי ביותר במדינה, המשלם את המיסים המגוחכים ביותר: הלבנת־הון כללית, הכרה בגניבות העבר כרכוש חוקי — תמורת התחייבות להיות ילדים טובים בעתיד.

ליג להתיידד עימס, תוך זמן קצר, היה דויד פלד, מנהל־המכס־והבלו בכבודו וב־עצמו. זמן קצר אחרי מילחמת יום־הכיפו־רים, עזרה לו עובדה זו עד מאד.

עם פרוץ המילחמה גוייס כספי לצבא. בחודש ינואר טרם שוחרר. עובדה זו החי־לה מציקה לו. הוא לא דאג לעבודתו במכס, שם עבד כשכיר. הציקו לו בעיות עסקיו הפרטיים במחסני־העצים, שהתנהלו ללא פיקוחו וניהולו בהיותו בשירות־המילואים.

בינואר 1974 נחלץ פלד לעזרת חביבו. הוא שיגר לצבא בקשה לשחרר את כספי משירות־מילואים. היה זה מיכתב־שקר מ־ראשיתו ועד לסופו, שנועד להטעות את צה"ל, לגרום לשיחרורו של כספי בנימוקי־כזב.

כתב פלד: „בתקופה זו הטלנו עליו בי־צוע פרוייקט בנושא בטחון טוהר־מידות. בעיצומה של עבודה זו נלקח לשירות־מילואים, וכך נשארנו עם מצב שהנושא חייב להיות גמור למועד מסויים ואי־עמי־דה בתאריך זה יגרום לנו נזק כפול, הן מהעובדה שרק העובד עצמו יכול לסיימה, הן שעבודת־מחקר זו תרד לטימיון."

פרוייקט טוהר־המידות לא היה קיים ב־אותה תקופה, אלא בדימיונו המעוות של מנהל־המכס־והבלו.

כיום, אחרי מעצרו של פלד כחשוד בע־בירות שוחד, ניתן להבין את מלוא הצי־ניות שבהמצאת פיברוק זה על טוהר־מי־דות.

צה"ל התייחס למיכתבו של פלד ברצינות, שיחרר את כספי משירות־מילואים.

כספי עצמו: „מה זה קשור אלי? זו בעייה של פלד! הוא חתם על המיכתב!"

האם גבתה עיריית רמת־גן שוחד עבור שירות שהיא היתה חייבת לתת - או שבעל תחנת־הדלק שילם מראש עבור העלמת־עין של העירייה מבנייה בלתי־חוקית

באקשיש לעירייה

בינואר **1971** קיווה שלום סביר, נכה צה"ל, כי הגיע אל המנוחה ואל הנחלה. אחר שצעד במשך חודשים ארוכים בנתיב־בלהות של רשויות שונות, לצורך קבלת רישיונות ואישורי־בנייה להקמת תחנת־דלק, ידע כי בסופו של דבר נחתמו כל האישורים המתאימים.

אז הוזמן אל ראש עיריית רמת־גן ד"ר ישראל פלד. מייד עם היכנסו הודיע לו ראש־העיר שהוועדות השונות אישרו את בקשתו, וכי מונח על שולחנו אישור־בנייה סופי, חתום ומאושר.

סביר צהל משימחה. „לא האמנתי שאגיע ליום הזה," אמר לראש העיר, „אחרי שבקשתי התגלגלה בידי גופים כה רבים, זמן כה ממושך!"

סביר הושיט ידו כדי לקבל את הרשיון המייוחל. אלא שכאן ציפתה לו הפתעת־חייו.

„תקבל את הרשיון רק אם תתרום, מרוצנך, 50,000 לירות לעירייה," הודיעו ראש־העיר.

סביר נותר המום. הוא ניסה לשכנע את ראש־העיר כי אין לו כסף, כי לצורך בניית התחנה כבר גייס הלוואות מכל מקור אפשרי, כולל מקרובי־המישפחה ו־מחברת־הדלק סונול, שהסכימה להעמיד לרשותו הלוואת־מימון בסך 300,000 לירות, תמורת התחייבות שירכוש את הדלק־למכירה רק אצלה.

פלד לא התרגש. „בלי תרומה אין רשיון," פסק.

אחרי ה„תרומה" הפרת חוק

ראש־העיר הסביר לאזרח עירו כי־צד עליו להעביר את התרומה לקופת העירייה — כסף מזומן לא יתקבל, משום החשש שיימצאו משטינים, שירכלו שראש העיר קיבל סכום כפול ושילשל לכיסו מחצית הסכום. גם צ'ק אישי לא יתקבל, משום שאם הצ'ק יחזור ללא כיסוי, לא ירצה ראש־העיר להסתבך עם בעל הצ'ק בתביעה מישפטית, בה יועלו הסיבות האמיתיות למתן התרומה.

משום כך יעץ ראש־העיר לשלום סביר לבקש מחברת סונול לשגר לעירייה תרומה בסך 50,000 לירות, ולהורות לסונול להפחית סכום זה מההלוואה שהחברה הסכימה להעמיד לרשותו.

בלית ברירה, נהג סביר לפי עצת ראש־העיר. חברת סונול רשמה צ'ק על־סך 50,000 לירות לפקודת עיריית רמת־גן (מיספר הקבלה 267) וחייבה את חשבונו של סביר בסכום זה.

בספרי העירייה מופיע שם התורמת כ־חברת סונול, חברה מכובדת וידועה. תרומה מחברה זו לא עוררה בלב מבקר המדינה כל חשד באשר לסיבות נתינתה.

בפועל, לא החברה תרמה מכספה, אלא רק שימשה שלט חיצוני, שמאחריו נסחטה תרומה מנכה צה"ל, בעבור שירות שהגיע לו לפי החוק.

עד עצם היום הזה לא התלונן שלום סביר בפני הרשויות המוסכמות על התרומה שנכפתה עליו בניגוד לרצונו. הוא הסתפק בכך שסיפר לידידיו על הפרשה.

היו כמה סיבות לכך. סביר חשש פן העירייה תתנכל לו. כהרבה אזרחים אחרים במדינה, גם סביר מצא עצמו — זמן לא רב לאחר הפעלת התחנה, כמי שפועל שלא־כחוק. הוא בנה בשטח תחנת הדלק בית־קפה, בלא רישיון, וביצע מיספר חריגות בנייה. היה בעבירות אלה כדי למנוע מסביר כל רצון להיכנס לעימות עם ראש־העיר.

יתכן, כמובן, שסביר בנה בשטח התחנה ללא רישיון משום שחשב שלאחר שתרם סכום־כסף נכבד העירייה, לא ירצה ראש־העיר להתעסק איתו.

בחודשים האחרונים בנה סביר מיתקן לרחיצת מכוניות, ללא רישיון. לפני שבועיים פנה לראש־העיר בבקשה לשינוי יעוד מיתקן הרחיצה, והפיכתו למקום תיקון תקרים למכוניות.

לא ייפלא, איפוא, שסביר סירב לשתף פעולה עם העולם הזה, משום שחשש כי אם העניין יתפוצץ, תסרב העירייה להיענות לבקשתו. לכן העדיף לשתוק. בשיחה עם העולם הזה אמר: „עכשיו לא הזמן המתאים לדבר."

היו אלה חבריו, שראו במיקרה פגם ציבורי, ושדיווחו להעולם הזה על המעשה.

כתב העולם הזה עיין בהעתק הקבלה שניתנה לחברת סונול, ובה מאושר כי סכום של 50,000 לירות ניתן כתרומה לעירייה. בירור במרכז סונול בחיפה העלה כי אכן נשלח לעירייה צ'ק בסכום זה, לפי הוראת סביר. הסכום נזקף לחובתו של סביר, הופחת מהיקף ההלוואה שהועמדה לרשותו.

תוך כדי כך הסתבר כי לפני־כן, בשנת 1969, כבר העבירה חברת סונול — גם אז לפי הוראת סביר — סכום של 30 אלף לירות לעיריית רמת־גן.

בסיפרי החברה לא נרשם אם הסכום שולם כתרומה, או עבור מיסים לעירייה.

מבחינה חוקית: שוחד

בשיחה עם פקידים בכירים של חברת סונול נסתבר, כי החברה מכירה היטב את פרשת התשלומים השונים לעיריות — ולא לעיריית רמת־גן בילבד.

ראשיה אינם נכנסים לפרטים, ואינם בודקים מתי מבקש בעל־תחנה מימון מה־חברה, כדי לשלם מיסים חוקיים לעירייה זו או אחרת ומתי הם חושדים, או אף נאמר להם מפורשות על־ידי בעל־תחנה זה או אחר, כי עליו לשלם „תרומה" ל־עירייה כדי לקבל את רישיונו.

גלעזר רון, אחד ממנהלי החברה, הדגיש כי סונול אינה צד בכל העניין. „בהתאם לסעיף 8 להסכם שנערך בין ה־חברה לבין סביר, התחייבנו לשלם כל סכום שהוא, במיסגרת ההלוואה, לפי הוראותיו של סביר. אנו לא מוסמכים לבדוק מה היו שיקוליו של סביר בשעה שנתן לנו הוראת תשלום זו או אחרת."

בשנים האחרונות הפכה תופעת סחיטת תרומות על־ידי עיריות שונות, עבור ביצוע פעולות שהן חייבות לעשות לפי החוק, נגע כללי. קשה להוכיח מיקרים אלה, משום שהן קבלני־בניין והן בעלי־עסקים, התורמים לעירייה בניגוד לרצונם, ממשיכים לקיים קישרי־תלות עם העירייה, ולכן אינם ממהרים להתלונן.

כדי לברר את הצד החוקי, פנה העולם הזה לפרקליטת מחוז תל־אביב, עורכת־הדין ויקטוריה אוסטרובסקי. בשיחה עימה לא הוזכרה העירייה שבה מדובר, אלא היתה התייחסות כללית לנושא.

הגיבה פרקליטת המחוז: „איני יודעת באיזה ראש עיר מדובר ולא בדקתי את העניין. אבל אם פרטי המעשה הם כפי שאתם מוסרים, הרי יש כאן דוגמה קלאסית למיקרה של שחיתות ועבירה על ה־חוק. אסור לראש־עיר לדרוש תרומה עבור מעשה שחובה עליו לעשותו מכוח ה־חוק. את המיקרה הקונקרטי יש להעביר לידיעתו של מנכ"ל מישרד־הפנים, חיים קוברסקי. אני יודעת שהוא מנסה להילחם, בכל האמצעים העומדים לרשותו, בתופעת שחיתות זו."

יותר קיצוני היה עורך־הדין יהודה רסלר, שהתמחה בניהול מישפטים בעלי עניין ציבורי. לדעתו יש כאן מיקרה ברור של מתן שוחד, לפי החוק לתיקון דיני עונשין, עבירות שוחד, 1952, המדבר על עובד־ציבור הלוקח שוחד בעד פעולה הקשורה בתפקידו, ואין זה משנה אם השוחד ניתן לידי הלוקח או לידי אדם אחר, ואם הנהנה מהשוחד הוא הלוקח או אדם אחר.

פקודת הפרשנות קובעת כי במונח „אדם," הכוונה גם לתאגיד, ואילו פקודת העיריות קובעת כי העירייה היא תאגיד. מכאן, למרות שלא קיבל ראש־העיר את הכסף לעצמו (ועל כך אין מחלוקת) אלא העירייה היא שנהגית מכך, מבחינה חוקית נעשה כאן מעשה של שוחד.

מבקר־העיריה רוזנטל
ביקורת מוזרה

לכיס העיר — זה בסדר

כאשר פנה העולם הזה לראש־העירייה, כדי לקבל את תגובתו, הוא העביר את השאלות לד"ר גד רוזנטל, מבקר עיריית רמת־גן.

מבקר־העירייה אישר כי בשנים 1969 ו־1971 תרמה חברת סונול עשרות אלפי לירות לעירייה, כעזרה בבניית המוזיאון העירוני, ולפי רישום בספרי העירייה הוצאו הכספים למטרה זו.

הערנו את תשומת־לבו של המבקר כי למרות שבספרי העירייה נרשם שחברת סונול היא התורמת, התורם בפועל הוא שלום סביר, בעל תחנת־הדלק. הוראות־תשלום בחתימתו מצויים בחברת סונול, ועל־סמך הוראות אלה, העבירה סונול את הכספים לעירייה.

לכל אורך מהלך החקירה של מבקר־העירייה, במשך שבוע ימים, הוא לא טרח להתקשר, אפילו פעם אחת, עם חברת סונול בחיפה, כדי לברר אם אכן, בפועל, לא החברה אלא אדם פרטי הוא התורם.

המבקר חזר והדגיש כי אין מצידו כל מניעה לקבלת תרומות מחברות ומפרטים לעירייה, כל עוד סכומי התרומות נרשמים כחוק בספרי העירייה ואינם מועברים לכיסיהם הפרטיים של עובדי־העירייה. הוא התעלם מהעובדה שהתרומה נסחטה מ־אזרח, בניגוד לרצונו.

לגבי התרומה בת 30,000 לירות, אישר המבקר כי הסכום נתרם על־ידי סונול תמורת ויתור על שטח שבשליטת העירייה, למען הקמת תחנת־הדלק של סביר. המבקר לא ניאות להסביר כיצד מתיישבת עיסקת ויתור על קרקע עם תרומה־בכוח.

לגבי 50,000 הלירות קבע המבקר כי לגביו קיים רק קריטוריון אחד: אם התרומה הועברה לעירייה ולא לכיס פרטי של מישהו בעירייה, הרי מבחינתו המעשה כשר. אין זה מעניינו מדוע נתרם סכום גדול זה, מי האדם האמיתי ששילם את הסכום, ומה הדרכים שבהן נסחטה התרומה.

שאלה אחת נותרה פתוחה: האם מבקר העירייה אינו מכיר את החוק, האם הוא אדם תמים, או שמא הוא מנסה לחפות על ראשי־העיריות?

תחנת־הדלק של סביר
תרומה בלתי־סבירה

קשקשת 2006

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת,״ ת.ד. 136, תל־אביב. ההג־דרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע **דרייב־אין** בתל־אביב, קול־נוע־המכוניות היחיד בישראל.

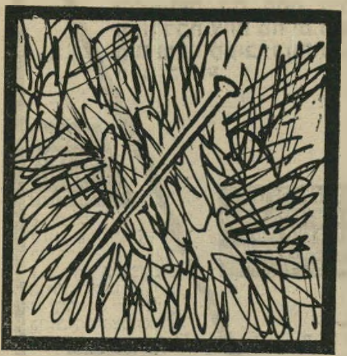

קשקשת 2004

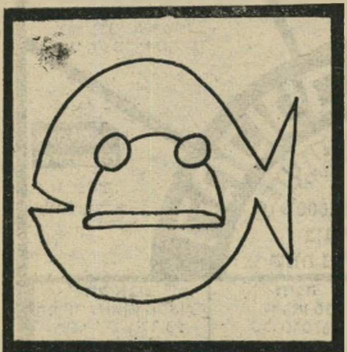

● דג מנקודת־ראותו של אופ־טומטריסט.
חווה גדול, קיבוץ נען

● „מאז שבלעתי את יונה הנביא, אין לי יותר הפתעות בחיים.״
דדי תבלין, רח׳ גזר 6, תל־אביב

● דגיגה־מתחילה עושה בדיקות־צפרדע.
אילה פנשושה, קיבוץ נתיב־הל״ה, ד.נ. עמק האלה

● הדג מסריח מהראש.
שרה שטרן, קפה „תמר״, רח׳ שינקין 57, תל־אביב

● הסרדין של נעמי שמר בנה לו בית.
יהודה בריל, רח׳ אלנבי 83, חיפה

השבוע בדרייב־אין
בשעה 5.15
„החתול במגפיים אדומות״
בשעה 7.15
„המקציץ״
בשעה 9.30
„העוקץ״

בסיטונות
שמלות הריון
מכנסי הריון
טוניקות הריון
חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח׳ נחלת בנימין 4, קומה ב׳ דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
סגור בשעות 2—4
להזמנות ע״י סוכן: טל. 50344, ת״א

תשבץ העולם הזה 2006

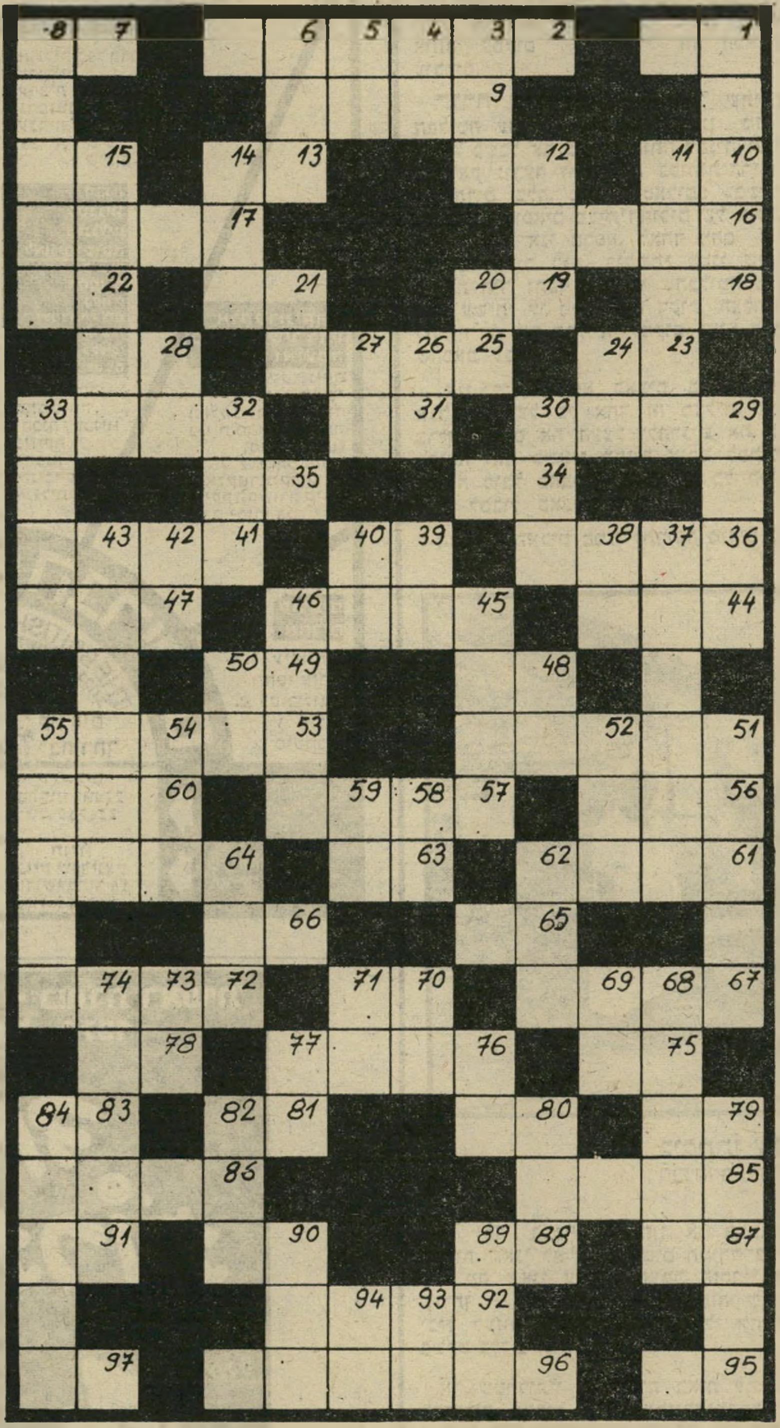

מאוזן:

1. צאצאית; 2. היות יחידי; 7. עכוז; 9. ברור, מוחלט; 10. בלבד; 12. מפליג; 13. מילת־חיוב; 15. מיסכן; 16. פלג; 17. רזרבואר; 18. גיבעה קטנה; 19. שביב; 21. אפס כוחו; 22. טוב בלי התחלה; 23. נשפריץ; 25. מן הרמטכ״לים של צה״ל; 28. נעמד על רגליו; 29. חוכמה; 31. משורר; 32. מתכופף מעל; 34. ממשש; 35. אריג מיקראי מובחר; 36. סוכך קטן; 39. נועם, רוך; 41. טרוריסט; 44. צדע; 45. כלי־קיבול גדול לנוזלים; 47. בעל־חיים; 48. בתוכם; 49. מגיד; 51. אגם ב־שווייץ; 53. מין אריג משובח, המשמש לכלי־לבן; 56. בדוק את הפרטים!; 57. מותר לו; 60. משקה מעורר; 61. קת; 63. ממציא הטלפון (ש״מ); 64. סחבו בכוח; 65. מבלה את הלילה; 66. יד או רגל; 67. הנה, לכאן; 70. פתי; 72. בילעדית ל־בעלי־הכנף; 75. קרס; 76. מלבוש־בית; 78. בהשאלה: מרכז; 79. כלי־קיבול; 80. כינוי; 81. חומת־מים; 83. הווייה; 85. מיקצועו של הנביא עמוס; 86. מדינה ב־אפריקה; 87. ראש, בערבית; 88. בטמפר־טורה נמוכה; 90. ההיפך מ־88 מאוזן; 91. נמל־תעופה (ר״ת); 92. אתר; 95. רוצה לומר (ר״ת); 96. אי־תלות; 97. ידית.

מאונך:

1. סבון; 3. משמש לתפירה; 4. מצבת־זיכרון; 5. זה, בארמית; 6. הדולורוזה היא כזו; 8. נסיוב; 11. צעקני; 12. גשם קפוא; 14. בהרת־קיץ; 15. משהו; 20. ארמדה; 21. חי לילי; 24. מפרנס; 26. אם הפניה; 27. מטבע יפאני; 28. מושג בגיאומטריה; 29. כבר לא קטין; 30. מצוררי ישראל; 32. מטר; 33. כיבשה הרה; 37. הוא סטיב מק־גארט; 38. קריאת־תימהון; 39. חייב כסף; 40. נרו יאיר (ר״ת); 42. נזם באף השור; 43. מוסד לימודי; 45. מבהמות הבית; 46. הוא אליהו הנביא; 48. מבין; 50. שן הפיל; 51. מאכל מיוחד לחנוכה; 52. הצנזור הראשי בישראל (ש״מ); 54. אהוב וחשוב; 55. תמה וברה; 58. חזר; 59. מילת־יחס נפוצה; 62. מענית; 64. יחידה בכרם; 68. מין דג בשרני; 69. קרס; 70. כמו 18 מאוזן; 71. קול הבקר; 73. נהר באפריקה; 74. אופי, מהות; 76. אבי הבעל או האשה; 77. בית הציפור; 79. רסיס; 80. עץ־פרי ירוק־עד ממישפחת הוורדניים; 82. מודל; 84. זיזים או חריצים קטנים; 89. גחלים לוחשות; 90. אבי בעלה או אשתו; 93. אוייב; 94. מילת־ברירה (הסוף).

במדינה

דרכי אדם

הרופא המוזר מחוף אלמוג

החולים נעזרים בידי היהודי המוזר החי לבדו במידבר, אך מינהל־מקרקעי־ישראל מציק לו

קשיש בן 86 המתגורר באוהל בודד, מאיים להפוך מוקד עלייה־לרגל לכל מיני חולים ונזקקים שהתייאשו מטיפול רפואי קונבנציונלי, זאת לאחר שנתגלו בו, לדי־עת רבים, כוחות־ריפוי מוזרים.

„אני לא רוצה שיעלו אלי לרגל אלפי אנשים. באים אלי הרבה אנשים גם ככה. תודה לאל שיש לי אפשרות לעזור למי שאני יכול. רק תנו לי לגמור את החיים שלי בשקט.״ כך מבקש סאלים פאנן ה־זקן, שהקים לו אוהל גדול וצריף קטן על השביל בואכה כפר־הנופש של רפי נלסון ליד אילת.

מזה חודשים אחדים שואלים עצמם ישראלים רבים ותושבי אילת, מיהו אותו אדם בודד ומוזר, המסתובב כל היום ב־מעין גלימה לבנה מזוהמת, וברגליים יח־פות. שערו הלבן והמדולל פרוע, פניו אינן מגולחות, וחברתו היחידה הם שלו־שה כלבים, ארבע תרנגולות וחמור, ה־משמש אותו להובלת עגלה ובה מים ומזון, לצרכיו המעטים.

אלא ששיירות־הגמלים המזרימות בדו־אים אל הזקן הבודד, הפיצו בעיר עד־

מרפא פאנן
למות בשקט בסיני

מהרה את השמועה שהוא רופא־אליל יהו־די, שהבדואים דואגים לכל מחסורו. „ה־זקן הזה ניחן בסגולות רפואיות גדולות, יש לו חשמל בידיים,״ סיפר אחד מרוכבי הגמלים. אלא שהישראלים המשיכו להת־ייחס אליו בחשדנות, וראו בו משוגע.

לבד במילחמה. „עליתי ארצה מעי־ראק בשנת 1951,״ מספר סאלים פאנן, „והתגוררתי בעפולה, שם עסקתי בעבו־דות־שמירה בפרדסים. אבל היו לי הרבה צרות מאשתי, וקיבלתי התקפת־לב, עד ש־החלטתי שאני לא יכול יותר לנשום אוויר צח בבית, שאני צריך חופש מהצרה ה־זאת.״ פאנן החליט לסיים את חייו ב־סיני, על שפת ים־סוף, נטל את חסכונו־תיו והקים לו צריף בוודאי תאבא, דרו־מית לאילת.

זה היה לפני מילחמת יום־הכיפורים, ושכפרצה המילחמה היה הוא היחידי שלא עזב את ביתו, למרות אנשי הקומנדו שהס־תובבו באיזור והסכנה שבהישארות בשטח. הבדואים, לעומת זאת, הסתלקו. הוא המשיך להתגורר בוואדי עד לפני חצי־שנה, כש־הצריף שלו עלה בלהבות מסיבה שאיננה ברורה. אז נאלץ סאלים לאסוף מה ש־הציל מהשריפה, ובעזרת קרובי־מישפחתו הקים צריף חדש בחוף אלמוג, אך ה־בדואים, שחזרו לאיזור עם חלוף הסכנה, חיפשו ומצאו את הזקן היהודי מהוואדי, והם שהחלו מפיצים את שימעו ברבים.

על שיטת הריפוי המיוחדת שלו מספר

(המשך בעמוד 32)

במדינה

(המשך מעמוד 31)

פאנן: „יש בכף־היד בלוטה, בין האצבע לאגודל, שכשהאדם סובל מכאבים, הבלוטה הזאת משנה את מקומה. על־ידי זה שאני עושה מסז׳ ביד, אני מרגיש את הבלוטה ואת מקומה, ואז, אם אני מבחין שהבלוטה ירדה או זזה הצידה, אני פשוט מחזיר אותה למקום — ואחרי זה הכאבים עוברים.״

תורה מדור־לדור. מתברר שתורת הבלוטה עוברת במישפחת פאנן מדור לדור, כשכל אב מוריש אותה לבניו. ועוד בעיראק נודעה המישפחה בכוחות־הריפוי המיוחדים שלה. ממשיך סאלים: „בשבת היו אצלי רופאים מבית־החולים של אילת, לבדוק איך אני מרפא. לאחד מהם היו כאבים חזקים בגב. ביקשתי ממנו שיתן לי את היד, ותכף הרגשתי שהבלוטה שלו זזה. עשיתי לו מסז׳ כמה דקות, הצלחתי להחזיר לו את הבלוטה למקום, והוא אמר שהכאב עבר לו.

„אני יכול לרפא כאבים בכל הגוף, אבל לא אצל כל אחד זה מצליח. אני צריך לתפוס את העצב ולהרגיש את ה־בלוטה ואז, כשאני מחזיר אותה למקום, החולה סובל כאבים חזקים. לא כל חולה יכול לסבול כאבים אלה.״

האנשים הזוכים ממנו לתרופה מודים לו

קולנוע

סרטים

הגיבור בעל הארשת

העייפה

גל הנוסטאלגיה השוטף מזה זמן־מה את אמריקה כולה, ובעיקר את תעשיית ה־קולנוע שלה, ראוי שייחקר פעם מחקר סוציולוגי מעמיק. נדמה כאילו כל תקופה — מן הרחוקות ביותר ועד לימים שאך בקושי חלפו — לובשת זה עטרת של זוהר ויופי נעלמים, בנוסח „כמה טוב היה לנו פעם וכמה רע לנו עכשיו.״

אחת הסיבות לגל זה, ואולי החשובה ב־יותר, היא העובדה שבן שנות ה־70׳ מתקשה להתגבר על הלם־העתיד, ומתגעגע נואשות למערכת של ערכים אנושיים מסו־דרים וברורים, וליחסים שלא יאלצוהו לחוש תיסכול, שמא יצטרך להעריץ מחר את הנבל של היום.

חזית קשוחה ולב רגיש. כאן נכנס לתמונה מי שמותר לכנותו הגיבור האמרי־קאי האחרון, האביר בחליפה המקומטת ו־הארשת העייפה. פניו מכוסים זיפי־זקן, ו־גופו — חבורות כחולות. הוא מהלך בודד בתוך הכרך, מסרב להשתלב או להיכנע ל־מימסד כלשהו, מנהל ויכוח אינסופי עם מצפונו, ויכוח שבו יד המצפון תמיד על

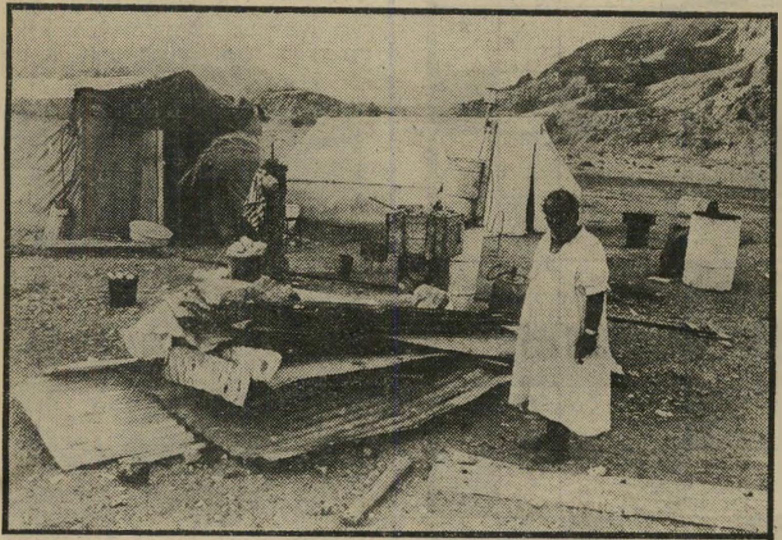

ביקתתו של פאנן ליד אילת

הבדואים ברחו — היהודי נשאר

בעין יפה, בכסף או מזון או במתנות אחרות. „אני לא מבקש שום תמורה בש־ביל מה שאני עושה,״ אומר הזקן. „מי שנותן — נותן. אני מבסוט מזה שאני יכול לעזור להם, רק שיתנו לי לחיות בשקט בלי בילבולי־מוח.״

אך שטרדותיו העיקריות באות לו לא מהחולים הרבים, אלא ממינהל־מקרקעי־ישראל. הוא מספר: „המישפחה שלי הקי־מו לי פחון קטן על שפת הים, כדי שאני אוכל לישון בלי לסבול מהגשמים ומהרו־חות. אבל תיכף קיבלתי־צו־הריסה. אני מוכרח להרוס את הצריף ולחיות באוהל. חמש פעמים שלחו לי צו־הריסה. בסוף לא היתה לי ברירה, הרסתי את הצריף, והקרובים שלי בנו לי את האוהל הזה מברזנט.״

סרדינים ואורז. האוהל שמתגורר בו פאנן גדול מן הצריף שעמד לרשותו קודם־לכן, ונוסף לאוהל בנו עבורו קרו־ביו עוד צריף־עץ קטן, שם מחזיק הקשיש הבודד את מיטבחו הצנוע. „אני חי פה מסרדינים, מאורז ומקפה. אני מגדל כמה תרנגולות לשחיטה, ומדי כמה ימים אני דג דגים בים ומטגן אותם. ככה אני חי ומאושר מהחיים שלי, בלי דאגות ובלי האשה.

„רק דאגה אחת יש לי, שאני ישן בלילה ולפעמים, כשיורד גשם, אני נרטב ונכנסת לי רוח. אני אדם בודד וחולה. אני לא מבקש סעד מאף אחד, וגם לא תמיכה כספית, אני רק רוצה למות פה בשקט. למה לא נותנים למישפחה שלי להקים לי את הצריף, שהוא יותר קטן מתאוהל הזה שיש לי? האם חסרה קרקע בסיני?״

העליונה. הוא מבין היטב את מהות העולם הקפיטאליסטי שבו הוא חי, ועם זאת נמנע מלהפוך את הכסף מטרה בפני עצמה. מ־אחרי חזית קשוחה של מי שהתנסה כבר בכל ודבר לא יפתיע אותו עוד, מסתתר לב רגיש מאד, המסבך אותו תמיד במיב־חנים חדשים.

הבלש הפרטי. אותה דמות אגדית ש־פרחה בסיפרות האמריקאית בשנות השלו־שים והארבעים, הנצר האחרון לרוח ה־חלוצית של ימים עברו, והתיקווה האחרונה של האידיאל האמריקאי הטהור ההולך ו־נמוג בתוך עולם ציני ורודף־בצע.

עד כדי כאב. בלש פרטי זה, שימש לכמה מן הסופרים האמריקאים הכישרוניים ביותר כלי שדרכו השקיפו על החברה האמריקאית הסובבת אותם. כל חקירה היוותה טיול נוסף על־פני הביבר האנושי של הכרך הגדול, ואם הבלש עצמו היה לא־פעם אידיאל נשגב במיקצת, הרי כל מי שנקלע בדרכו היה אמיתי ומשכנע עד־כדי־כאב. כי מסקנתם של כל הסופרים הללו, מדאשיאל האמט ועד רוס מאקדו־נאלד, היא אחת: בני־האדם חיים בעולם של תיסכולים, עולם של אנשים אומללים וחסרי־ישע, קורבנות לחולשותיהם הרבות, וכל מה שניתן עוד לעשות, הוא להתבונן בהם בהבנה, להשתדל להזיק פחות ככל האפשר.

כזה הוא גם פיליפ מארלו, גיבורו הקבוע של ריימונד צ׳אנדלר, אחד הסופרים הבולטים ביותר בסיפרות הבלשית האמריקאית. ספריו, מאז החל מפרסם אותם בצורת רו־מנים בסוף שנות ה־30׳ ועד למותו, בסוף שנות ה־50׳, הפכו קלאסיקה בלשית. זאת, למרות שהחל לכתוב רק בגיל 45, אחרי שעבד כמורה, עיתונאי, מחפש־נפט ובעוד

למד בביתך בהתכתבות

המכונים הבריטיים - המוסד הותיק והמנוסה בארץ להק־ניית השכלה בכתב מציע לך ללמוד בביתך את המקצו־עות הבאים בשיטות שנוסו בהצלחה בארץ ובחו״ל.
הלימודים הם תחת פיקוח ובהדרכת צוות מורים ומפק־חים שהם מטובי כוחות ההו־ראה בארץ.

25% הנחה
לחיילים בשירות פעיל

לשם קבלת פרטים מלאים מלא את התלוש חרצ״ב ושלח בהקדם אל המדור לייעוץ מקצועי ת.ד. 22224 תל־אביב.
מעוניין בקורס
שם
כתובת
טל.
ה.ז. 11.2

אנגלית ושפות אחרות
1. אנגלית בכל הרמות
2. צרפתית
3. ערבית
4. גרמנית
5. עברית
6. עברית - שיפור הלשון
- שיפור הסגנון

הנהלת חשבונות ומדעי המסחר
1. קורסי סיווג מקצועי 3-1 בהנה״ח
2. מנה״ח מדופלמים וראית חשבון
3. קורסים שונים בהנה״ח וחשבונאות

בגרות ומוקדמות
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים
1. הכנה לבחינות בגרות
2. הכנה לבחינות מוקדמות

הכנה לטכניון ואנגלית לאוניברסיטה
לרשות הלומדים בקורס יעמדו יועצים לעזרה אישית בסניפי המכונים הבריטיים
1. הכנה לטכניון במתמטיקה
2. הכנה לטכניון בפיזיקה
3. הכנה לאוניברסיטה באנגלית

אלקטרוניקה - בניית מכשיר רדיו ואזעקה
1. אלקטרוניקה ורדיו מעשי (כולל מעבדה ללימוד בניית מכשיר אזעקה ומכשיר רדיו)
2. קורס יסודי באלקטרוניקה ורדיו
3. אלקטרוניקה תקשורת סוג 1
4. קורס יסודי בטלויזיה

טכנאות
1. שרטוט טכני - בנין ומכונות
2. טכנאות מכונות
3. טכנאות בנין
4. טכנאות חשמל
5. חשמלאי מוסמך

קורסים אחרים
1. עיתונאות ויחסי ציבור
2. פסיכולוגיה
3. מורים מוסמכים

אמנות שימושית
1. גרפיקה שימושית
2. ציור

המכונים הבריטיים
THE BRITISH INSTITUTES
להשתלמות בכתב
המכללה העברית
115 קורסים לבחירתך
125.000 בוגרים
38 שנות נסיון

תל־אביב המדור לייעוץ מקצועי שד׳ רוטשילד 93 טל. 624162	חיפה נורדאו 30 טל. 667040	ירושלים ההסתדרות 22 טל. 224769
באר־שבע בי״ס תיכון מקיף א׳ השלום 15 טל. 77296	רחובות בי״ס תיכון דתי ויצמן 50 טל. 951085	חולון בי״ס שפרינצק קדושי קהיר 14 טל. 842896

שעות ההרשמה: 20.00-8.00 ללא הפסקה.
שעות ההרשמה: 20.00-16.00

כמה מיקצועות שבהם לא שבע נחת. הוא בילה שנים ארוכות כתסריטאי בהוליווד, ולמד לשנוא את עולם־הבד בכל מאודו, בעיקר משום שראה את ספריו מעוותים לפני המצלמה בזה אחר זה, מתוך שיקולים משיקולים שונים — החל מבעיות־תקציב של המפיק, דרך בעיות צנזורה וכלה בניסוים סיגנוניים של האחראים לעיבודים.

סחיטה, סמים וצילומי־עירום. עיבודים לא חסרו. השינה הארוכה הציע את פיליפ מארלו המפורסם ביותר עד ימים אלה, האמפרי בוגארט. אלא שהספר, שדיבר על סחיטה, סמים וצילומי־עירום, שונה בהתאם לתקנוני הצנזורה דאז (כמו הצנזורה הישראלית, גם האמריקאית האמינה באותם ימים שאם אין מזכירים בעייה, אות היא שאינה קיימת). והסרט, על האווירה הדחוסה, המישחק המרתק והסיגנון הקולנועי המלוטש שלו (הבמאי היה הווארד הוקס), הצליחו אך בקושי להסתיר היעדר מניע ברור לעלילת־המתח.

האשה באגם שימשה לבמאי אחר, רוברט מונטגומרי, מכשיר לערוך בו ניסוי: במקום פיליפ מארלו הופיעה המצלמה. כלומר, המצלמה שימשה לצופה במקום עיניו של מארלו המוביל את החקירה. זה היה מעניין כניסיון, אבל לא ככלי־ביטוי מתאים לתוכן של צ'אנדלר. ואשר לזהו רצח, חביבתי (שהוצג גם בטלוויזיה הישראלית), הסרט שהוכיח לעולם כי דיק פאואל הוא לא רק בדרן־מזמר אלא גם שחקן דרמאתי, הרי סרט זה שידך יחדיו שני ספרים של צ'אנדלר, ושוב נתבקשו האווירה והטיפוסים להסתיר את הבילבול שבעלילה.

האקדמה הארוכה הזו נועדה להסביר את עצם קיומו של סרט כמו שלום לך, יקירתי. מצד אחד, זהו מחווה נוסטאלגי של במאי צעיר, דיק ריצ'ארדס, לקולנוע שהיה מקובל לפני 30 שנה ויותר. מצד שני, זהו ניסיון להחזיר לצ'אנדלר אותם ערכים עקרוניים שנגזלו ממנו בזמנו. והתוצאה מצדיקה את המאמץ.

דרך עלובי החיים. הסרט מבוסס על ספר באותו שם, שהיה בעצם הבסיס גם לסירטו של דיק פאואל. מעשה בשתי חקירות מקבילות של מארלו, האחת לימציאת ידידתו של ענק אדיר, שבילה שבע שנים בכלא; השנייה, ליווי הומו מזדקן לפגישה שבה ימיר 15 אלף דולר בענק שנגנב. שתי החקירות מסתברות, בסופו של דבר, כקשורות יחדיו, ותוך כדי מהלכן עובר מארלו על פני השכבות החברתיות של לוס־אנג'לס (העיר שבה פעל תמיד), החל ממאורות עלובות ומטונפות בהן מסתתרים עלובי־חיים שהחברה הקיאה, ועד למישכנות השאננים של מיליונרים המסתירים בתוך הפארקים המוריקים טרגדיות שהן לעיתים עצובות לא פחות.

המישטרה שהיא כלי פוליטי, והטפילים החברתיים למיניהם שגם הם, בסופו של דבר, כלי פוליטי, מהווים חלק בלתי־נפרד מן העולם הזה.

הבעייה הראשונה הניצבת, כמובן, לפני סרט כזה, היא התקופה. הספר נכתב ב־1940, לוס־אנג'לס דאז נעלמה מאז כמעט כליל, על הנוף האנושי שבה. עידכון הסיפור עשוי לטמון בחובו סכנות גדולות (כפי שהוכיח שלום לידיד, סרט שאפילו הבמאי שלו, רוברט אלטמן, לא שבע ממנו נחת); שיחזור באולפן עשוי להיראות קצת יותר מדי מבהיק ומצוחצח (צ'יינטאון).

דיק ריצ'ארדס, במאי צעיר שהצטיין ביצירת אחד המערבונים הריאליסטיים המעטים, החליט ליטול עליו סיכון כפול. ראשית, היא השאיר את העלילה בתקופתה המקורית, ואם לא די בכך, התעקש לצלם אותה ברחובות של ממש, במקום באולפן.

בחזרה לקווין־מארי. כל זה דרש, כמובן, עבודה רבה מאד. ראשית, במציאת אתרים שלא שינו ביותר את אופיים במשך השנים, ואחר כך, בהסרת סימני־ההיכר של התקופה שחלפה מאז. תמרורים סולקו. שלטים הוחזרו לקדמותם, צילומי־לילה הסתירו, בשעת הצורך דברים שלא ניתן להחליפם, והתוצאה — אמינה יותר מבכל סרט אחר שהוצג בתקופה האחרונה.

במקום ספינת־ההימורים שבספר (אחת כזו פעלה פעם מחוץ למימי לוס־אנג'לס), הביאו לריצ'ארדס את הקווין מארי הישנה והטובה, שיצאה מכלל שימוש לפני שנים. ועל־מנת שהאווירה לא תיפגם, השתמש הבמאי באותן תנועות־מצלמה, אותן עדשות, אותן זוויות־צילום ואפילו אותם גווני־צבע שהיו מקובלים לפני 30 שנה.

אשר לרוברט מיצ'ם, בתפקיד הראשי, מאז־ומתמיד נאמר עליו שהוא נולד לשחק את פיליפ מארלו. השנים שחלפו, איפרו את פניו בקמטים עמוקים (הוא היום בן 59), והכבידו עוד יותר על עפעפיו הכבדים ממילא. וכשהוא מהלך בחליפה שכאילו ישן בה שבועות, חולצות שצווארוניהן מתקפלים ופנים מגולחות בקושי, נדמה שהוא אב־הטיפוס אשר לפיו יצר צ'אנדלר את מארלו.

רוברט מיצ'ם כפיליפ מארלו
קמטים עמוקים

מאורות לוס־אנג'לס ב„שלום לך, יקירתי"
גן־החיות האנושי של הכרך

שארלוט ראמפלינג
איפור נכון

הצמדתה של שארלוט ראמפלינג, שחקנית שבעזרת איפור נכון יכולה להשתלב בכל תקופה אפשרית ובכל תפקיד העולה על הדעת, היא רק תוספת לתפריט שמנתו העיקרית, ללא־ספק, מיצ'ם עצמו.

בסך־הכל, זו אולי הפעם הראשונה שניתן לדבר על עיבוד נאמן של צ'אנדלר (למרות שלפחות שתי דמויות נעלמו מן הסיפור המקורי), גם ברוח וגם בצורת ההצגה של הסיפור. מבלי לסטות אף לרגע מן העלילה רבת־הפעלים (צ'אנדלר סיפק תמיד פעילות רבה בסיפוריו), קוטל ריי־צ'ארדס את המישטרה והפוליטיקאים, ומשחזר היטב את האווירה האמריקאית דאז (כאשר מיבצעי הבייסבול של ג'ו דיי־מאג'יו היו חשובים יותר מפלישת היטלר לרוסיה).

ובדרך אגב הוא יוצר לא רק מחווה לצ'אנדלר, אלא לסוג מסויים של קולנוע, זה שהיה שילוב של בידור והבעה אישית, זה שידע לספר סיפורים בתמציתיות ואיפוק שהפכו נדירים מאד.

היה היו אי־פעם בדרנים

צמד בכותרות (אלנבי, תל־אביב, ארצות־הברית) — השילוב בין ניל סיימון, המחזאי המצליח ביותר בתולדות ברודוויי, לבין הרברט רוס, הבמאי המשרת נאמנה כוכבי־עלית (כמו ברברה סטרייסנד במצחיקונת), לבין אישיותו הכל־יכולה של ואלתר מתאו, בעיבוד אחד המחזות המוצלחים ביותר של סיימון לקולנוע — נושא בחובו מראש את כל סממני־ההצלחה.

מעשה בשני קומיקאים ישישים, שהופיעו בצוותא במשך 43 שנים, יצאו לגימלאות וחוזרים, אחרי הפסקה של 11 שנים, אל אורות הזרקורים כדי להציג שוב מערכון שהציגו כבר 11 אלף פעם, במיסגרת של תוכנית־נוסטאלגיה טלוויזיונית. המחזה (וכמותו גם הסרט) בנוי כולו על שתי הדמויות הראשיות — קומיאקאים, שלדיבריהם אינם יודעים עוד היכן מסתיים התפקיד והיכן מתחילים החיים. זהו צמד הקשור בעבותות של חיבה ושינאה גם יחד. סיימון היטיב לקלוט ולהבליט את עולמם המייוחד של הבדרנים הקשישים, על הקאפריזות הילדותיות שבו, ההתרפקות על עבר מתערפל, ועל המהלכים המוזרים של מחשבה שעברה לתילוך נמוך. הדמות השלישית, זו המקשרת בין השתיים, אמרגן שהוא גם אחיינו של אחד משני הבדרנים, שייכת כל־כולה לקטלוג הנברוזות העירוניות שמפתח סיימון מאז יחפים בפארק ועד לשבוי בשדירה השנייה.

התסריט מצליח, אומנם, במידה מסויימת, לפתוח את אופקיו הבימתיים הצרים של המחזה, אולם הרברט רוס, המתייחס בכבוד רב לטכסט, נישאר צמוד לעלילה, כשהיא מתמקמת במקום אחד.

מתאו וברנס: ברווז במיבטא אידישאי

למזלו, השניים אכן ראויים להערצה: ואלתר מתאו משכנע בכל אחד מפירטי הדמות המבוגרת ממנו ב־20 שנה, החל מהליכתו הברווזית וכלה במיבטאו האידישאי (ברור שבדרנים הם בהכרח יהודים). ואילו ג'ורג' ברנס, בדרן מזהיר באמת של הרדיו, ואחר־כך של תחילת הטלוויזיה, הוא בן־זוג אידיאלי למהתלה זו. סרט לא רציני, לא גאוני, והיו כבר סרטים מבריקים יותר, אבל מה לעשות: הוא משעשע. והמלצה טובה מזו קשה למצוא היום.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב: סרט מתוק, אהבה ומילחמה, רולרבול, אחר־הצהריים של פורענות.

ירושלים: אחר־צהרים של פורענות, זהות גנובה, אהבה ומילחמה.

חיפה: האנגליה הרומנטית, הכפיר והרוח.

„בוקר טוב, מהפכה" מאת דן עומר

ספרו של דן עומר, „בוקר טוב, מהפכה" כבר הופיע לפני כמה חודשים. אולם המדורים הספרותיים התייחסו אליו כאילו לא היה ולא נברא. הספר נפל קורבן לקשר מוזר של שתיקה.

אולם ספר זה הוא, בלי־ספק, אחת היצירות היותר־מקוריות שהופיעו לאחרונה בארץ. הוא פותח במילים: „אחד־אחד חזרנו מהמילחמה. היו כמה שלא. תקפה היה גרוע כפי שהיה ערב הקרבות, בעל־בית־הקפה ביקש שנשלם את חובותיהם של הנעדרים . . . "

מי שמכיר את ההווי הירושלמי, יזהה בלי קושי את קפה „טעמון" — הקפה שבו מתרכזים כל חוגי „השמאל החדש" ובעלי הדיעות החריגות, שבו נולדה קבוצת „מצפן" ושבו התפלגה לרסיסי־רסיסים, שבו טופחה תנועת „הפנתרים השחורים" בתקופה התמימה שלה, שבו אורגנו הפגנות ומחאות ללא־ספור.

ספרו של עומר כולל שתי נובלות. „בוקר טוב, מהפכה" הוא סאטירה צורבת על ההווי של השמאל החדש האופנתי, הכתובה בנוסטלגיה, תוך שימוש ברקע הרוחני האותנטי שלו. הנובלה השנייה, „קשיים ביצירת גיבורים לאומיים" היא יצירה אנטי־מילחמתית חריפה.

עומר, בן 35, יליד רמת־גן, חי מגיל שישה חודשים בירושלים. בוגר 12 שנות לימוד. שירת בצבא ב„גולני" כחייל פשוט.

נשוי בפעם השנייה, לשני. אשתו מסיימת את התואר השני בקומוניקציה באוניברסיטה העברית. מטפל „במישרה מלאה" בילדתם בת 18 החודש, עתליה, מכיוון שלדבריו — אשתו עסוקה יותר ממנו. קם עם הילדה בצהריים, מטפל בה עד 11.00 בלילה, ואז כותב עד שעות־הבוקר המוקדמות.

מתפרנס מתוכניות־רדיו. עורך תוכנית סיפרותית בגלי־צה"ל, „מסיבה סיפרותית". עורך־תוכניתי של תוכנית הטלוויזיה „עלם ועל־מה". כותב תסריטים דוקומנטריים לחברות־הפקה פרטיות. עורך, משכתב ומגיה ספרים.

ב־1965 כתב את סיפרו הראשון, „בדרך", הספר נאסר להפצה על־ידי מישרד החינוך והתרבות, בטענה כי הוא מכיל דיברי־תועבה ומשחית את הנוער. ערך שביתת־רעב ליד מישרד ראש־הממשלה. נשפט על הפצת דבר־תועבה. המישפט נמשך חמש שנים, שבהמשכו התרחשה מילחמת ששת־הימים. הוא זכה בחנינה אוטומטית, סירב לקבל חנינה. נשפט לחצי־שנה מאסר על־תנאי.

עומר כתב את „בוקר טוב, מהפכה" לפני מילחמת יום־הכיפורים. העובדה שהסיפור מסתיים במילחמה היא, לדעתו, נבואית. את „קשיים ביצירת גיבורים לאומיים" כתב באיסמעיליה, בתקופת המילחמה, לפי עצת עמוס קינן, שאמר לו לכתוב יומן.

מיקרה שאירע לו בעת שהותו בחווה־הסינית הוא שדירבן אותו לכתוב את הסיפור. הוא מגדיר את המיקרה כ„הדבר הנורא ביותר שאירע לו בחייו". חייל מצרי שרוף היה זרוק באיזור־החצר, כשאבר־המין שלו זקוף בגודל לא־נורמלי. „מישפחות של פצועים והרוגים ישראליים, שהגיעו לחווה־הסינית," מספר דן, „עמדו בתור כדי להסתכל, וזה הרג אותי לגמרי."

„בוקר טוב, מהפכה, המילחמה גנבה לך את ההמונים!"

והיתה פעם ארץ־ישראל קטנה ונקייה. בתים לבנים, גגות אדומים ובני־אדם מזוגגים. ים כחול ועמוק תינה אהבים עם חולותיה הצהובים והשטוחים. חלוצים עמדו בשורות בלתי־ישרות, ובנו פה גמל, פה גמל. ואחרי שסיימו לבנות פה גמל הלבישו את הארץ בשימלת בטון ומלט. על הפועלים שמרו שוטרים בריטיים שלבשו קסקטים שחורים, וכל ישראל היו חברים זה לזה.

„עכשיו הם קבורים במילחמה."

„במותם ציוו את המהפכה."

השתיקה היתה שבורה. כולם דיברו ללא־הרף. אחד אמר מה שלימדו אותו בבית, אחר מה שלימדו אותו בתנועה, והשלישי מה שלימדו אותו ברחוב. והרביעי, שלא למד — שתק. בפינה ישבו כמה שלמדו לקח, ושתקו גם הם.

לבסוף היתה הצבעה דמוקרטית. עכור, האנרכיסט שהיו לו עיניים יוקדות שיצאו מתוך זקן כהה וסבוך, ספר את הקולות. היתה החלטה על מהפכה אמיתית, כזאת המוציאה את ההמונים לרחובות. כובשים בה את תחנת־השידור ובניין הטלוויזיה. באריקאדות ורימוני־גאז, והצבא מצטרף למורדים. כך מפיל העם בכוחות משותפים את המישטר, עד שזה נופל ונשבר לרסיסים.

בינות לנוכחים שררה תחושה עמוקה של רגע היסטורי. הבל הגידם יצא החוצה ושרוולו התנופף ברוח. כעבור כמה דקות שב, ובידו הנותרת דגל אדום. בעל בית־הקפה הוציא מבין ארגזי קוקה־קולה ריקים דגל כחול־לבן שנותר מיותם מחגיגות יום־העצמאות, וכמה פטישי־פלסטיק, וחילקם לנוכחים. למהפכה היו עכשיו דגל ונשק. התרגשנו עד דמעות. עמדנו דום.

●

כאשר התיישבנו יצאו מנגד נערה ונער. ואט־אט צעדו מולנו. הם לבשו חול וחגור וכיבדי־נעליים, עייפים עד־בלי־קץ, נזירים ממרגוע, ונוטפים טללי נעורים עבריים. דום השניים ניגשו, ועמדו לבלי־נוע. היינו נבוכים במיקצת, ואז שאלנו שטופי דמע־קסם: „מי אתם?" והשניים שוקטים, ענו: „אנחנו מגש־הכסף שעליו תינתן לכם המהפכה!" אמרו, ונפלו לרגלינו עוטפי־צל.

יונתן המשורר הזיל דימעה רטובה, נטל את דיגלי הלאום והמעמד, וכיסה בהם את השניים, כדי שהזבובים לא יאכלו אותם. המלצרית בכתה במיטבח. מגוג התיישב בהפגנתיות, עכור עמד בהפגנתיות, ובידיו דגל שחור של אנרכיסטים מורד לחצי־התורן. בעל בית־הקפה צפר צפירת־זכרון במכונת־האספרסו. היינו עצובים כמו נר־זיכרון לנצח. הלהבה בקירבנו דעכה באיטיות. מסביב היתה דממה עמוקה. נשמע משק כנפי־זבובים. הנערה והנער שכבו דוממים.

היתה לנו תחושה כי אנו אנו החומה. השפתיים היו יבשות ומבוקעות כנחל אכזב. החום המשיך לעלות מעלה בגלים כבדים. המחנק הזה.

נוסטאלגיה נכנסה לבית־הקפה, ניצבה ליד הדלפק והזמינה ספל־אספרסו. לגמה מהספל במיצמוץ־שפתיים. המשכנו לנזול ולהזיע, והיא התמוגגת מרוב נחת, ושלחה לעברנו גלים של אהבה וערגה. הגרון היה ניחר. העיניים עצומות, והפה פעור.

המשכנו לטייל לארצות רחוקות ומהפכניות בעיקבות מילים ולחנים. נוסטאלגיה פעמה מרוב התרגשות עד שלא יכלה להתאפק עוד, והחלה מתקרבת קלות לעברנו. היא עברה משולחן לשולחן, מלטפת את בלורית הנער. היא דמתה לחנה האוהבת ומברכת את בניה, לשרה המשלחת את אברהם ויצחק להר־המוריה. כאשר קרבה נוסטאלגיה אל עכור, הוא חרץ לעברה לשון אדומה וחוצפנית. היא נעלמה ונמוגה.

יונתן המשורר קילל את עכור, על שהוא מקלקל לנו תמיד את הדברים היפים והנשגבים של חיינו: „בהתחלה קילקלת לנו את הפטריוטיזם. אחר־כך את רוח־הקרב,

ועכשיו את הנוסטאלגיה." עכור החזיר לנו מבט מלא־בוז, ואמר: „אם היינו יכולים להטות את נוסטאלגיה בלשון עתיד, הייתי יורד על ארבע ומלקק את כפות־רגליה."

עין־לציון מיצמצה. יונתן שאל בדבר הסיכויים.

הנערה והנער קמו ממקומותיהם, ניערו את האבק, הזבובים פרחו מעליהם והתפזרו בחלל בית־הקפה. הם בישרו כי נמאס להם לשחק בתפקיד סטאטיסטים בהצגה הגדולה של המהפכה. הנער אמר, כי אינו מוכן לראות את השחיתות רוקדת ומשגשגת מעל קיברו: „בכוונתנו לקבל תפקידים מרכזיים במהפכה."

הנערה אמרה על הלבבות שידעו לחדול בכבוד.

הצענו להם להיות מהפכנים מן השורה — — — — — והם סירבו.

הצענו להם להיות קומיסארים של המהפכה — — — — — והם סירבו.

הצענו להם להיות קדושים־מעונים — — — — — — — והם סירבו.

הצענו להם ללכת לסיביר — — — — — — — — — — — — והם הסכימו.

הנערה והנער הלבושים חול חגור וכו' התיישבו בשולחן ליד הכניסה, וניראו מרוצים מעצמם. בוזי המגמגם ניסה לגמגם שורה כלשהי.

הנביא הסביר כי מות צעירים משול לכוח של שלהבת הנחנקת במים רבים, ואילו מות הזקנים משול למדורה הנאכלת ואוכלת מאליה. משום כך חייבת לפרוץ מהפכה. היה עלינו לבחור במנהיג. מהפכה איננה יכולה לפרוץ בלא מנהיג, בלא דובר כאריזמטי שישלהב את ההמונים; דמות שתהפנט את העם בשידורי רדיו וטלוויזיה; אבקדוש שיגן על הגבולות; אם קדושה שתדכא את האויב מבפנים; עין שתהא בעלת דיוקן שבנקל יזכרו אותו; נפץ בעל צדודית מגנטית שתביא השראה לאמנים; חזות שילדים יציירו אותה בשיעורי־מחנך. שתהיה לו לפחות רטייה שחורה על העין, שיהיה נכה־מילחמה. גיבור.

התבוננו האחד בחברו, וחיפשנו מנהיג. אהוהי המהפכה, הב לנו מנהיג!

אליאל אמר כי יש באפשרותו של גוג כרות־האוזן לשמש סימן־היכר ומנהיג למהפכה. מגוג שאל: „מניין לנו שאינו כרות־שיפכה מהמילחמה ואינו רשאי לבוא בקהלנו?" גוג הראה שיש ביכולתו לבוא בקהלנו.

מגוג המשיך וטען: „חוץ מזה, באוזן אחת יקשה עליו להאזין למלמולים קונטר־מהפכניים."

כך נפלה מועמדותו של גוג כרות־האוזן למנהיגות. היתה מהומה של מילים. כמה מהנוכחים הזכירו את תובל־קין, מנהיגנו ומפקדינו בקרב־על־עמורה, וכיצד הלכנו אחריו באש־ובמים. עכור הזכיר כי תובל־קין עדיין מתעכב בתחנה הפינלנדית, ויגיע אלינו ברגע הקריטי.

בעל בית־הקפה הציע לבחור בהנהגה קולקטיבית: „אחרי ההנהגה תבוא המהפכה, ואחריה מנהיג יחיד, ולבסוף יבוא גם הפחד. וכאשר יש פחד, גדלים דימוי המנהיג והמהפכה."

הנביא מילמל: „שונה בהרבה סרחון גורי־כלבים מזה של חזירים, ושונה עוד יותר סירחון פיגרי המהפכה."

נכשלנו במאמצים לבחור הנהגה קולקטיבית. לעומת זאת הצלחנו לבחור, ללא כל התנגדות, בגוג כרות־האוזן שיכהן אחרי המהפכה כקונטר־מהפכן. היה ברור כי הוא קוסמופוליטן ובוגד מלידה במעמד־העובדים. קל יהיה לשנוא אותו. אין קל מאשר לשנוא בוגדים. כאשר נתרגל לשנוא אותו, יהיה קל לבתר בגרזן את מוחו, שעה שישב בגלות ויתכנן את המהפכה העולמית. בבוא הרגע המתאים נשתדל לצלוב אותו על הצלב המתאים, כך שרעיונותיו לא יהוו סכנה כלשהי עבורנו.

●

עכשיו היה ברור לנו כי קצר הזמן והמלאכה מרובה. לא היה לנו אפילו הימנון למהפכה. עישנו סיגריות ז'יטאן בשרשרת, והיא לא נותקה. לגמנו עראק. את בית־הקפה עטפה ענגת־עשן כחולה־לבנה. המשכנו להרהר בהימנון. כל אחד הירהר בהימנון הפרטי שלו. בתוך כל מהפכן מאיתנו היה מהפכן קטן שהתריע, כי טרם הגיעה העת לשילטון־יחיד ולהשמעת ההימנון הפרטי. היה ברור, כי

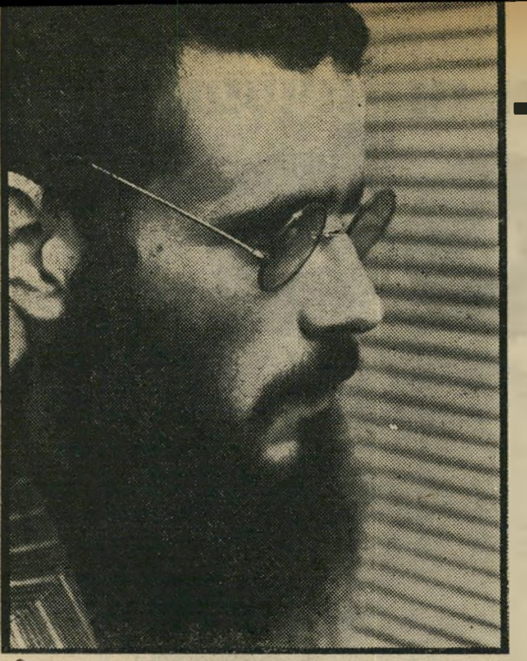

ההימנון־הלאומי לא יצלח כהימנון למהפכה. תפקיד המהפכה להביא להמונים צלילים חדשים, ולא קולות חלודים מהעבר הרחוק.

ארץ חמדת התעטשה. כובע־גרב, שהיה הקשיש ביניגו ופניו סמוקים משתייה, שאל אם יש לו זכות־דיבור. בזכות זכויותיו ההיסטוריות ניתנה לו גם זכות־הצעקה. הוא עלה על השולחן, חכך בקולו, ניצב דום והחל לשיר:

מי יצילנו מרעב? מי יאכילנו לחם רב? ומי ישקנו כוס חלב? למי תודה, למי ברכה? — לעבודה ולמלאכה!

מחאנו כפיים מרוב התרגשות. הוחלט פה־אחד לאמץ את השיר כהימנון למהפכה. החלטת־מישנה היתה לכנות, מרגע זה, את כובע־גרב בשם נפתלי הרץ. הוא נטל על עצמו את הכינוי בענווה, כפי שנטל בעבר את משימות הדור.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

גוג אמר: „אחרי המהפכה נייסד חברה צודקת שבה ישתו ההמונים חלב, והמהפכנים ילגמו בירה.” התעלמנו מדבריו. הוא הזיל דימעה אדומה של צער ויגון. המהפכה היתה יקרה לו. ישבנו מכונסים איש בתוך עצמו. המלצרית ניקתה מהכיור את החלב שהמהפכה הקיאה לתוכו.

מגוג הצהיר בדבר הצורך לייסד צבא מהפכני. נשמע רחש של הסכמה, ואחריו תמימות־דעים. היה ברור לכולם, כי מהלך זה עשוי לחרוץ את גורל המהפכה.

יונתן המשורר נשא ראשו מעל למחברת־שיריו, והציע: „לבחור את הנער לבוש חול חגור וכו׳ כקומיסאר הצבא.” הנער צעק כי עז חפצו להיות מרותק לסיביר. אליאל הוסיף כי נסיונו הקרבי של הנער מוצה עד תום, ולכן יהיה עליו להמתין בסיביר עד שיישלח עמו. כמו בסובייט מהפכני ומסודר החליפו הנוכחים פתקים, ולבסוף הוחלט לבחור במגוג כקומיסאר הצבא המהפכני. מגוג היה גברתן של ממש, שערו בלונדי, עיניו כתכלת השמיים. כישוריו התאימו, והוא ידע בעל־פה את כיתבי־הגרילה של צ׳ה גווארה ומאו־צה־טונג.

מחאנו כפיים.

עכשיו היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא, הימנון וקומיסאר מהפכני שיביא נצחונות מפוארים.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון. מגוג הצדיע, אחר נשא דברים על כוונתו: „לחוס על הנכנעים ולהדביר את הגאים, על שאנחנו נושאים מורשת מהפכנית של אפר וצל. ובבוא יום נקם ושילם, יקריבו אנשים את חייהם למען עולם־המחר.” הוא הוסיף כי אין המתים חשים באיזמל. מגוג המשיך לדבר על רוח־קרב, רוח־היחידה, והודיע כי יהיה זקוק לפוליטרוק.

„פוליטרוק?”

יונתן המשורר אמר כי הפוליטרוק יאמר למשוררים אילו שירי־נצחון ומהפכה עליהם לחבר. נפתלי הרץ אמר כי גם בפלמ״ח היו פוליטרוקים שהסבירו, כיצד צובעים בקו ירוק את המידבריות המקיפים אותנו.

„היכן הם היום?”

„הולכים בשדות ירוקים, בידיהם מקל־רועים והם רודפים אחר כיבשת־הרש ואחיהם ישמעאל כמו היו מלכי בשר־ודם, הולכים והולכים כל הימים, ומקווים שיגיעו מחר לדפיו של הספר־המשוגע.”

המשכנו לדסקס את עניין הפוליטרוק. לבית־הקפה נכנס אבישוע פינקלשטיין. זה האיש. שיבה כיסתה את ראשו. בניגוד לנו, שישבנו בהפוגות שבין המילחמות בבתי־הקפה, השתכרנו וליהגנו להג־שיכורים על מהפכה, הספיק אבישוע ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה. אליאל סיפר לו על המהפכה העתידה לפרוץ. אבישוע ביקש להצטרף. כעבור זמן קצר הוא נבחר לשמש פוליטרוק. שלף מכיסו מסרק פלסטיק שחור, ומשך את שערו הכסוף מעל מיצחו הרחב.

●

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא, הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא נצחונות מפוארים, ופוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון. חוי תמימות קדושה.

להבה פנימית קרנה בעד עיניו של אליאל. היה ברור לכולנו כי הגה דרכנו הפוליטית והמסד האידיאולוגי שלנו מסורים בידיו האמונות של אבישוע פינקלשטיין. היינו זקוקים רק לאיזה ז׳דאנוב שיכוון את אבישוע. ניצבנו מלאי־התרגשות, וכימעט שרנו שוב את ההימנון.

הנביא מילמל: „מי שלא ימות במילחמה, ימות במהפכה, ומי שיינצל מהמהפכה ימות במילחמה. אברהם אבינו היה מוכן להקריב את יצחק בנו מתוך אהבת האלוהים, ואלוהים הקריב את ישו מתוך אהבת האנושות, והשילטון יקריב אותנו מתוך אהבת־עצמו. גם המהפכה לעולם אינה שבעה, ושיניה טוחנות ללא־הרף. הגיעה העת להוריד את המשיח מהשמיים.”

מכיוון התחנה הפינלגדית נשמעו צפירות־קטר. שיקשוק הרכבת קרב ובא. בעד דלת בית־הקפה נכנס סרן תובל־קין לבוש מדי־זית ירוקים, ודרגות־שדה לכתפיו. יחד איתו באו בועז ויכין.

הם התיישבו ליד תובל־קין, הסירו את כומתות־הצנחנים שלהם. הוא המשיך לשוחח על תחושת־היגון העמוק שבה נפלנו. ארץ אוכלת יושביה, נוגסת חושביה, ארץ נתנה יבולה.

בועז דיבר על המהפכה המתדפקת על השערים, על חיילים השבים ממורמרים משדות־קרב, על פוליטיקאים קשישים הנוגסים מעץ־התהילה של המילחמה. כמה אפשר עוד להבליג. מהמיטבח עלה ריח של תבשיל בשר. עכור שאל את המלצרית מה היא מבשלת.

„בשר־תותחים!”

יצאנו תמימים למילחמות שלהם, והזקן טרם צימח על לחיינו, וראינו את חברינו שרועים בשורה ארוכה על צלע ההר, מתים ועיניהם פעורות. ידינו עדיין חמות מכל הגוויות שנתקררו בהן.

„אז היתה לנו אחוות־לוחמים.”

„והיא נשחקה.”

לבית־הקפה נכנסו שני מסוממים, גיחכו זה אל זה וקרצו, התיישבו בפינה. עכור אמר: „לא יכולנו לצפות לטוב מזה. עכשיו יאמרו על המהפכנים, שהם קומוניסטים וחשישניקים.”

ציפורים ריחפו ברוח המיזרחית שבאה מהמידבר ועטפה בצמר־גפן את הלילה הזה. בתי־דירות מסביב היו עמומים לקולות שלנו, בני־אדם הניחו בחדרים אקוסטיים תקליטים של פעלולי־מילחמה, וסיפרו לנשותיהם ולילדיהם את עלילות־הגבורה שלהם, והתקליטים הביאו שוב ושוב את המילחמה.

בעל בית־הקפה בישר שיש מנהיג למהפכה, והורה באצבעו על תובל־קין. בועז ויכין עמדו דום. חשנו כמו בהיוולד אומה. סמוקינגים כהים עטפו את הנשמות. שני המסוממים השתתקו גם הם.

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסר מהפכני שיביא נצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי, ומנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

כולם עקבו מהופנטים אחר תנועות ידיו של תובל־קין, אחר הדרת־המלכות שבה חיטט בתרמילו, עד שלבסוף שלף מתוכו פטיש־עץ גדול. דפק שלוש פעמים על שולחן־הפורמייקה. מסביב נפלה דממה, והוא שאל: „ומה נעשה במישטר הישן כאשר נפיל אותו?”

„נעביר אותו בכיסא־גלגלים לפנתיאון.”

„יתפורר בדרך.”

„נחזיקו במאסר־בית בהשגחת רופא ואחות־רחמניה.”

„אבל המישטר מעודו לא ריחם עלינו.”

„עלינו להיות מהפכה הומנית.”

החלטנו להיות רחימאים־בני־רחימאים, ולרחם על המישטר.

עכשיו היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים, וידענו מה לעשות במישטר הישן.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

היינו סקרניים ומלאי־חששות לעתיד ולבאות. שלחנו מבט אובד וחסר־ישע לעבר הפוליטרוק פינקלשטיין. הנביא אמר לעצמו איכה ישבה בדד העיר. אבישוע הציע לשיר. אז שרנו על וניה שיצא להגן על מולדת ואת אמו השאיר בוכיה מתמוגגת, ועוד ועוד שירי־מולדת.

הסמקנו מרוב בושה. עין־לציון מיצמצה, נפלה לריצפה ונשברה.

בועז ויכין טיאטאו את השברים. אבישוע פינקלשטיין קם ממקומו ועיניו הכהות רושפות, ואמר: „התיקווה היא שריד בורגני, ועלינו למחוק אותה מהכרתנו.” אז מחקנו את התיקווה מתוך הכרתנו. היו כמה שמחקוה בקושי רב.

שאלנו את תובל־קין בדבר תיקוותיו כמנהיג המהפכה.

„להיות שמש העמים.”

„מה עוד?”

„מאור לאנושות.”

„מה עוד?”

„אבי העמים, נפש המהפכה והתגשמות החזון.”

שוב מחאנו כפיים. תובל־קין הניף ידיו בהדרת־כבוד, והודה לנו בענווה מרובה. עכור לא מחא כפיים. הנערה והנער לבושי חול חגור וכו׳ הלשינו על גוג כרות־האוזן, שתבע מהם להתנגד לפולחן־האישיות.

הנביא פלט: „לא לעולם חוסן, כולכם תמותו בקרב האחרון.” תובל־קין שאל לדעתנו על פולחן־האישיות. שרנו שיר־הלל לשמש־העמים, מאור־האנושות, אבי־העמים, נפש־המהפכה והתגשמות החזון.

●

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות במישטר הישן, והיה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש־האומה.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון. ליד מנורות־הרחוב עברו ביעף עטלפים שחורים. איתנו עמדה האומה, קרועת־לב אך נושמת, לקבל את הנס האחד אין שני. הנערה והנער לבושי חול חגור וכו׳ התבוננו בהכנות לטכס, והנערה לחשה לנער כי המראה הזה מוכר לה.

הנביא בישר כי אין כלב אוכל בשר־כלבים ואדם טורף בשר בני־אדם. ברקע שרו רמקולים רבי־עוצמה את שירת־הנצחון בקרב־על־עמורה.

אתה פותח עכשיו את ארון־הבגדים, מלטף ביד־רכה את המדים המגוהצים עם עמילן בצווארון.

„אז לאן תוביל המהפכה שלנו?”

„דרך הוולגה והדון עד לסיביר, דרך פיתולי הירדן עד לכיכר ים־המלח.”

מי יודע, אולי נייסד את הסיביר שלנו בכיכר ים־המלח. נקים שם מחנות עם גדרות ומיגדלי־שמירה, ולידם מיפעלי־תעשייה אדירים, שיבשרו קבל עם ועולם כי אוצרות האדמה של כיכר ים־המלח זועקים שיגאלו אותם.

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש האומה, והיתה לנו סיביר בים־המלח.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

תובל־קין הרגיע את ההמולה: „בקרוב נצא לרחובות, וההמונים יפסעו בעיקבותינו. ההיסטוריה הטילה על שיכמנו את המשימה למחוק את השחיתות עד־מוות, אם היא לא תמחוק אותנו. בעיקבותינו יבואו עשרים אלף איש, אולי גם שלושים אלף, יפלסו דרכם, ישאו ציונה נס ודגל עד מחנה־יהודה, יטפסו זה על זה. צלולים בדעתם והכרתם, מחושבים, לעיתים ספונטניים. הם יהוו את האוונגארד המהפכני.”

ואז יפרח סביבם גן פרוע של חופש ועוצמה. יניפו דגלים שחורים ואדומים. יתלו תמונות של אבות־המהפכה על חזיתות בנייני־ציבור, ואת תמונתו של תובל־קין. הם ירעימו את שמו ברחובות, והשם יפורר בהדיו את פיסגות השילטון המאובנות. זה יום נכספנו לו, עוד יעל ויבוא, ומיצעדנו עוד ירעים אנתנו פה.

דממנו. היו בינינו בודדים שראו את הדם שיישפך במהפכה. היו כמה שלא ראו. הם הסבירו את העייט הדואה על שדותינו, ובבשרנו ציפורניו, קומו־קומו בחורינו, קומו צאו לשדה־הקרב.

„עוד ניקומה שיבעתיים כי קדוש הוא הנקם.”

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש האומה. היתה לנו סיביר בים־המלח, ונקמה קדושה.

עמדנו דום ושרנו ברטט של קדושה את ההימנון.

הנביא התכרבל במעילו. יונתן המשורר קרא שיר מהפכני פרי־עטו, על תרנגול גאה הניצב מעל לערימת גוויות רוטטות של הריאקציה והבורגנות. דימעה זלגה מעיניו של תובל־קין, והוא נשא דברים על המשורר כמהנדס נפש־האדם, על המהפכה שהגיעה שעתה ליצור כנסיות חדשות למין־האנושי, ולתושבי־המחר שייווצרו בצלם המהפכה: „עלינו למצוא תחליפים למיקדשים שבהם באה לידי פורקן המרירות שנצטברה בלבבות בני־האדם. אנחנו נייסד מוסדות משוכללים שבהם תשופך תחושת האנשים.”

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש האומה. היתה לנו סיביר בים־המלח. נקמה קדושה ומוסדות שבהם תשופך תחושת האנשים.

אחרי שעמדנו ושרנו את ההימנון, דיבר יכין על השפלתו של המין־האנושי. בועז הוסיף על דם שפוך כמים ועלבונות אדם ועם. יכין תבע לנקום שיבעתיים, כי קדוש הוא הנקם. קדוש קדוש קדוש.

מנהיגים ניצבים בשורה ארוכה, ליד גזע־עץ כרות, מדברים על האדמה, ואינם יודעים כי האדמה היא מיקדש מגוחך. הם נושאים ידיהם ומרימים קולם שעה שמדברים על פטריוטיזם, וחושבים כי פטריוט שאיבד את מולדתו

(המשך בעמוד 36)

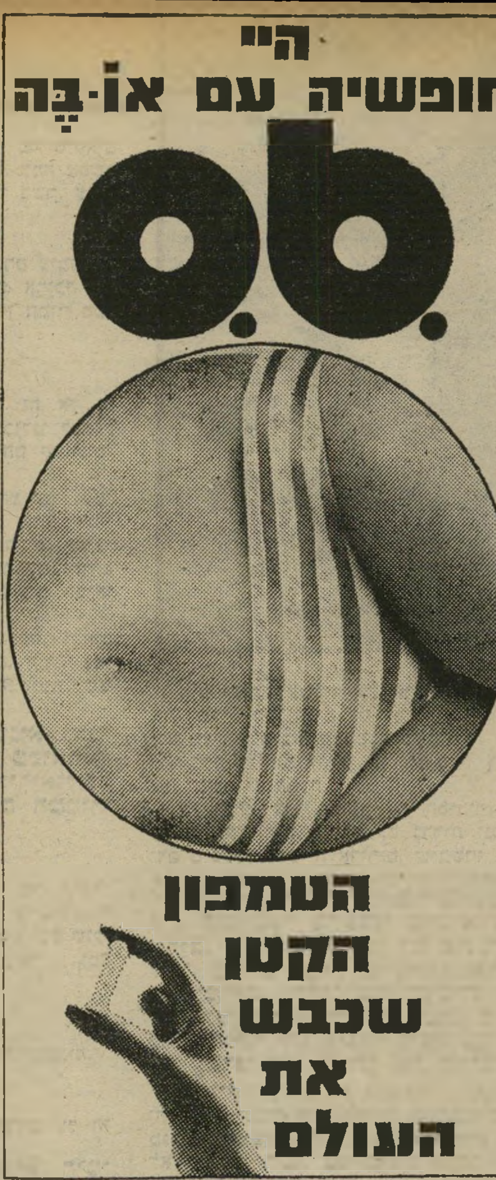

הליגה לזכויות האדם והאזרח:

יופסקו הפקעות הקרקעות בגליל, במשולש ובנגב!

בשבועות האחרונים, קיבלו התוכניות להפקעת אדמות בגליל, בנגב ובמשולש, תנופה חזקה.

קיימת סכנה מיידית להפקעת אלפי דונאמים בעמק בית-נטופה („אזור 9" שנסגר בצו השלטונות) אשר תפגע בכפרים עראבה, דיר-חנא וסכנין ותגרום לנישולם של 3000 תושבי ערב-אל-סוואעד. **קיימת סכנה מיידית** להפקעת 2500 דונאמים מכפר-קאסם ולהפקעת אדמות מהכפרים תמרה וכבול.

הפקעות אלו הפוגעות בתושבים ערביים, אזרחי ישראל, הן פגיעה בזכות האדם האלמנטרית לחיות על אדמתו, לעבדה וליהנות מפירותיה; הפקעות אלו הן פגיעה בזכויות האזרחיות של תושבים ערבים, אזרחי ישראל, לחיות בשוויון ובלי סכנה של נישול.

יתבעו אזרחי ישראל מהממשלה לבטל את התוכניות להפקעת קרקעות!

* הרימו תרומה למימון פעולות הליגה לזכויות האדם והאזרח.
* ת"א — ת"ד 14192.

ספר חדש

(המשך מעמוד 35)

חייב למות, ואינם יודעים שיש ביכולתו לחיות בלעדיהם.

איבדנו את מיץ החיים, רצחנו את הרעיונות הנועזים והמלהיבים, נטשנו את דרכי חכמת־החיים, את הקוסמופוליטיות היפה של היהודים, את ידיעת המוסיקה, את ארון־הספרים והלמדנות... ונכנסנו לדיכאון במדים של אנשי־צבא ומילחמה. הגניוס שלנו שהתבטא בעבר בפרסי־נובל, מתגבש עתה בלבוש של גנרלים נמוכי־קומה ושחצניים, המלבים את להבות אש המגיפה.

„עלינו להתמודד במגיפה."

„אנחנו נתמודד במגיפה!"

●

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש־האומה. היתה לנו סיביר בים־המלח. נקמה קדושה. מוסדות שבהם תשופץ תחושת האנשים ועלינו להתמודד במגיפה.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

עקבנו בעיניים אחר המגיפה האוכלת בנפש היחיד ונוגסת בבשר ההמונים. מכרסמת כתולעת מזיקה את לבב גיזעי־העצים של התרבות. ייתכן שאין מרפא למגיפה המאיימת על עצם קיומנו, מאיימת להלביש עלינו כותנות־פסים, או ברדסי־קלגסים. המגיפה הזאת משמשת אגם־ניקוז קיבוצי למורסה ענקית ומוסרית.

האם תקדים המהפכה את המילחמה?

האם תכרות המהפכה את נגע המגיפה?

הנביא דיבר על נהר סמבטיון והאדומים שמעברו השני. גוג הוסיף כי המהפכה מתנהגת כמו כישלונה מובטח. פעמוני העיר־העתיקה השמיעו צילצולים בתדירויות שונות. כמו אוטופיה.

מי לא זוכר את אוטופיה? היא היתה בלונדית ותמירה. פניה סימטריים, נקודת־חן בלחיה השמאלית, חיוכה אופטימי ואפה בעננים. מי לא חיזר אחריה לפני המילחמות? היא היתה מגיעה בצהריים לבית־הקפה עם פוינטר שהיה קשור לידה הימנית. בלילות נהגנו לשיר סרנדות תחת חלונה.

„עכשיו היא זקנה ואף אחד אינו מחזר אחריה."

מתוך הלילה נכנס לבית־הקפה יאיר הלאומני. הוא התבונן לעברנו במבט דהוי, שילם עבור בקבוק עראק, וחילק לנו מהמשקה: „אני מחפש אתכם מאז תם הקרב על עמורה, לאן נעלמתם? כיצד חגגתם את החגיגות הפציפיסטיות הצימחוניות שלכם?"

„הבט, יאיר, אינך מתאים לחגיגות שלנו."

„אבל אנחנו חברים־לנשק."

„היינו. עכשיו אנחנו שופכים לעג כמים על כל הדברים הקדושים לך, מתיזים מי רגליים לעבר המתים שלך, והמתים בעתיד."

„לא נורא, בבוקר תהיו שוב פטריוטים."

„על מה אתה מדבר?"

„מידבא מאיימת על בטחוננו, ועל עצם קיומנו."

„שוב מילחמת־חורמה."

„רציתם להפוך מהפכה והנה הגעתי אני, יאיר הלאומני, הריאקציונר, להשבית את שימחתכם. מה הייתם עושים אם לא היה לכם חבר־לנשק ריאקציונר?"

„היינו הורגים אותך, וקוברים עמוק באדמה."

„טוב שאני משתייך לריאקציה השחורה."

●

עכשיו, היו לנו קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה לעשות למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש־האומה. היתה לנו סיביר בים־המלח. נקמה קדושה. מוסדות שבהם תשופץ תחושת האנשים. עלינו להתמודד במגיפה, ומולנו ניצבת הריאקציה השחורה.

עמדנו דום ושרנו את ההימנון.

יאיר הלאומני התיישב וצחק עלינו.

ישבנו מופנמים בעצמנו כמו בבית־קברות צבאי. בין קולות הלילה הזה לא נשמעו הדי ורעמי המהפכה. בכלובי־שיכונים המתינו ההמונים במערומיהם לצוו־מילחמתי חדש. כרסים שעירות נשפכות ללא תארי־כבוד, ללא סימני־היכר מעמדיים. שלא תהיינה לכם אשליות. בבוקר תהיו חיילים בצבא הגדול הזה. אפסנאים יחלקו לכם נעליים ממוסמרות, חגורים, תמ"קים, ויעמידו אתכם בשורות ארוכות על צלע ההר. המהפכה שסיפרנו עליה נדחקת לשולי הדרך שבה פוסעים ליגיונות ההיסטוריה. המילחמה חזקה מהמהפכה, כפי שתלושי־המשכורת חזקים מהמהפכה.

אבישוע פינקלשטיין הפוליטרוק ניסה

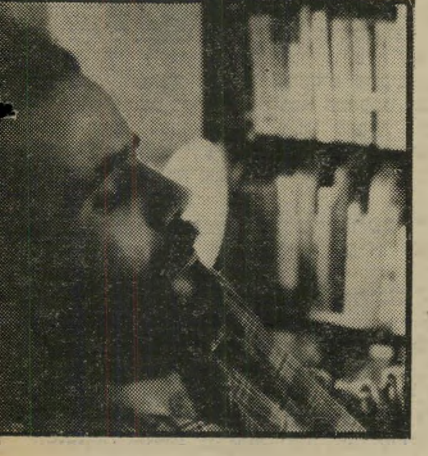

סופר עומר
יש הימנון, יש סיביר

להרים לנו את המוראל. הוא סיפר כי בשעה אפס־שבע־אפס־אפס תהא תחנת־השידור בידינו. תובל־קין יישב ליד המיקרופונים ויישא את דברו לאומה קרועת־הלב אך נושמת לקבל את הגס האחד אין שני. ואז ייצאו ההמונים לרחובות.

„הקריאות שלנו יפלו על אוזניים אטומות. מדוע ייצאו אנשים לרחובות, אם יש באפשרותם לעקוב אחר המהפכה מעל מסכי הטלוויזיה?"

שחר התחיל מפציע בכביש מול בית־הקפה. חשנו כמו ביקיצת נרדמים. יאיר הלאומני עזב אותנו בצעדי־אווז נוקשים, ויצא לעבר האוגדות שחיממו את מנועיהן למילחמה, הותיר אותנו להשתמט. ממעמקים קרא אותו האלוהים. מרחוק נשמעו סירנות של מילחמה. בשמיים עברו מטוסים כבדים של חיל־האוויר. כולם שימנו והכינו את המכונה הגדולה שמטרתה להוציא לאויב את הפרשדונה. רציתי לרוץ אחרי יאיר הלאומני, לומר לו, כי כל־כך מתוק ומכובד למות למען המולדת, זה כמו ללקק סוכריה על מקל. רציתי להזהירו כי אלת־הגורל מפחדת מפני האמיצים וגואלת את הפחדנים. באין תהילה חדשה נולדת, גם הישנה דועכת.

היינו מחוסלים, למרות שהיה לנו הכל כדי להתחיל במהפכה:

קונטר־מהפכן לשנוא. הימנון. קומיסאר מהפכני שיביא ניצחונות מפוארים. פוליטרוק שיתן לנו את הרקע האידיאולוגי. מנהיג נערץ שישלהב את ההמונים הממורמרים. ידענו מה נעשה למישטר־הישן. היה לנו פולחן־אישיות שנבע מתוך נפש האומה. היתה לנו סיביר בים־המלח. נקמה קדושה. מוסדות שבהם תשופץ תחושת האנשים. עלינו להתמודד במגיפה. מולנו ניצבת הריאקציה השחורה, ואנו חסרים את ההמונים שלהם נזקקת המהפכה.

אלא שהסתבר לנו כי האדם טרם ירד מהעצים והוא עדיין שייך לקופים.

בוקר טוב מהפכה, המילחמה גנבה לך את ההמונים.

מיכתבים לציפי

אשה לכל עת

שלא יגידו שהנוער השתלט על המדור שלי. משהו בשביל השנתונים הבוגרים יותר היא (1/6). „גרושה, בת 36, צברית, גבוהה ונאה מאוד. את אופיי הנני מנתחת בצורה זאת: לפעמים חמימה, בעלת אופי שקט, נשית וכנה; עיתים עליזה ועיתים נוגה. מודעת לחולשותי, ולמרות זאת מוכ־נה להיפתח. עיתים קשה לי מאד, למרות שאני עצמאית. אבל ממשיכה.

„מוכנה להכיר ידיד טוב בסביבות ה־שלושים־פלוס. הופעה גברית נאה הכר־חית, ושיהיה מעל מטר־ושמונים. המצב ה־כלכלי לא חשוב. מה שהכרחי: חוש־הו־מור, חביבות, התחשבות והידע להתפשר, לפעמים."

* * *

שידוך על־פי השכל

יכול להיות שהד"ר קרוי לא היה מרחיק לנדוד עד אוסטרליה, אילו ידע איזה דור של תלמידים קם לו כאן. קחו למשל את (2/6), בן ה־24, שהכין שיעורי־בית כמו שצריך. הוא מודיע לי שעל בת־זוגו המיו־עדת „למלא את הדרישות המוצבות לי על־ידי קיומי כאדם מהמציאות האובייק־טיבית."

אני כבר שומעת אתכן צועקות: „תר־גום! תרגום!" אבל אם אתן באמת מעונ־יינות, תבקשו אותו ממנו.

יש לו עוד מלוא החופן מהסוג הזה. כמו, למשל: „כבוד־עצמי, אומץ, יצרנות, אחדות ואי־תלות, אלה הם סך־הכל המר־כיבים של תכונה בסיסית וחשובה מאוד באופיו של אדם — הראציונאליות. מכיוון שרק בחורה שהבינה את הגדרת מהותו של האדם, כפי שהד"ר משה קרוי מציג אותה בספרו חיים על־פי השכל, יכולה להבין את המושג ראציונאליות, הרי ממילא רק אחת כזאת תוכל לענות למיכתבי זה."

הייתי חושדת שזה דן בן־אמוץ שכתב את המיכתב, כדי להמריץ את תפוצת סיפ־רו של קרוי, שיצא־לאור בהוצאתו. אבל ההמשך הפיג חשדי: „עליה להיות כיש־רונית במוסיקה או באמנות, או בשניהם יחד. ולהיות יפה. ברור שאדם המציג תנ־אים אלה לזולתו חייב לענות עליהם בעצ־מו. אי־לכך, מייותר להציג את עצמי." ודן לא היה מוותר על ההזדמנות.

אה, כן. הוא רוצה גם שתהיי מאיזור חיפה. ועכשיו אני מבולבלת לגמרי: איך אפשר לדרוש מבחורה שתהיה גם מאיזור חיפה וגם ראציונאלית?!

* * *

דוקטורים לפולניות!

למזל צמדים שייך גם מיכתבם של (3/6), שהגיע אלי מפירנצה הרחוקה. „מבט בגיל־יון העולם הזה שהגיע אלינו," הם כותבים, „עורר בנו מחדש את המחשבות על הנשים שנשארו בתל־אביב, מחשבות שאבדו מזמן בין ערימות־הספרים הנערמות סביבנו פה באיטליה."

ולא תאמינו מה שחסר להם שם. קחו נשימה עמוקה והאזינו לזעקה הבוקעת מהגולה הדוויה: „אנחנו רוצים להתחתן! פשוט להתחתן!

„למה? ועם מי?

„אז ככה: את התשובה לשאלה הראשונה עוד לא מצאנו, למרות שאנחנו שוברים את הראש כבר שעתיים. לגבי השאלה השניה התשובה פשוטה: רק פולניות!!! כאלה ממישפחות שהאמא השביעה אותן שמה שלא יהיה הן תתחתנה רק עם ד ו ק־ט ו ר י ם. אז מה חשוב איך אנחנו נראים. בין כה וכה עד שנגמור ללמוד נשתנה עוד הרבה.

„למה אנחנו מצפים? וואללה, לתשובות מכאלה שמצדיקות את התיקוות שהאמא תלתה בהן."

לא מבינה רק למה הם צריכים להתחתן, אם יש להם זה את זה?!

* * *

מסעות של צבעים

מי שחלמה פעם להיות מודליסטית של צייר, זה השאנס שלה. (4/6) הציע לה הצ־עה שאי־אפשר לסרב לה.

„אני מחפש אשה או נערה ,טריפית' ש־תהיה מוכנה לצאת עמי למסעות־ציור. אני בן 22, גובהי 163 ס"מ והמישקל המכ־סימאלי שאליו הגעתי הוא 61 ק"ג." אז כמו שאת רואה, טולוז לוטרק הוא כבר לא יהיה.

„אבל סך־הכל אני אדם צעיר עם ראש פתוח, שהדבר היחידי המעניין אותו זה ציור. מן הסתם מרבית החיים עדיין לפני, ואין לי כל כוונה ללכת ללמוד או לעבוד ולהתחיל לקבור את עצמי כבר מההתחלה. והנה ימים באים, והאביב מגיע, וכבר עכ־שיו אני מרגיש צורך לצאת להרים ולעמ־קים עם צבעים ומיכחולים. כמובן רצוי שהעלמה שתצטרף אלי תצייר גם היא, אבל בעיקר חשוב שהיא תהיה נערה ש־באמת אוהבת לצאת מהעיר אל הכפר אם לא למעלה מזה."

את לא צריכה לחשוש. הוא הרי כבר אמר שהדבר היחידי שמעניין אותו זה ציור.

* * *

במזל בתולה

היא נולדה במזל בתולה, ומציינת שיש לה כל התכונות השליליות והחיוביות ש־בהן ניחנו בני מזל זה. ומי שלא ידע, שיפנה לאיצטגנין. ביכלל אין לה, ל(5/6), דיעה כל־כך טובה על עצמה. היא יודעת, למשל, שהיא ,נחמדה' אבל „במובן הגרוע של המילה." ואם תגלו מה זה, תודיעו לי.

אבל דבר אחד טוב יש לה בכל־זאת. היא בת 17. וחוץ מזה, היא מחפשת מישהו שיהיה משוגע לקולנוע. לא, חלילה, כדי ללכת יחד לסרטים, אלא „שיהיה על מה להתכתב." אין לה שום דרישות מיו־חדות נוספות, מלבד זה שאלה שפונים אליה יצטיידו במיטענים של הבנת וסבל־נות. ותאמינו לה, היא בטח יודעת למה היא דורשת דווקא זאת.

* * *

הפוך על כל הראש

יש לי באמתחת לפחות אוגדה של חיי־לים, הממתינים לתור מיכתביהם שית־פרסמו. ולמרות שהודעתי כבר שאני עושה עימם חסד־של־אמת בכך שאיני מפרסמת את מיכתביהם ומונעת מהם את מפח־הנפש הכרוך באי קבלת תשובות, דווקא האתגר הזה הגביר את זרם הפניות מצה"ל. ממש שיטפון. אז אם הם מוכנים ליטול סיכון, מי אני הקטנה שאעמוד בדרכם?!

(7/6) הוא חייל בן 20 „שנראה לממוס־דים ולבורגנים משוגע והפוך על כל הראש, אבל זה פשוט לא ככה. אני מאוד עיקבי וישר בדיעותי הנוכחיות, שאולי הן קצת מוזרות (שימי־לב לביטוי „בורגנים' שיצא כבר מהלכסיקון. ציפי.) מה שאני מחפש זה בחורה מגיל 17 עד 35 הגרה לבד, ומוכ־נה להתחלק איתי בחדר מחדרי דירתה ופשוט לא משנה לי באיזה מקום בארץ היא גרה.

„הדברים המועטים שאני מבקש זה ש־היא תבין אותי. ויש המון מה להבין." אז שלא תביני אותו לא נכון. הוא לא מחפש קורת־גג. הוא מוכן להקדיש את כל מש־כורתו הצבאית, משהו בסביבות 200 ל"י, כדי לממן את חלקו בדירה. הוא פשוט נפש „אמנותית ובוהמית" שרוצה „לצייר המון, לכתוב המון ולעסוק המון בעוד המון תחומים יפים שאיני יכול לעסוק בהם בבית־הורי. זו שתסכים לקבל אותי, תצט־רך לסבול אותי רק שבוע בחודש, בימי חופשתי הצבאית. ואם זה מעניין מישהי, אני עוסק המון במדיטציה ובאמנות ואני גם צימחוני, גבוה, ו,מלך היופי' מבחינה פנימית. אולי גם מבחוץ."

אבל על זה כבר תחליטי את. לי זה מצלצל כמו הרפתקה חד־פעמית שאסור להחמיץ.

* * *

הצעה לא מוסרית

הוא יודע שהצעתו היא לא־מוסרית, ובכל־זאת הוא מנסה לפתות אותי לפרסם אותה בנימוק: „לך אולי זה לא נראה, אבל תראי שיהיו כאלה שייענו." אז רק בשביל ההתערבות זה כדאי.

אילולא הייתי צריכה למספרו במיספר (8/6), הייתי מדביקה לו את הכינוי „ה־נדיב הידוע." משום שהנדיבות היא החול־שה שלו. תגידו בעצמכן: „אני בחור נשוי החי באושר עם משפחתי, אך מוכן לתרום ממירצי הרב גם למען מישהי נוספת ש־תרצה שאהיה לה מישענת בעת־צרה. היא צריכה להיות חביבה ובעלת דיעות מתקד־מות, שתסכים לידידות עם כל המשתמע מכך. מובן שעדיפה אחת עם רכב אשר מוכנה לחלק את זמנה הפנוי עימי. אבל מובן גם שלא אקדיש לה את כל זמני, כי בכל־זאת יש לי התחייבויות מוסריות כלפי מישפחתי".

הוא גר באיזור עמק־יזרעאל, והיה מע־דיף שזאת שהוא יקסום לה תהיה מהסבי־בה, ומבוגרת מגיל 20. מוסרי או לא מוסרי, עם קטינות הוא לא מוכן להסתכן.

עשי לנו ילד

ציפי יקירתי,

כן, זאת אני (10/2), שביקשה מת־נדב זמני שייצור יחד עימה ילד. וזאת לא היתה מתיחה. הופתעתי מכמות ה־תגובות שקיבלתי ועוד יותר נדהמתי מתוכנן. אם עד עכשיו היתה לי דיעה שלילית על הגבר הישראלי, עכשיו יש לי גם קבלות בכתב.

אילו הייתי מתיישבת להשיב לכל אחד מאלה שטרחו והציעו את עצמם להפרותני, ספק אם היה נשאר סיפק בידי, בגילגולי הנוכחי, להביא ולדות לעולם. משום כך אני נאלצת לבקש שוב את חסדך, כדי שתעמידי לרשותי פינה במדורך, להשיב באמצעותה לכל אלה שכתבו לי.

קודם כל תודה לכולכם. על הנכונות לעזור. זו היתה יכולה להיות תופעה מעודדת, לולא התלוותה אליה גם ה־הרגשה שמה שמעניין רבים מכם — זה יותר הביצוע מאשר התוצאות. אף אחד, ואני חוזרת ואומרת, אף אחד מכל אלה שכתבו לי, ושחלקם אף ניר־או לי מתאימים למשימה שהועדתי להם, לא התלבט בבעיות מוסריות ומצפוניות בכל מה שנוגע למה ש־יתרחש אחרי שזרעו יפרה את ביציתי. וזה היה די עצוב לגלות זאת, גם אצל אלה שעשו עלי רושם שהם כנים בגישתם.

אל אלה שסברו כי אני מחפשת רק פר־הרבעה, וכל עניין הילד אינו אלא אמתלה לבדיקת מועמד מתאים לשי־גול, איני רוצה להתייחס בכלל. לא, מיכתבי בשום פנים ואופן לא היה המצאה מקורית להיכרות, והתכוונתי לכל מילה שכתבתי בו.

איני יכולה לפנות לכל אלה שאני רוצה להודות להם במייוחד, בשמם האישי, ולו רק כדי לא לגרום מבוכה להם או לנשותיהם. נשים רבות היו מופתעות לגלות את מידת הנכונות של בעליהן להרביע מחוץ למוסד־הנישואין, וזאת בילבד סיבה טובה בשבילי להמ־שיך לכפור בצורך קיומו. אבל לא ניסיתי לערוך סקר סטאטיסטי. בסך־הכל חבל שלא קיבלתי בדרך זו את מה שביקשתי. משהו אישי אני מוכ־רחה להוסיף בכל זאת, לאבי מאילת: חבל על הדמעות. האמן לי שאין צורך לבכות ביגללי. אם כבר, בכה למען אלו הכבולות בכבלי הנישואין. ושוב, תודה לכולם, ובראש־וראשונה לך, ציפי.

אלה

מיכתב פרס

גשר של אהבה

יש עוד כאלה כמו (6/6). ותאמינו לי שהמיספור הזה מגיע לה. היא נראית לי בדיוק כזאת: שש־שש.

„עכשיו שקיעה של שמש אדומה לים נהריה, וצוק ראש־הניקרה מתערטל בעננים שחורים כמו מאיים על הים והחוף שלידו. מין שלווה פסטוראלית, ורק המדים ה־הירוקים והאוהלים הירוקים מזכירים לי שאני בצבא ולא בטיול ארוך להרי הגליל, שיסתיים עוד ימים ספורים. עם הרגשת היופי — תחושה של מרחק אינסופי מהעולם, מאנשים בלי מדים, מרחובות סואנים, מכוניות צופרות וחלונות־ראווה גדושים.

„אני? אוהבת גם את היופי הפראי של ההרים החשופים, גם את המולת העיר והמוסיקה הרעשנית המזכירה לי אותה. נח"לאית בלי עבר של תנועת־נוער, אבל עם כל הרעיונות של חיים־בצוותא ושיתוף. רוצה לשתף אחד בכל האהבות שלי, ויש רבות; להשתתף באהבותיו שלו, ושנוכל לבנות יחד את אהבתנו המשותפת המיוחדת לנו.

„רוצה שניצור גשר של אהבה על־פני המרחקים שבוודאי יפרידו בינינו, להתגעגע געגועי־אמת ולדעת שהפגישות, אחרי כל הציפיות, לא תהיינה אכזבות חוזרות ונישנות."

לא מבינה איך אפשר לאכזב דבר יפה כזה.

* * *

מיכתב־פרס השבוע — ובכל שבוע — מזכה את שולחו בשי: חבילת תכשירי־יופי מתוצרת חברת **הדס** בשווי של 200 ל"י. הפרסים נשלחים לזוכים בדואר.

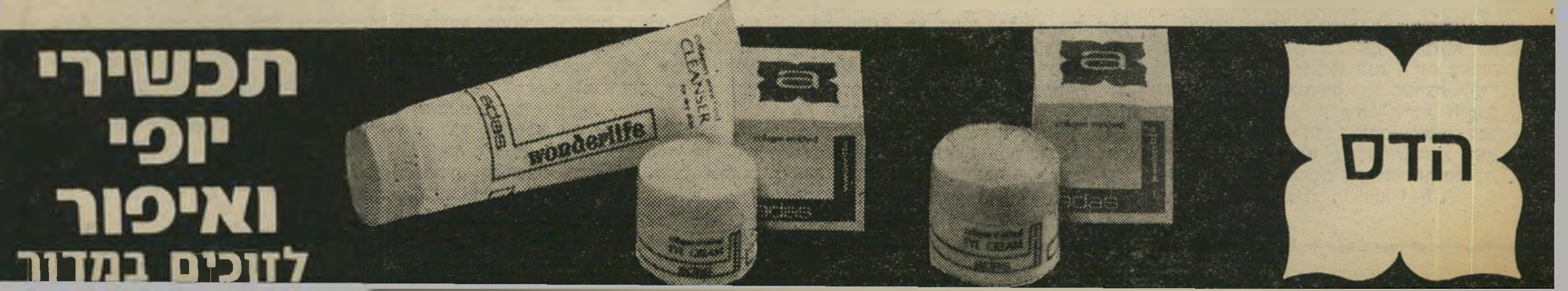

רחל מרחלת על כל העולם

ההצלחות של בן היו"ר

גילעד ישעיהו ומירי בן־ארי
כבר לא

ולפעמים גם מחקים אותו בצורה משעשעת בניקוי־ראש. תדעו לכם שיש לו בן שהוא רווק מצליח, בן 28, המתנשא לגובה של 1.80 מ׳. טוב, אין מה להתפלא שלכזה אבא נמוך יצא בן כזה גבוה. כי מן המפורסמות הוא שמר ישעיהו הוא היחידי מבני מישפחתו שאינו מיתמר לגבהים.

אותו בן שאני מספרת לכם אודותיו **גילעד** שמו, והוא בנו האהוב והמסור של היו"ר. כראייה הוא אפילו מתגורר יחד עם הוריו, בדירתם הצנועה שבחולון.

חוץ מזה שהוא עורך־דין בעמידר, זוכה גילעד בהצלחה לא־מבוטלת משל עצמו, עם בנות המין השני. אחרי שסיים את הרומן הממושך שניהל עם **מירי בן־ארי**, הנראית איתו בתמונה, הוא מנהל מזה שנתיים ימים רומן סוער לא פחות, עם דיילת אל־על **אתי גטניו** שגם היא, כקודמתה, יפת־תואר ובעלת־גוף.

אלא שלפני זמן קצר, כשאתי שהתה בטיסה, הכיר גילעד במסיבה אצל ידידים חתיכה גרמניה בשם **מלי**, והלשונות הזריזות ידעו מייד לספר לי שגילעד מסתדר יפה עם לוח־הטיסות של אתי, והחל רוקד בהצלחה על כמה חתונות.

בשלב זה די הופתעתי, מפני שכולם כבר מדברים על חתונה בין אתי וגילעד, ושהיא אור־טו־טו מצפה להפוך הגברת ישעיהו הצעירה.

אלא שגילעד עצמו די שליו, וכשדיברתי איתו השבוע אמר לי: „תראי, יש לי הרבה ידידות, אבל שום דבר לא רציני. אני לא מתחתן, ולא נפרדתי מאתי. אני, אחרי הכל, רווק, ואוהב לבלות כמו כל רווק אחר. אני עדיין יוצא עם אתי ואוהב אותה, ובגלל ידידות סתם אני לא אגמור איתה."

— „כשהיא בטיסות, אז לפעמים אני הולך לקולנוע עם איזה ידידה. מה יש, אסור?"

נו באמת, מי אני שאטיף לו על הנאמנות וכו׳?

בבקשה מכם, אל תראו את יו"ר הכנסת **ישראל ישעיהו** שהוא כה קטן־קומה

TIME OUT

אחד מסיפורי־האהבה הלוהטים ביותר בתל־אביב, הגיע בשבוע שעבר בהצלחה לקו־הגמר. ואני מתכוונת לסיום הסיבוב הראשון באהבתם הסוערת והמסעירה של איש יחסי־הציבור **מייק סטולובצקי** וחברתו היפהפייה **דורית כהן**.

מאז החל הרומן הזה, לפני שנה וחצי, ועד שהוא הסתיים לפני שבוע, היו הכל משוכנעים שהפעם זה יסתיים ברבנות.

אחרי הכל, זוהי הפעם הראשונה במרוצת הקאריירה המפוארת של מייק שאותה חתיכה עצמה מחזיקה אצלו מעמד 18 ירחים שלמים. זהו, לכל הדיעות, שיא שראוי להירשם בספר השיאים. לכן היה ברור לכל, שהירח ה־19 בסיפור הזה יהיה ירח־דבש.

אלא שלא הכל הלך לפי התוכנית. בהתחלה היה הכל טוב ויפה. דורית, שהיא בת קיבוץ עין־החורש, ניסתה לביית את מייק, שהיה אז פרפר חופשי ומאושר, ועברה לגור בדירת־השעשועים של מייק. הוא לקח אותה להכיר את כל החברים המפורסמים שלו, והחדיר אותה לחוגים

דורית כהן ומייק סטולובצקי
עוד לא

שכל קיבוצניקית ממוצעת חולמת להגיע אליהם.

אלא שדורית היא בחורה שחיי זוהר בכלל לא בראש שלה. מה שהיה הכי חשוב לה זה מייק עצמו, שאותו אהבה והעריצה. זה שיש לו גם חברים פופולריים, לא היה הדבר שבכוחו לחבל באהבתם הפורחת. דורית הבינה שבתור איש יחסי־הציבור של קופל־תורס, חייב החבר שלה להיפגש עם כל המי־ומי ולהיראות בכל המסיבות ובמקומות הנכונים.

וכמו כל אחת שבהתחלה לא מתלהבת מהעניין, כך גם דורית — אחרי תקופת־הרצה קצרה — ראתה שהשד אינו נורא כל־כך, ושבעצם זה די נחמד כל הבילויים האלה. אך מה שלא מצא חן בעיניה, זה שמייק שלה הוא אומנם די מבוייית כלומר כשהם בבית ביחד, אבל כשהם בחברה, הוא שב לסורו מימים־ימימה, אומר שלום לכל מיני ידידות ותיקות, חיבוקים פה, נישוקים שם, מה שנקרא „סטייל סטולובצקי".

וכמה זמן, אתם חושבים, יכולה לסבול בת־קיבוץ כשרה את ההתייחסויות הללו לחתיכות, כפי שמפגין איש יחסי־הציבור שלה? מאידך גיסא, מייק, שהוא אדם חופשי מטיבעו, לא אוהב להרגיש כבול, אפילו אם הוא מאוהב כמו שלא היה מאוהב מימיו. הוא פשוט לא יכול לשאת את כל סצינות־הקינאה שדורית עשתה לו, הרגיש לחוץ ובלתי־משוחרר. מה רוצים ממנו, באמת? לא די שהוא יוצא באופן רישמי עם אותה בחורה לבדה כבר שנה וחצי רצוף, אז אסור כבר לתת פה־ושם דרישת־שלום לידידה ותיקה, רק כדי לשמור על קשרים?

בקיצור, השניים החליטו שהסיבוב הראשון ביניהם ניגמר, וכדי שכל החתיכים שחיכו שדורית היפה תתפנה לא ימהרו לרחם עליה, הודיע לי מייק שזה בסך־הכל טיים־אאוט. אז נא לא למהר. עכשיו הוא נמצא בתקופת מנוחה, שבה הוא גם פנוי להכיר ידידות חדשות שיהיו מוכנות להוציא אותו מהמשבר.

על כל פנים, עונת־הרגיעה שלו לא מפריעה לו לחגוג ביום השישי הקרוב את יום־הולדתו ה־35, ולהודיע לכולם שהוא עדיין בגיל־העמידה. וכדי לחגוג שנת־עמידה חדשה, הוא הבטיח לי שהוא עושה חינגה כזאת שכל העיר לא תפסיק לדבר עליה עד שתגיע לגיל־הישיבה.

כעת מחכים כולם לראות, אם גם דורית תבוא למסיבה, ואם השניים יחליטו להתחיל סיבוב שני.

דירת המיקלט

אני אומרת לכם, ממש תענוג לראות את החתיכות החדשות שזורמות בזמן האחרון לתל־אביב, מכל מיני ערים ויישובים אחרים בארץ. בכל מקום שהולכים היום אפשר לפגוש פנים חדשות שהן, על־פי־רוב, גם יפות, והאמינו לי שזה מרענן.

אחרי הכל, כבר די נמאס לפגוש בכל מקום אותם פרצופים ואותן חתיכות התלויות בכל פעם על זרוע אחרת, ואותן הזרועות כשהן נושאות בכל פעם חתיכה אחרת.

ובכן, בזמן האחרון אפשר קצת לגוון, בעזרת חתיכות־חוץ — חוץ־לעיר, כלומר, שהחליטו שגם תל־אביב היא מקום שאפשר לחיות בו.

חוץ מהחתיכות הבאר־שבעיות שעולות אלינו מהדרום, מגיעות גם חתיכות צפוניות, והבולטת ביניהן, שהתגלגלה לאחרונה מחיפה, היא בלונדית בת 20 וחצי ששמה **ענת לייט**.

תראו מה זה התאקלמות מהירה. הקטנה נמצאת בתל־אביב בקושי חודש, וכבר דורשת שיתייחסו אליה כאל תל־אביבית לכל דבר. „היה לי מספיק 20 שנה בחיפה," היא מסבירה, ומוסיפה: „חיפה פשוט קטנה עלי."

ולא חשוב שענת עצמה, מתנשאת לגובה 1.64 מ׳ ושוקלת 49 קילו זעומים, ונראית דקה ושברירית. מה שחשוב זה שחיפה לוחצת לה.

בתל־אביב, לעומת זה, יהיה לה כבר די שטח־מיחייה ורוחב מרחבי, שיספק את דרישותיה ויתאים לשאיפותיה להגיע רחוק. ותראו לאן היא הגיעה.

קודם כל, ענת החליטה שאם היא כבר בתל־אביב, אז היא צריכה לעשות כל יום שישי בצהריים את סיבוב פינתי־אכסודוס, ומה שיותר ערבים בשבוע להתלבש פריקי ולבוא לפיאנו, לשבת שם ליד הפסנתר ולפזם עם הזמר **דני בן־ישראל** את כל השירים שהוא טוחן מדי־ערב באורתו סדר, העיקר להגיד „הלו" ו„היי" לכל היפים שראתה פעם באיזשהי מסיבה.

אבל היות שהיא גם רוצה קצת זוהר בחייה האפורים, החליטה לעבור קורס דוגמנות, כי מאז שהיא זוכרת את עצמה אמרו לה כולם שיש לה נתונים של יופי שיספיקו אפילו לכמה דוגמניות ביחד. אז זה פשוט ביזבוז לא לנצל אותם, נכון?

טוב, קודם היא הרי היתה בצבא ולא יכלה, אבל כעת, אחרי שמצאה לה עבודה מסודרת וקבועה במועצת הפרחים והפקעות, יש לה הרבה זמן פנוי לתבל את יומה בזוהר תל־אביבי, דוגמני, אופנתי וכל מה שתרצו.

אבל את חיפה לא עוזבים סתם כך. ראשית היא סיימה את הרומן שלה עם נער־השעשועים המקומי **שימעון גורמן** הידוע בכינויו **שפן**, וכמו שנחתה בעיר הגדולה, מצאה לה ניחומים בזרועותיו של קולט־החתיכות המפורסם, עורך־הדין **מאיר זיו**.

זיו, שעבר לפני זמן קצר להתגורר בדירה מפוארת בשיכון בבלי, היה זקוק ליד נשית שתשים עין על דירתו הגדולה בעת היעדרו, תנקה קצת אבק, תחזיר כל חפץ למקומו ומדי־פעם אפילו תכין קפה לחברים.

לכן, אין פלא שענת קפצה על המציאה, צררה את כל אשר לה ועברה להתגורר בבית הפרקליט, והשניים החלו נראים ביחד בכל המסיבות.

מה שענת לא ידעה, כלומר מה שכל חתיכה תל־אביבית מתחילה כבר יודעת, זה שזיו מחליף חתיכות כמו גרביים. וכך, כחלוף כמה ימי אידיליה, הביא זיו לדירה את ידידתו החדשה **גאלינה**, עולה חדשה מרוסיה וגם די יפה, שהיא טכנאית־רנטגן במיקצועה ודוגמנית חובבת לעת מצוא. אלא שמאותו רגע שנכנסה זו לדירה, יצא המרצע מן השק.

גאלינה גילתה, לתדהמתה, שהדירה כבר תפוסה על־ידי חתיכה אחרת שהיא לא ידעה על קיומה, ואילו ענת היתה בטוחה שהיא הדיירת היחידה. זיו, שרצה להרגיע את הרוחות, לא היסס הרבה, היקצה לכל אחת מהן חדר והלך לישון לבד בסלון, תוך שהוא נשבע שלהבא הוא יארח בדירתו חתיכות רק לארוחת־הבוקר, מה שנקרא .Bed and breakfast

זוג צעיר,

על מנת לעזור בפתרון בעיית הדיור שלכם, הכין משרד השיכון שיטת סיוע לזוגות צעירים על מתן הלוואות לזכאים בסכומים ניכרים לקניית דירה. במסגרת השיטה יוכל כל זוג צעיר שאין לו דירה לרכוש דירה המתאימה לצרכיו ויכולתו. להלן יוסבר לכם כיצד אנו, אנשי חברת "שיכון ופיתוח לישראל בע"מ", נעזור לכם במימוש זכותכם להיות מתכנית סיוע זו.

אם אתם רוצים לקבל סיוע מה עליכם לעשות?

לגשת ללשכת הרשמה לסיוע לזוגות צעירים במקום מגוריכם כדי לממש את זכאותכם להכלל במסגרת הסיוע. בלשכת ההרשמה גם יוסבר לכם מהו גובה ההלוואה שתוכלו לקבל וכמה יהיה עליכם לשלם כל חודש כהחזר.

לאחר שתקבלו את הודעת הזכאות מטעם משרד השיכון מוזמנים אתם אל אחד מסניפי "שיכון ופיתוח" כדי שנוכל לעזור לכם להגשים את מטרתכם - דירה משלכם.

למעונינים לרכוש דירות בישובים:

אשקלון, בית־שאן, טבריה, כרמיאל, מגדל־העמק, נצרת עילית, עפולה, אור־עקיבא, מעלות, עכו, נהריה, קרית־גת, קרית־מלאכי, אילת, אופקים, דימונה, נתיבות, ערד וירוחם.

בהמשך לפרסומים קודמים מודיעה חברת שיכון ופיתוח לישראל בע"מ כי ב־15.2.76

יועלו מחירי הדירות גם ב־ישובים אלה בשיעור של עד 3%.

לידיעתכם!

כיצד תעזור לכם חברת "שיכון ופיתוח לישראל"?

לשיכון ופיתוח מאגר דירות גדול בכל רחבי הארץ. מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום. אנו נעזור לכם לבחור מתוך מאגר זה דירה המתאימה לכם. לאחר מכן נקשר אתכם עם אחד הבנקים אשר באמצעותו תקבלו את הסיוע לו אתם זכאים.

מקום	שטח	חדרים	מחיר
חיפה והצפון			
בית שאן	70	3	140.400
טבריה	72	3	120.000
כרמיאל	72	3	124.800
מגדל העמק	72	3	121.000
נצרת עילית	76	3	130.000
עפולה	72	3	122.000
קרית שמונה	57	2	116.500
אור עקיבא	57	2	83.200
אור עקיבא	71	3	114.400
חיפה. שער עליה	71	3	146.900
" "	54	2	105.000
טירת הכרמל	71	3	139.100
מעלות	71	3	130.000
נשר. גבעת עמוס	69	3	123.600
נשר. גבעת עמוס	57	2	108.200
נהריה	73	3	141.000
נהריה	71	3	130.000
נהריה	47	2	103.000

מקום	שטח	חדרים	מחיר
עכו	54	2	111.400
עכו	69	3	128.500
עכו	75	3	153.300
עתלית	70	3	123.200
עתלית	69	3	121.000
עתלית	57	2	97.900
פרדס חנה	72	3	133.900
פרדס חנה	57	2	101.800
צור שלום	72	3	134.900
צור שלום	69	3	126.400
צור שלום	57	2	110.700
קרית אתא	72	3	139.300
קרית ים	57	2	110.300
תל־אביב והמרכז			
אשדוד	52	2	99.600
אשדוד	72	3	133.900
יפו ב'	76	3	158.600
נתניה. ק. נורדאו	69	3	140.100
" "	71	3	143.200
קרית גיורא	75	3	131.800
רחובות	73	3	142.100

מקום	שטח	חדרים	מחיר
ירושלים			
אשקלון •	71	3	135.200
אשקלון •	71	3	124.800
אשקלון •	74	3	130.000
ירושלים נוה יעקב	71	2	112.900
קרית גת	52	2	93.600
קרית מלאכי	70	3	117.500
" "	77	3½	124.000
באר־שבע והדרום			
אילת	70	3	164.300
אילת	74	3	173.700
אופקים	69	3	117.000
אופקים	78	3	130.000
ב"ש. מצדה	58	2	99.700
ב"ש מצדה	37	1½	73.100
דימונה	65	3	125.000
דימונה	68	3	130.000
נתיבות	70	3	117.400
ירוחם	68	3	113.000
ערד	55	2	115.400

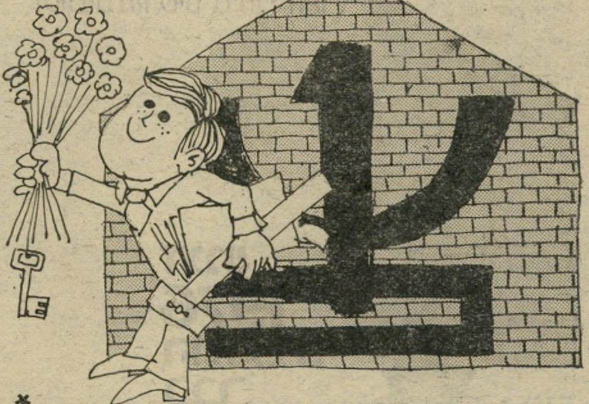

היכן נמצאות הדירות אותן אנו מציעים לכם?*

פרטים מלאים והרשמה במשרדי החברה:

נצרת: רח' כרמל 9/4. **כרמיאל:** בנין המועצה המקומית חדר 288/ב'. **חיפה:** רח' הרצל 4. **תל־אביב:** רח' הארבעה 18/א. **ירושלים:** רח' מרדכי בן הלל 15. **אשקלון:** רח' שפירא פינת רח' עגנון. **קרית גת:** רח' הגפן 116. **אשדוד:** רח' אילת 4. **באר־שבע:** בנין מרכז הנגב. **אילת:** רח' שבת תימים. פינת לוס אנגלס.

* רשימה זו כוללת את יתרת הדירות המוצעות לזוגות צעירים והיא משתנה בהתאם לביקוש.

דירות שיכון ופיתוח-דירות איכות ורווחה

basile-לשכת הפרסום הממשלתית

הדים להצלחתנו

תנורי שביט, זכו השנה בשלושה מקומות ראשונים
במשאלי דעת הקהל; "המוצר הנבחר 76" - תנור אפיה
וכיריים גז. "המוצר הנבחר 76" - תנור לבישול ולאפיה בחשמל.
"הקניה הטובה ביותר" - תנורי בישול ואפיה.
במשך שנים רצופות, אנו זוכים במקומות הראשונים
במשאלי דעת הקהל השונים.
בעצם, להיות ראשונים אצלנו זו כבר מסורת.
ראשונים ייצרנו תנורי גז! ראשונים ייצרנו
תנורי גז + חשמל! ראשונים היינו בשיטת
ה-SELF CLEANING (התנור המתנקה בעצמו).
49 שנות נסיון וחידושים בלתי פוסקים,
הביאו את **תנורי שביט** אל המקום הראשון בישראל
בייצור ובמכירות של תנורי בישול ואפיה.
בהקפדה על עיצוב איכות ושירות,
תרמנו להעדפת תוצרת הארץ.
עמדנו בתחרות עם יבוא מבחוץ ויכולנו לו.
150,000 תנורים (יותר מכל תנור אחר...)
ושלושה דורות של עקרות בית מרוצות
הם ההוכחה הטובה ביותר,
לאיכותם ולאמינותם של
תנורי שביט.
להיות ראשונים,
אצלנו זה כבר מסורת...
אך, תמיד נחמד ונעים,
לקבל אישור
מחודש -
ועל כך
תודתנו!

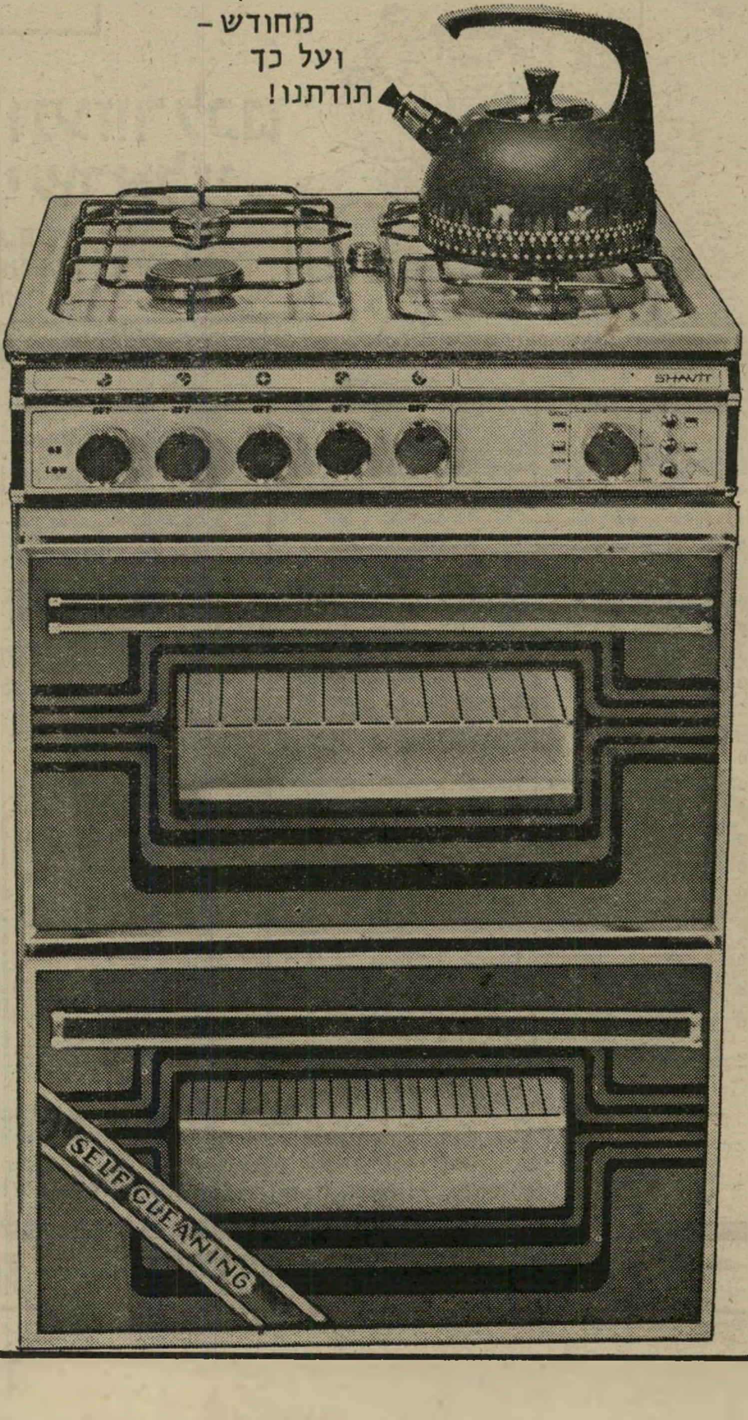

הקניה הטובה ביותר 1976

1976

1976

תנורי שביט

החברה הגדולה והותיקה בארץ לייצור תנורים.

סלון תצוגה ומכירות: רח' אלנבי 39, תל-אביב, טל. 50677
וסוכנים מורשים ברחבי הארץ

דגמי
1976
החדשים
כבר
בחנויות

פרסום מוניק גד אלמוליה

רחל מרחלת על כל העולם

בחזרה למסלול

האשה הזאת הצליחה לשבור אצלי את כל המוסכמות, ואני מתכוונת לדוגמנית־הצמרת **קארין דונסקי**. זה שאף אחד לא הרגיש עליה שהיא בהריון, למרות שהיא נשאה בבטנה תינוק ששקל למעלה משלושה קילו, זה מילא. זה שהיא בכלל שכחה שהיא צריכה ללדת, והרופא שלה טילפן והזכיר לה את זה, כבר משונה. זה שלפני שהיא נכנסה לבית־החולים היא ניגשה לעשות תסרוקת, כדי שתיראה יפה בזמן הלידה, מתאים לה. אבל שאחרי שבועיים בלבד תחזור ישר לעבודה — זה כבר יותר מדי.

אני הרי יודעת מה זה לידה, למרות שלא עברתי את השלב הזה, ואולי גם לא אעבור. אבל בכל זאת, עד שאשה מתאוששת לוקח לה כמה שבועות טובים לא? מה עוד שהלידה, כמו זו של קארין, היתה בניתוח קיסרי. אבל אצל האשה הזאת הכל כבר יכול לקרות, ואני כבר מתחילה להאמין שהיא מסוגלת לכל.

כי שבועיים בילבד אחרי שהיא הביאה לעולם את בנה הבכור, **נואל**, כבר הופיעה בתצוגה הגדולה שאירגנה חברת כיתן, כאילו שום דבר לא יצא את ביטנה.

קארין דונסקי בתצוגה השבוע
בדיוק כמו קודם

נכון שכל אשה אחרת לוקחת לה אחרי הלידה שלושה חודשי־חופשה, אבל לא אשה דינאמית כמו קארין. למרות שהפרנסה לא חסרה לה, היא חזרה למסלול, ואם זה לא נקרא דוגמנית־בדם, מה כן?

אהובתו בנתה לו בית

מכירים את השיר של צמד העופרים, אהובי יבנה לי בית? יש שם כזאת שורה שאומרת: „והנה כשתם הבית, נעלם לו אהובי / הוא, פשוט, הפך להיות — בעלי.”

וזה, בערך, גם מה שהולך להתרחש במציאות. הזמרת המפורסמת **אסתר עופרים** עומדת לאבד את אחד האהובים הכי אהובים שהיו לה, את האכס־סטודנט הצעיר **רוני ברגר**, והיא פשוט מתכוונת להפוך אותו לבעלה.

רוני היה מאז־ומתמיד בחור עם אמביציות, השואף להגיע רחוק. אז לפני שהוא ביכלל הכיר את אסתר, הוא שם עין על אחת הבחורות שהיתה בין מלוותיה, אלא שבאמצעותה הוא הגיע לפרימה־דונה בכבודה ובעצמה. כשאסתר ראתה את הגבר הצעיר שם עיניים על אחת מנערות־המקהלה שלה, היא תיכף שמה עין עליו, וזה לא היה לה קשה במיוחד, כי גם הוא בעצם שם עין עליה כל אותו הזמן.

כמובן שבלי לחשוב הרבה הוא עבר לגור אצלה במלון. יחד איתה הוא נסע לגרמניה, יחד איתה חי תקופה של חצי־שנה בדירתה היפה במינכן, וחזר לארץ כי הוא נורא רצה ללמוד ואילו שם הוא רק התבטל כל היום וכל הלילה. הוא נרשם ללימודים בפאקולטה לגיאוגרפיה של אוניברסיטת ירושלים, וחרש את כבישי הבירה בג׳יפ הפתוח שלו.

אחת לכמה חודשים היתה אסתר מגיעה לבקר את אהובה. אלא שהפרידות הממושכות והאהבה הלוהטת לא נתנו לרוני מנוח, עד שהוא נאלץ לנטוש את לימודיו, והחל עובד באיזה מלון ירושלמי בכל מיני תפקידים.

רק שלא תחשבו על רוני, שמאז שהוא מנהל רומן עם אחת הנשים המפורסמות והנערצות הוא השתנה — כי הוא לא השתנה ביכלל. הוא נשאר אותו בחור חברותי וסימפאטי שהכרנו לפני־כן. הוא אפילו לא הולך ומשוויץ ברבים שהוא אהובה של אסתר. רק כשמזכירים אותה, בהזדמנויות שונות, הוא מעלה על פניו סומק קל שמצליח לחדור בעד זקנו ומסגיר את ריגשותיו.

כך נמשך לו הסיפור הזה כבר שנתיים ימים, עד שלפני זמן קצר חל השינוי המפתיע, ולדברי יודעי־דבר, גם הצפוי. אסתר שכרה עבורם דירה בשכונת עין־כרם בירושלים, כדי שרוני לא יסתובב בלי איזה בסיס־אם הראוי למעמדו כאהובה הבילעדי, ולדיברי מקור בכיר, כפי שנהוג היום לומר, מבשר שוני זה את רצונה של אסתר להפוך את הגבר, הצעיר ממנה בלמעלה מעשר שנים, בעלה השני.

אלה מפרשים את נסיעתה הנוכחית לגרמניה כנסיעה למטרת חיסול עסקים, ומספרים לי שהיא מתכוונת לחסל את הפעילות שלה שם, ולהעביר את מרכז־הכובד של הקאריירה שלה לישראל.

אסתר עופרים ורוני ברגר
בדיוק כמו שצריך

כאן תעשה הסבה מחיי־זוהר לחיי־אהבה. אלא שלי, באופן אישי, קצת קשה להאמין שהיא תעשה צעד כזה דראסטי, כשההצלחה מאירה לה פנים. אבל במחשבה שנייה, כבר היו דברים מעולם, ואני הרי אוהבת אהבות יפות. אז אם באמת ייצא מזה משהו כמו חתונה, שיהיה להם לבריאות, ושיהיה לנו האפי־אנד שמח.

ושבו בנים לגבולם

הסיפור הבא שיש לי לספר לכם היום, מרגש אפילו יותר מסיפורם של ילדי יונ־דף, אם זה בכלל אפשרי. הוא מספר על אדם שכולכם בוודאי מכירים ואני, באופן אישי, אפילו אוהבת. אלא שהסיפור הזה היה ידוע עד היום לחוג אנשים מצומצם מאד בלבד. לא שזה היה עניין סודי או משהו כזה, פשוט לא דיברו על כך, מתוך הסכם בלתי־כתוב.

ובכן, הסיפור מספר על איש אילת **רפי נלסון**, ועל תקרית שקרתה לו עם בנו, אשר אהב ולא ידע.

ובכן, בשבוע שעבר, ישב לו רפי לבוש בתילבושתו הלאומית, בכפר־הנופש שלו, סביבו חברים רבים, והמערכת הסטריאופונית משמיעה מוסיקת־רקע בכיף. עובדי המקום הבדואים הגישו מזון לנופשים, ורפי הסתובב ביניהם עם בקבוק־הבירה הניצחי שלו שלעולם אינו מתרוקן.

והנה לפתע, כשהשמש עמדה כבר בחצי השמיים, התקרב לכפר אופנוע דוהר, שעל מושבו נער כבן 17 ומאחוריו נערה חיננית.

רפי הצמיד לעינו הבוחנת את מישקפת־הים הארוכה שלו, ובחן את הבאים. ופתאום נפל דבר. במקום להחנות את האופנוע במיגרש־החנייה של הכפר, כמקובל, עשה הנער מעשה שלא־ייעשה, בניגוד לכל השלטים ולהוראות הצ׳יף. הנער ו־חברתו נכנסו על האופנוע הרועם שלהם, היישר לתוך הסאלון המפורסם שבכפר.

חוצפה כזאת כבר שנים לא נראתה ולא נשמעה במקום. רפי המזועזע לא חשב פעמיים, מיהר לגרש את רוכבי־האופנוע מכפרו בבושת־פנים. איך זה צעיר כזה מגודל שיער, חצוף, חודר לכפר שלו עם האופנוע, ועוד אחד כזה שאיש לא מכיר?!

הנער חייך, לא הזדהה, סובב את אופנועו ואת חברתו והסתלק מהמקום.

רק אז נודעה לרפי הטעות הפאטאלית שלו. הוא נדהם כפי שקורה לו רק פעם בחיים. הנער רוכב־האופנוע, שאותו סילק במו־פיו, לא היה אלא בנו־בכורו, עצמו־ובשרו. אשר בא לבקר אצל אביו בפעם הראשונה בחייו.

רפי היה נשוי שלוש פעמים. לפני 17 שנה, הביא לעולם בן זכר, באילת, נפרד מאשתו, היא עלתה לחיפה ורפי נשאר באילת. מאז, כימעט שלא היה לו קשר עם אותה אשה ועם אותו ילד, פרט לאינפורמציה על הבן שהוא קיבל מידידים.

מייד משנודע לו הדבר, עזב רפי הכל, בשבת האחרונה, ונסע לחיפה לבקר את הבן ואת אמו, כדי להיות נוכח ביום ההולדת ה־17 של הבן. רפי בחן את הבן. הבן בחן את האבא המפורסם ונוצר קשר אמיץ.

אחרי הכל, אחרי 17 שנים הגיע הזמן לאיחוד מישפחות, בייחוד אחרי שרפי עצמו אימץ בימי־חייו כל־כך הרבה נערים ונערות. וכשראה איך גדל בנו והפך לגבר, רפי כאילו נולד מחדש. וכל מישפחת ידידי נלסון, מצטרפת לברכות.

מחליפים לתפקידים מיוחדים

אני לא יודעת אם שמתם לב, אבל ה־תיאטרון העברי הופך נועז ומתירני, רחמנא־ליצלן. לא שהולכים להעלות אצלנו את הו כלכותא! לשימחתה של הקואליציה שממילא תלוייה על בלימה. אבל ה־תיאטרון המיסחרי, המתקרא הקאמרי, מציג שתי הצגות הכוללות סצינות־עירום.

אל תרוצו לראות מופע סטריפטיז, כי יש שם בסך־הכל רק איזה חשיפונת קטנה, אבל כמו שאני מכירה את הקהל הישראלי, יש עדיין רבים שזה עוד בכל זאת עושה להם משהו.

ביניגו, כמה שחקניות מוכנות היום להתפשט על הבמה, ואפילו אם ההצגה דורשת את זה, ולא רק הבמאי? השאלה היא: כמה מהן שוות שיראו להן?

אחת כזאת, שמוכנה ושעשתה את זה למען האמנות ולמען הקהל מכל הסוגים, היא השחקנית **מיכל בת־אדם**. אחרי שהיו לה כבר סצינות־מיטה בכמה סרטים שנעשו בארץ, היא הוסיפה לרשימה הנכבדה סצינה נוספת בהצגה חיי חזיר. אלא שהקהל הסקרני לא יוכל יותר להנות מ־מראה משובב־נפש זה, שכן מיכל עזבה השבוע את ההצגה ונסעה לצרפת.

רק שלא תחשבו שהיה קל למצוא לה מחליפה. אבל למה לחפש רחוק אם אפשר לנהוג על פי הכלל הישן שאומר, כשאתה מחפש משהו, אז קודם כל חפש אצלך ורק אחר־כך במקומות אחרים? חיפשו, חיפשו, ומצאו־מצאו ממש מתחת לאף, את השחקנית הצעירה והעולה **אביבה גר**. אחרי הכל, אביבה כבר מגוסה בתפקידים מייוחדים. היא מגלמת בהצגה מושל יריחו את החיילת הנאהבת, ומפגינה על הבמה את מלוא חיטובי גופה, כך שלא היו לה הרבה בעיות להיכנס לנעליים של מיכל.

אם בהצגה האחרת שלה היא מתפשטת לגמרי, מה זאת כבר חליצת־שד קטנה בעוד הצגונת אחת?

אביבה גר ב„מושל יריחו”
בדיוק כמו

לפני

אחרי

אילנה פרידלנדר טוענת, שתוך חודשיים שמנה ב־15 קילוגרם כתוצאה מנטילת גלולות למניעת־הריון

"אני ממש מתביישת ללכת ב־רחוב. כל מי שהכיר אותי קודם־לכן, ופוגש אותי עכשיו, לא מאמין למר־אה־עיניו. כל החיים שלי שקלתי 47 קילו, וכעת אני שוקלת 65! בהתחשב בזה שה־גובה שלי הוא 1.55 מטר, אני ממש שמנה. אני לא יודעת מה לעשות, כל דיאטה שב־עולם לא מועילה לי, אני פשוט נפוחה. הבגדים שלי לא עולים עלי ואני לובשת שמלות רחבות. כל אחד שואל אותי אם אני בהריון."

אילנה פרידלנדר, צעירה בת 24 בעלת פנים יפות, שיער בלונדי ומבט צוחק, התעוררה יום אחד וגילתה, לתדהמתה, כי גופה הצנום והגמיש הפך שמן ומסורבל. לא, היא לא שמנה כתוצאה מזלילת־יתר. אילנה שמנה באופן דרסטי כתוצאה מנטי־לת גלולות למניעת הריון מסוג מדינון אס.

מספרת אילנה: „הרופאה שלי המליצה על הכדורים האלה. תוך חודש ימים העליתי חמישה קילו. רצתי לרופאה והראיתי לה את עצמי. היא אמרת לי להמשיך לקחת אותן גלולות עוד חודש, כי בסופו של דבר זה יהיה בסדר. אבל החודש הזה עלה לי בשלושה־עשר קילו נוספים!"

בעיית המישקל העודף

לגבי בחורה שכל חייה עסקה ב־ספורט והיתה צנומה, גמישה ונשיית, הפך אצל אילנה עניין המישקל בעייה רצינית. כבר מגיל שמונה עסקה הצעירה דרך־קבע בהתעמלות. כששיימה את בית־הספר התיכון למדה שלוש שנים חינוך גופני בווינגייט, וכשהתגייסה לצבא צור־פה מייד לנבחרת המתעמלים של צה"ל. שם היתה בחורה יחידה בין הגברים. לאט־לאט החלה מתפרסמת כנערת־גומי. היא היתה מסוגלת להגיע למצב שבו קיפלה את כל איבריה, תחבה ראשה בין רגליה, ביצעה תרגילי־גמישות מרהיבי־עין, התכופפה לאחור, פישקה רגליה בקלות רבה. כיום זקוקה אילנה לחימום בן חצי שעה, קודם שהיא מבצעת אף את הקל שב־תרגילים.

בצבא שירתה אילנה חמישה חודשים בלבד. שלושה חודשים לפני ששוחררה הכירה בחור ומיהרה להינשא לו. הוריה ערכו לה חתונה מפוארת באחד האול־מות, וקנו לזוג הצעיר דירה. אלא שנישואיה עם הגבר, שלדבריה „לא עושה שום דבר," החזיקו מעמד חצי־שנה בלבד והוא, לטענתה, „בכלל לא מעניין ואין לי מה להגיד עליו."

אולם לעומת איש זה, שלו היתה נשואה כחוק, יש לאילנה פרידלנדר דברים רבים לומר על חמישים־ושמונה גברים שעימם ניהלה, לדבריה, יחסים קרובים במשך ארבע שנים. את הרשימה חיברה בעזרת אחד הגברים הנוכחיים בחייה. זהו גבר נשוי שהיה מעורב בפרשת־רצח סנ־סציונית, בה מילא את אחד התפקידים הראשיים. את הגבר הכירה באוניברסיטת תל־אביב, שם היא לומדת לשון עברית.

מספרת אילנה: „אמרתי לו שיש לו עיניים מדליקות, אז הוא הביט בי וענה: ‚את מדליקה אותן.' אז אמרתי לו בלי בעיות: ‚אני רוצה לשכב אתך,' והוא אמר ‚בסדר,' וכבר באותו יום בילינו יחד.

רשימה של מאהבים

את הקשר עם אותו גבר נשוי יצרה אילנה בקלות רבה, בדיוק כפי שהיא יוצרת קשרים עם כל גבר אחר. אלא שב־מקרה הזה גילתה כי גם לה וגם לו תכונה אחת משותפת: שניהם אוהבים להת־נסות בהרפתקות מיניות מכל הסוגים ובכל התנאים, ולשניהם לא איכפת כלל אם בן־הזוג מקיים יחסים אינטימיים עם אנשים אחרים, בו־בזמן שהוא חי יפה עם בן־זוגו הרישמי.

משום כך, בלילה אחד של וידויים, הר־

האלילה של הנבחרת כבחורה יחידה בנבחרת המת־עמלים של צה"ל, זכתה אילנה להערצה מצד הגברים. היא נהגה לבלות איתם בכל מקום. בתמונה: גברי הנבחרת עירומים ברחצה במרחצאות אל־חמה, נושאים את אילנה על כפיים. אילנה האוהבת בעיקר כדורסלנים, נחשבה גם הקמע של קבוצת כדורסל מפורסמת.

המאהבת של כולם

כיבו השניים את רשימת 58 הגברים הדו־מיננטיים בחייה של אילנה פרידלנדר. ליד כל שם רשמו את מצבו המישפחתי של האיש, ואילנה חילקה לכל גבר ציון על־פי ביצועיו המיניים.

במקום הראשון זכה הגבר שהרכיב אי־תה את הרשימה. מקום שני ברשימה תו־פס קצין בכיר (מיל.) בצה"ל, שאיתו ני־הלה אילנה פרשת־יחסים ארוכה לפני מיל־חמת יום־הכיפורים, כשנשא באחת המש־רות הבכירות ביותר בצבא. לצד שמו מופיע הציון 9, וכתוב כי הוא נשוי.

מספרת אילנה: „הכרתי אותו, עשיתי לו עיניים, הוא מצא חן בעיני כגבר בכלל, לא בגלל הדרגות שעל כתפיו. אחר־כך נתקעתי עם האוטו שלי. הוא עבר לידי ונעצר, וכשגמר לתקן לי את הגלגל, לחש לי שהוא רוצה להיפגש איתי. תיכף־ומייד קבענו פגישה בפינת ארלוזורוב דרך־חיפה, לאותו אחר־צהריים.

„כשנפגשנו נסעתי אחריו, והגענו לדי־רה ששייכת לחבר שלו, כפי שהוא סיפר לי. כך הייתי נפגשת איתו תקופה ארו־כה, עד למילחמה. אחרי המילחמה הוא היה עסוק מאוד, ובכלל לא יצא לנו להת־ראות והרומן גווע מאליו. הוא היה נהדר במיטה, ובכלל איש נורא נחמד. דיברנו המון על ספורט, והוא היה שומר־מישקל היסטרי. פעם העלה במישקל שני קילו, וצילצל אלי דחוף לבקש שאגיד לי איך להוריד אותם."

ציונים לכישורי־האהבה

באותה רשימת־מאהבים תופסים מקום של כבוד איש־טלוויזיה (ציון: 8) וכתב־ספורט (גם הוא בציון: 8). חלק נכבד ברשימה תופסים שחקני־הכדורסל של ישראל. ארבעה מהמפורסמים שבהם קיבלו ציונים שבין 6.5 ל־7. שחקן־כדור־רגל ידוע, אלילם של מאות ואלפים, קיבל 6. שחקן־כדורסל מפורסם קיבל גם הוא את הציון 6. לעומת זאת, זמר ידוע מאוד, הידוע בכיבושיו הנשיים, לא קיבל ציון בכלל, מכיוון שלדבריה של אילנה, לא קיים ציון כל־כך נמוך כמו זה המגיע לו.

אילנה מתייחסת אל הגברים כאל הגדו־לה שבהנאות החיים, מאז גילתה אותם בגיל 18, גיל מאוחר יחסית. היא מעמידה אותם במקום הראשון בין עיסוקיה.

מספרת אילנה: „מאז שגיליתי אותם, אני לא מפסיקה לגלות. תמיד יש דברים חדשים. אני לא מאלה שאומרות ,לא' בערב הראשון, ו,כן' בערב השני. אין לי בעיות! בא לי, אני עושה את זה, לא בא לי, אני אומרת ,לא תודה.' אני מת־חילה עם גברים בעצמי, אין אצלי בעיות. בשביל מה לעשות הצגות? אם גם אני וגם הוא רוצים אותו דבר בדיוק, אז בשביל מה כל התוספות? ממילא אין די זמן בחיים, וצריך להספיק כל־כך הרבה, אז למה להתעכב על שטויות?

„על כדורסלנים אני מטורפת. אני חו־שבת שהם עם נורא נחמד. היתה תקופה שקראו לי ,הקמע' של קבוצה מפורסמת, ועוד כל מיני כינויים שנאמרו מאחרי גבי.

„בכלל, אני טיפוס שמדברים עליו, גם אם אני לא עושה כלום. לכן אני אומרת שאם כבר מדברים, אז למה לא לעשות? לא איכפת לי לעשות כל מיני דברים ש־מפתיעים אנשים אחרים. אני חיה רק בש־ביל עצמי, והאנשים יכולים לקפוץ לי. אני חופשיה, אני מדברת כמו שאני רוצה ומתי שאני רוצה. אני יודעת שאני מביכה אנשים בפתיחות שלו ובחופשיות שלי, אבל זו כבר הבעייה שלהם.

„חלק מהחברים שלי מתייחסים אלי ב־אהבה, חלק מהחברים מקבלים את זה נורא לא נכון, אבל אלה מפסיקים להיות חברים שלי כעבור תקופה קצרה. חברים אמיתיים שלי עושים בשבילי הכל, אבל הם גם מקבלים הכל. היחסים שלי מבוס־סים על תן־וקח. כשאני גומרת עם מישהו אז חבל לי, כי בדרך־כלל אני לא נכנסת למיטה עם מי שאין לי רגש אליו. אבל כמובן יש לי גם סתם רומנים, בלי רגשות, ואז אני אומרת לעצמי: ,מילא, עוד אחד ברשימה.'

„אני בחורה טובה, אוהבת לארח, או־הבת חברה. רק ביום שישי היו אצלי אר־בעים איש. אני נותנת מעצמי הכל, ועד הסוף. אני יודעת שהטובים נדפקים! אבל אני כזאת, ואני לא יכולה לשנות את האופי שלי. אני עד־כדי־כך טובה, שאחד העקרונות שלי הוא שלמרות שאני יוצאת עם גברים נשואים, ברגע שאני מרגישה שהם נקשרים אלי יותר מדי אני מנתקת את הקשרים. אני לא רוצה להרוס חיי־מישפחה."

אילנה לא רק אינה רוצה להרוס חיי־מישפחה, היא רוצה גם ליצור אותם. למ־רות הרפתקותיה הרבות, למרות תאוות־החיים העצומה המפעמת בה, ואולי ביג־ללה, מה שהיא רוצה בעצם זה להתחתן וללדת ילדים, הרבה ילדים, ובעיקר בנים. בינתיים היא ממשיכה לאהוב הרבה גב־רים בבת־אחת, משלימה את לימודיה ל־תואר הראשון בלשון עברית, מלמדת הת־עמלות בשני בתי־ספר ובבית הלוחם, שם היא מעמלת בנכי־צה"ל, ועסוקה בחיפוש אחר שיטות־הרזייה חדשות.

אולם למרות 15 הקילוגרמים המיותרים, המכבידים עליה את החיים, היא ממשיכה לנהל חיים סוערים ומלאי־עניין. כי 15 קילוגרמים זה לא מה שישבור בחורה כמו אילנה פרידלנדר.

אשה על שטיח כיום כשהיא שוקלת למעלה מ־65 קילוגרם מתקשה אילנה לבצע את מעלליה. היא זקוקה לחצי שעה של חימום על מנת לבצע את הקל שבתרגילים, שפעם ביצעה ללא כל קושי.

חתולה על עץ אילנה פרידלנדר, כשהיתה עדיין רזה, נהגה לצאת אל חיק הטבע בחברת ידיד חובב צילום, היא היתה מתפשטת עירומה כביום היוולדה, מטפסת על עצים ומתמזגת היטב עם הטבע.

י' אדר א' תשל"ו, 11.2.76
שנה 40
מספר 2006
המחיר: 5.00 ל"י

העולם הזה

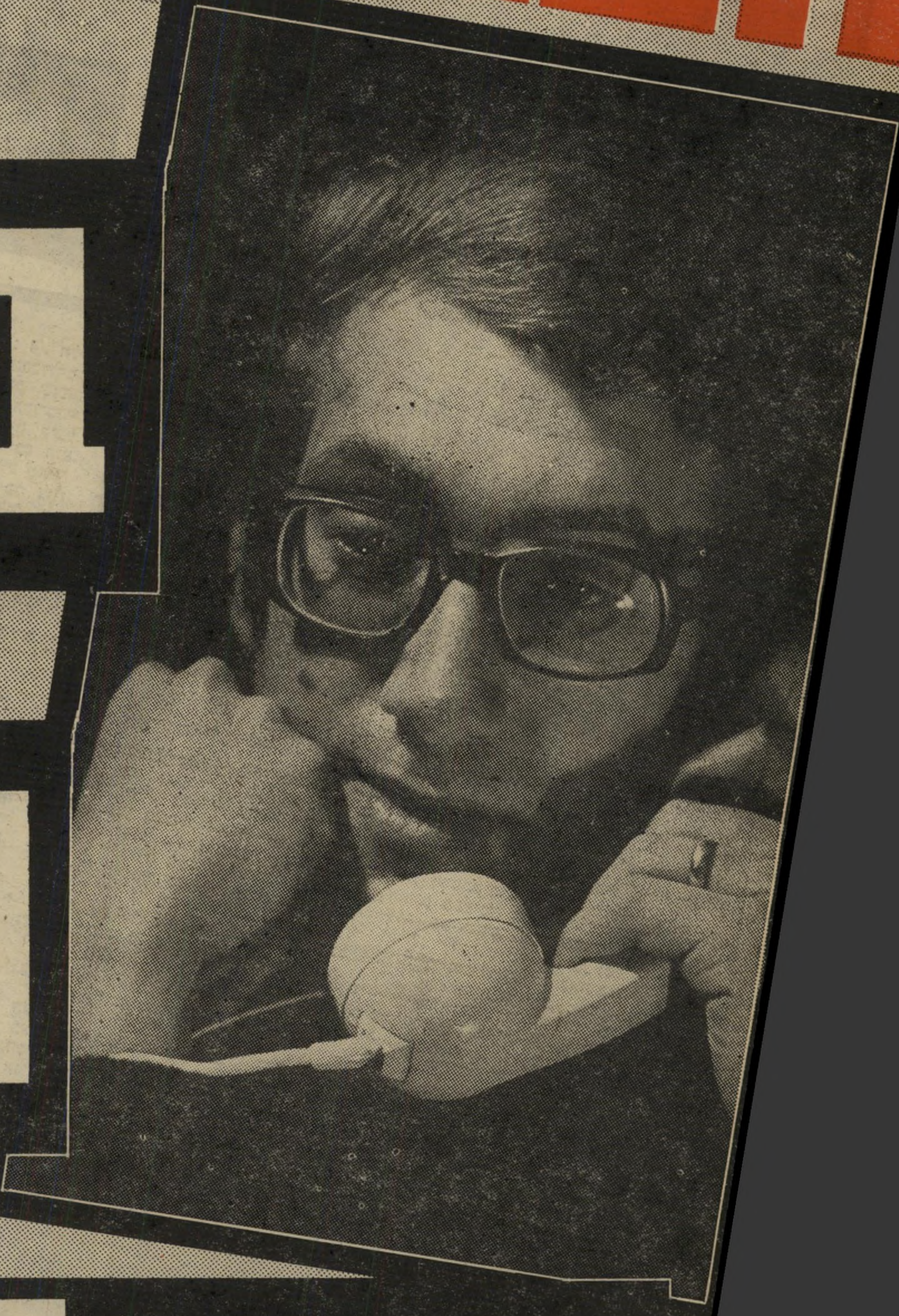

בלוף ושמו אולמרט